

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 12274

YEVGENI ONEGIN

Aleksandr Sergeevich Pushkin

•

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

ISBN:0-657-12274-2

01-11

א. ס. פושקין

יעווגעני אַנעגין

ראַמאָן אין פּערזאָן.

איבערזעצט א. י. גראָדזענסקי.

צווייטע פאַרבעסערטע אויסגאַבע.

1923

ווילנער פאַרלאַג פון ב. א. קלעצקי

יידישע אַפּטיילונג

A. S. Puszkin „Eugeniusz Oniegin“ Tł. A. Grodzeński

Drukarnia „Wydawnictwo Wileńskie“ B. KLECKINA,
Wilno, Mało-Stefańska 23.

דרוקעריי „ווילנער פארלאג“ פון ב. א. קלעצקי, קליין-סטעפן גאס 23.

דער פון דע שורש פון זיי אאווען טישן דע

קורצע איינלייטונג.

יעווגעני אַנעגין" איז א היסטארישע פּאָעמע פולן זין פון וואָרט, כאַטש אין צאל פון אַרבעט העלדן געפינט זיך ניט קיין איין היסטאָרישער פּערזאָן.

ו. ג. ביעלינסקי. ג. בה

"יעווגעני אַנעגין" איז דער ערשטער רעאליסטישער ראָמאַן אין דער רוסישער ליטעראַטור. פּושקין האָט אים אָנגעשריבן אין דער פּאַרם פון פּערזאָן—אפּאַרם אַ ווייניק דאַנקבאַרע פאַר אַרעאליסטישן ראָמאַן. ערלויבן זיך אַזא ליטעראַרישן לוקסוס, דערהויפּן נאָך צו יענער צייט, ווען די רוסישע ליטעראַטור האָט זיך נאָן געפונען אין איר אָנהויב, איז פּעאיק געווען נאָר אַזא ליטעראַרישער גאון, ווי פּושקין.

ביז פּושקין איז די רוסישע ליטעראַטור נאָך געווען אין די וויקעלעך פון איר אַנטוויקלונג. פּמעט ביינציק פּראָצענט פון דער דאַמאָסטדיקער רוסישער געזעלשאַפּט זיינען געווען אַנאַלפּאַ בעטן. דאָס הייפּעלע רוסישע אינטעלעגענץ איז נאָך געווען רוראון איז דאָס רוב באַשטאַנען פון דער רוסישער אַסימילירטער אַריסטאָקראַטיע און פון קייסערלעכן הויף. זיי זיינען פון קאָפּ ביי די פּיס אַיינגעטונקט געווען אין דער פּראַנציוזישער קולטור בראַמיט וואַלטער, וואָס איז דאַמאָלסט געווען אין דער מאַדע אין די הויכע פּענסטער. מען פלעגט אומעטום ריידן און שרייבן פּראַנציוזיש. אויף די וועלכע האָבן זיך באַנוצט מיט רוסיש האָט מען געקוקט פון אויבן אַראָפּ, ווי אויף עמי-הארצים. דאָס ביסעלע רוסישע שרייבער, וואָס האָט זיך ערשט דאַמאָלסט אָנגעהויבן אַרויסווייזן זיינען דאָס רוב פאַרפּאָלגט געווען פון דער דערמאָנט

דער
הויף
און
פונם
פערזענלעכן
נושא-חן-זיין
אין
זעכערע
פענסטער
און
אלס
זייערע
צענוואַרן
האַבן
זיך
ניט
געזאָגט
צו
זיין
אַפילו
די
געקרוינטע
קעפּ *

יסטאָקראַטיע און פון קייסערלעכן הויף. זייער עקסיסטענץ
אַפּט אָפּהענגיק זיין פונם פערזענלעכן "נושא-חן-זיין" אין
זעכערע פענסטער און אלס זייערע צענוואַרן האָבן זיך ניט
געזאָגט צו זיין אַפילו די געקרוינטע קעפּ *.
אין אַט דער אין קורצן כאַראַקטעריזירטער סביבה איז פאַר-
אויך דער אָנהויב פון פושקינס גייסטיקער אַנטוויקלונג און
טורעלער ערציאונג. די ליטעראַטור, וואָס שפּיגלט דאָס רוב אָפּ
אידעאלן, שטימונגען און איבערלעבונגען פון דער צייט
געזעלשאַפּט ביי וועלכע זי שאַפּט זיך האָט אויך ביז
פושקין-פּעריאָד און אין דער ערשטער העלפּט פון דער
שקין עפּאָכע אָפּגעשפּיגלט אין זיך די כלומר שטע אידעאלן
שטימונגען פון דער דאָמאַלסטדיקער רוסישער געזעלשאַפּט.
לומר שטע, ווייל, ווי געזאָגט זיינען ניינציק פּראָצענט פון
דער דערמאָנטער געזעלשאַפּט געווען אַנאַלפּאַבעטן. וואָס פאַר
אידעאלן האָט געקאָנט האָבן דאָס הייפּעלע כלומר שטע אינטע-
לגענץ, וואָס האָט געלעבט מיט די שטימונגען פון דער הויף-
אַריסטאָקראַטיע און מיט אירע פּערזענלעכע קאַפּריון? זיי זיינען
אַס רוב באַשטאַנען פון אַריבערגעשמוגלטע פון דער פּרעמד "נייסן",
פּילאָזאָפּישע "אידעען" און "ליבעראַלע" אַנשוואַונגען. זיי פּלעגן
זיך בייטן ביי יעדן בלאָז פון "פּרייען" ווינט דרויסן, ביי יעדער
עלעגנהייט, ווי די סעזאָנען פון דער פאַריוער מאָדע, און זיינען
דורכאויס באַשטאַנען אין צייטווייליקע וואַילטאַג-שטימונגען און
איבערגאַנגס-אַנטיציקונגען (**).

(* ס'איז באַוואוסט, אז פושקינס צענוואַר איז אַ צייט לאַנג געווען
עלכסט ניקאָלאַי דער ערשטער, וועלכער האָט זיך אונטערגענומען צו "פאַרריכטן"
פושקינס "פּעלערן" און צו לערנען אים "דרי-אַרץ". א. י. ג.

(** וועמען איז ניט באַוואוסט יעקאַטערינעס התפּעלות פון וואַלטערן,
איר איבערנעמען זיינע אידעען, וועגן "אַ באַנייטער מענטשהייט" און איר באַ-
שלוס צו רעפּאַרמירן דאָס רוסישע לעבן לויט אלע פּללים פון דער "באַנייטער
מענטשהייט". געענדיקט האָט זיך דאָס לסוף מיט אַ נאָך גרעסערע פאַרשקלאַפּונג
פון דער רוסישער געזעלשאַפּט, וואָס איז אָנגעקומען באַלד נאַכדעם, ווי עס איז
אַפּגערוינען דער שוים פון יעקאַטערינעס כלומר שטער אַנטיציקונג פון וואַלטערס
העלטי-אַנשוואַונגען. א. י. ג.

און אָט צו יענער צייט איז אין דער מאָדע פון דער ר
 סישער געזעלשאַפט שטאַרק איינגעפונדעוועט געווען דער פון דע
 פרעמד-אַנטליענער „בייראַניזם“, וואָס האָט געצויגן זיין שורש פו
 ענגלאַנד. דער „בייראַניזם“, וועלכער איז באַשטאַנען פון איין זיי
 אין דער געבאָרגטער פּילאָזאָפּיע, אז די וועלט איז שלעכט אוועק
 געשטעלט, אז די מענטשן טויגן ניט און פּדומה אזוינע סקעפטישן
 יאוש'ע רעיונות, און אז בכּן דאַרף מען זיך דערווייטערן פון דע
 „שלעכטער“ וועלט און פון די נאָך מער „שלעכטערע“ מענטשן
 און פון דער צווייטער זייט פון דעם פּלומרשטן שטאַלצן, אָבער א
 אמתן פּוסטן עגאָאיזם, אז מענטשן בכלל (אַחוץ זיי אַלײן) זיי
 נען נידעריק, קליין און נישטיק און דעריבער דאַרף מען זיי באַ
 טראַכטן פון אויבן אַראָפּ, מיט פאַראַכטונג און גרינגשעצונג א
 זיך האַלטן פאַר אַן אומפּכוד זיך צו געפינען אין זייער סביבה א
 צו שענקען זיי אפילו דאָס מינדסטע אויפּמערקזאַמקייט. אָט דע
 „בייראַניזם“ האָט געלאָזן אויך וואַרצלען אין דער רוסישער, נאָ
 דאַמאַלסט ניט צנטוויקלטער ליטעראַטור און האָט געהאַט אַ שטאַר
 קע ווירקונג אויך אויף פּושקינען אין זיין ליטעראַרישן שאַפּ
 („ציגיינער“, „קאָווקאַזער געפאַנגענער“ און אַנד.). דער „בייראַ
 ניזם“ איז געווען אַ שטענדיקער תּושב אין דאַמאַלסטדיקן רוסיש
 לעבן. ער איז געווען אַן אומערשעפּלעכע טעמע הן פאַר דע
 דאַמאַלסטדיקער רוסישער געזעלשאַפט, הן פאַר דער דאַמאַלסט
 דיקער רוסישער ליטעראַטור.

מיטן דערשיינען אָבער פון „יעווגעני אַנעגין“ איז די רו
 סישע געזעלשאַפט פּלוצלונג אוועקגעשטעלט געוואָרן פאַר אַן א
 בעראַשונג און די רוסישע ליטעראַטור — פאַר אַ רעוואָלוציע. ע
 זיינען געבראַכן געוואָרן די אַלטע שוין איינגעזעסענע טראַדיציע
 אין דער רוסישער ליטעראַטור צו מאַלן רק „וואונדערלעכע העלדן“
 „העלדן אידעאַלע“ און פּדומה „העלדן“, וועמעס גאַנצער אינהאַ
 איז געווען דער נאָר-וואָס כאַראַקטעריזטער פון דער פרעמ
 אַריבערגעשלעפּטער „בייראַניזם“.

צום וואונדער פאַר דער רוסישער געזעלשאַפט איז פּושקי
 מיט זיין ניי-דערשינענעם ראַמאַן (דערצו נאָך אין פאַרם פו

ערוך) פריי געווען פון אויסגעטראכטן, ניט נאטירלעכן, כלומרשט
אַררוסישטן "בייראָניזם".

מיט "יעווגעני אָנעגין" האָט די רוסישע ליטעראַטור גע-
אַכט דעם פרוב זיך אָפצושיידן פון דער השפעה פון פרעמדע
נשוואונגען, און צוגעטראָטן צו זעלבסט-קריטיק און
עלבסט-אַנאַליזירונג, און האָט צוגעטראָגן דער רוסי-
ער געזעלשאַפט אַן אייגענע שאַפונג גענומען פון איר איי-
ענעם רעאלן לעבן.

אויב עס וואָרפן זיך נאָך דורך אין "יעווגעני אָנעגין"
ייניקע, אין זעלטענע ערטער, "בייראָניסטישע" שטריכן קאָן מען
אָגן, אז זיי זיינען די לעצטע, שרידן הפליטה, די נאָכוועענישן
וּן פריערדיקן שאַפונגס-פראָצעס. איבעריקנס, זיינען אָט די איינצל-
ע שטריכן אזוי מוטושטש און נעבלידיק, דאָס ס'איז שווער אַרויס-
רינגען פון זיי, צי פושקין פאַררעכנט עס פאַר אַ מעלה פון זיין
עלד, צי פאַרקערט, דערמיט גופא לאַכט ער אויס, שפּאַט אָפּ
וּן זיין העלד.

בנוגע דעם אינהאַלט פון ראַמאַן קענען מיר זאָגן אין קורצן:
יין "יעווגעני אָנעגין" דעקט אונז פושקין אויף די פוסטקייט און
עס ערנסטקייט, די געדאַנקענלאַזיקייט און כאַראַקטערלאַזיקייט,
י גרינגשעצונג און לייכטזיניקייט פון דער דאַמאָלסטדיקער פרי-
ישער, כלומרשט, אינטעליגענטישער יוגנט-געזעלשאַפט, וועמעס
זכות עס האָבן זיך ניט געגעבן די מי צו קלערן און טראַכטן וועגן
עלט, מענטש, לעבן, אידעען און מעשים פון געזעלשאַפט
. אז. וו. אָט די באַגריפן און געדאַנקען האָט זיי אַ האַר ניט
עקימערט. דאָס וואָס האָט יאָ פאַרנומען זייער געדאַנקען-גאַנג
זי באַשטאַנען דערין, ווי בעסער צו פלירטעווען מיטן "שיינעם
'שלעכט", וואָס מער פרויען-הערצער "באַזיגן", "צעברעכן" זיי,
פנאַרן זייערע "נאַרישע מענער" און ד. גל. און דערמיט זיך
אַרימט" מאַכן אין דער געזעלשאַפט אַלס "העלד".

ס'איז זעלבסטפאַרשטענדיק דאָ איבעריק צו באַטאָנען, ווי
אונז-מייסטערש פושקין שילדערט אונז אָט די כאַראַקטערי-
טישע מאַמענטן אין יעווגעני אָנעגין. שוין דער אָנהויב פון ראָ-

מאן גיט אונז אַ גענוג בולטן כאַראַקטעריסטישן בילד פון זיין העלד. שוין דאָ לעבט אויף פאַר אונזערע אויגן אָנעגניס גע- שטאַלט און מיר שטויסן זיך שוין אָן, וואָס דאָס איז פאַר אַ פּי- זיאַנאַמיע: מיר דערוויסן זיך גיך, ווי עס פאַרגייט אָנעגניס „זאָרגלאָזע“ קינדהייט, ווי ס'קומט אָן פאַר אים די „שוימיקע“ יוגנט-צייט, ווען ער ווערט „מיט לייטן גלייך“ און צוגעפאַסט צו דער געזעלשאַפט, זיין האַלטן זיך אין איר און מיט איר, זיינע „צוזאַמענשטויסן“ מיט פרויען-הערצער און זיין באַגיין זיך מיט זיי, זיין „פּטרן“ די „ליידיקע“ צייט און זיין „פאַרברענגען“ די טעג און נעכט. אַלץ גייט דאָ דורך פאַר אונז אַזוי אויטאַ- מאַטיש-מאַשינעל. אַלץ ווערט געטאַן אָן אַ איבערלעכן געפיל, לויט דער טרייב-קראַפט פון דער מאַדע, לויט דער איבערציע פון דער געזעלשאַפטס-מיינונג. קיין איין וואָרט גיט וועגן זיין האַרץ און נשמה קיין איין מינדסטע אָנמערקונג וועגן זיינע טיפע איבער- לעבענישן און רוחניותדיקע געפילן. ער האָט זיי גיט געהאַט און גיט געוואָלט זיי האָפּן. דאָס איינציקע געפיל, וואָס ער לעבט איבער, אויב ער לעבט אים נאָר איבער, איז דער אומעט, נאָר אויך גיכער מחמת פאַזע, ווייל ס'איז צו יענער צייט אַזאַ קרענק געווען*.)

א. י. גראַדזענסקי.

(* דער ראַמאַן האָט זיך געשריבן 9 יאָר (1822—1831) און פלעגט זיך דרוקן יעדער יאָר אַ באַזונדער קאַפיטל. תחילת האָט פּושקין אָנגעשריבן 9 קאַפיטלעך, ערשינען זייען אָבער — אומבאַוואוסט צוליב וואַסערע סיבות — 8. אין די ווייטערדיקע באַזונדערע אויסגאַבעס האָט פּושקין אַריינגעטראָגן פיל שינוים: פיל סטראָפּן אינגאַנצן געענדערט, אַנדערע אַרויסגעוואָרפן, ערטער ווייז אפילו צוגעגעבן הוספות („אָנעגניס ריזע“ און „אָנעגניס אַלבאַס“ נאָכן אַכטן קאַפיטל). בלויז אין די „אַקאַדעמישע אויסגאַבעס“ איז דער ראַמאַן געדרוקט מיט אַלע וואַריאַצעס, שינוים, הוספות און הערות. אַלע אַנדערע אויסגאַבעס גיבן דעם ראַמאַן אין דער פאַרם, וועלכער פּושקין האָט צום לעצטן מאָל אַליין פאַר- עפנטלעכט ביי זיין לעבן און לויט די דאָזיקע אויסגאַבעס איז אויך געמאַכט די „דישע איבערזעצונג אין דער ערשטער אויסגאַבע. אין דער איצטיקער צווייטער אויסגאַבע זיינען נאָר צוגעגעבן טיילווייז יענע סטראָפּן, וועלכע זיינען אויסגע- מעקט געוואָרן דורך פּושקינע „צענזאָר“.

א. י. ג.

ערשטער קאפיטל.

I

מיין פעטער איז סון פיינע הערן:
ווען ער איז שוין געוואָרן קראַנק
האַט ער געצוואונגען זיך צו ערן —
קיין בעסערס ווייס ניט זיין געדאַנק;
עס איז זיין טאַט פאַר אונז אַ לערע.
נאַר, ס'אַר אַ אַרבעט ס'אַר אַ שווערע
צו זיצן אַלס ביים קראַנקנס בעט,
ניט אָפּטרעטן סיי פרי, סיי שפעט;
ווי גידעריק דאָס איז, ווי העסלעך
זיך אונטערהאַלטן מיט אַ מת,
צורעכט מאַכן די קישנס, וועש,
דערלאַנגען אים רפואות=פלעשלעך
און זיפּצן, טראַכטן אַלץ ביי זיך:
„ווען וועט דער טייוול נעמען דיך!“

II

אַזוי געטראַכט האָט וועגן פעטער
דער יונגער חברה=מאַן ביי זיך, —
דער יורש אויסגעוויילט פון געטער, —
אויף פּאָסט=פּערד פליענדיק אויף גיך.
ערלויב מיך, לעזער, מיין געערטער,
באַקענען דיך אין קורצע ווערטער
מיט אַט דעם העלד פון מיין ראַמאַן,
דו פריינד לודמילאַס און רוסלאַנס! *

(* „רוסלאַן און לודמילאַ“—פּושקינס אַ ווערק.)

אויף נעוואָס ברעג איז ער געבאָרן
אָנעגין מיין באַקאַנטער פריינד,
וואו איר דערשיינען האָט ניט פיינד,
וואו איר, קאָן זיין, זייט אויך געבאָרן!
וואו איך האָב אויך שפּאַצירט אָן שיעור, —
נאָר ס'האָט פאַרשאַדט דער צפון מיר... 1)

.III

געדינט זיין פאָטער האָט גאַנץ ערלעך,
מיט חובות אויסגעצייכנט זיך;
געגעבן אויך דריי בעלער יערלעך
און האָט זיין געלט פאַרהולעט גיך.
יעווגענין האָט פאַרהיט דאָס לעבן:
מען האָט אים אַ madame*) געגעבן,
ער איז געוועזן פריילעך, מילד,
און האָט קיין צער גאָרנישט געפילט.
דערנאָך האָט איר l'Abbé פאַרביטן,
אַן אַרימער monsieur, וואָס האָט
געפירט שפּאַצירן אים אין סאָד,
אים ניט דערעסן מיט די זיטן,
און מיט אַ לייכטער, וויכער שטים
געבייזערט כלומרשט זיך אויף אים.

.IV

ווען ס'האָט שוין אָנגעהויבן שוימען
פאַר אים די יוגנט-צייט אַלט מער,
די צייט פון האַפנונגען און טרוימען

1) געשריבן אין בעסאראביע, וואוהין פושקין איז געווען ארויסגעשיקט.
(רי געשטערנטע באמערקונגען געהערן דעם איבערזעצער, די נומערירטע—טייל—
ווייז פושקיןען, טיילווייז צו די רוסישע זאַמלער פון זיינע ווערק).
*) madame — מאדאַם, אזוי פלעגן אין יענער צייט רופן זייערע
דערציערינס די אריסטאקראטישע קינדער.

האַט מען פאַרטריבן דאָן דעם „הער“.
אָנעגין איז שוין אויף דער פרייהייט,
ער היט די מאָדע אָפּ מיט טרייהייט,
ער טוט זיך אָן, ווי עס געפעלט —
און האָט צום סוף דערזען די וועלט.
פראַנצויזיש רעדט ער פריי, געלנגען,
און איז אַ dandy (2), שרייבט. אויך שיין,
ער טאַנצט מאָזרקע אויך מיט חן,
און נויגט זיך יעדן ניט געצוואונגען.
וואָס דאַרפט איר נאָך? עס איז גענוג,
די וועלט באַשליסט, אַז ער איז קלוג.

V

מיר האָבן אַלע, גאַט צו דאַנקען,
געלערנט אויך ניט אַ סך מער, —
ביי אונז געפילדעטע געדאַנקען
דערציען איז ניט אַזוי שווער.
מען האָט באַשטימט, אַז ס'איז אָנעגין
(לויט ריכטער — וואָס מען גייט ניט פרעגן).
אַ משכיל יאָ — נאָר אַ פּעדאַנט (3).
ער האָט אַ גליקלעכן טאַלאַנט —
אָן צוואַנג אין אַ געשפרעך זיך מישן,
באַרירן זיך צו אַלץ גאָר גרינג,
באַגרייפט אַלץ, ווי אַ למדן פלינק,
אויך ווען צו שווייגן וועט ער וויסן,
און שמייכלען אויפוועקן ביי דאַמען
מיט זיינס אַ בליץ פון עפיגראַמען.

(2) dandy — דענדי : אַ פראַנט.

(3) פּעדאַנט — אַ מענטש, וואָס היט אָפּ פּינקטלעך אפילו יעדע קלענע

סטע קליינקייט אין אַ באַשטימטן סדר.

.VI

לאַטיין איז איצט אַרויס פון מאָדע;
נאָר אויב איר ווילט, דאַן זאָג איך אײך,
ער האָט אַ עפיגראַף, אָן אַדע
געדענקט אויך אויף לאַטייניש גלייך.
געוואוסט האָט ער פון יווענאַלן (4)
צום סוף פון בריוו צו שטעלן vale (5)
און האָט, עס זאָל ניט זיין קיין זינד,
פון ענעאידאַ (6) אויף געשווינד
געוואוסט צוויי פערזן. נאָר זיך גראַבן
אין כראָנאָלאָגיע פון דער וועלט,
האָט חשק אים אויף דעם געפעלט;
דאָך אלטע אַנעקדאָטן האָבן
געהאַט ביי אים אַ פּלאַץ אָן ברעג,
פון ראַמול (7) אָן ביז אונזערע טעג.

.VII

ער האָט קיין חשק ניט באַזעצן
זיך מקריב זיין פאַר עפעס שיינס,
און יאַמב, כאַריי (8) און נאָך געזעצן —
דאָס איז פאַר אים געווען אַלץ איינס.
געזידלט האַמערן (9), פעאַקריטן (10),
דערפאַר געלייענט אַדאַם סמיטן (11);

-
- (4) יווענאַל — אַרוימישער דיכטער, אַ סאַטיריק (געלעבט פון 122 ביז
42 יאָר פאַר דער קריסטלעכער צײַטרעכנונג).
(5) vale — אַ זיי געזונט.
(6) ענעאידע — אַ פּאַעמע פון רוימישן דיכטער ווירגילי.
(7) ראַמול — גרינדער פון רוים. (פון דער רוימישער מיפּאָלאָגיע).
(8) יאַמב, כאַריי — פּללים אין דער דיכטונגסקונסט.
(9) האַמער — גריכישער באַרימטער דיכטער (אין 9-טן יאָרהונדערט
פאַר קריסטוס).
(10) פעאַקריט — גריכישער דיכטער 250 יאָר פאַר קריסטוס.
(11) אַדאַם סמיט — באַהאווסטער ענגלישער עקאָנאָמיקער (1723-1799 יאָר).

געווען א טיפער עקאָנאָם,
 דאָס הייסט, געוואוסט האָט ער פון דעם,
 ווי אַ מלוכה ווערט אַלץ גרעסער,
 מיט וואָס זי לעבט און פירט אַ וועלט,
 אַז זי האָט פראָדוקטן מער פון געלט,
 איז זי גאָר רייכער, איז איר בעסער.
 דער פאָטער האָט עס אַלץ געהערט —
 נאָר האָט פאַרזעצט פאַר געלט די ערד.

VIII

נאָך אַלץ, וואָס ס'האָט געוואוסט יעווגעני,
 צו זאָגן אייך האָב איך קיין לוסט;
 נאָר דאָך אין וואָס ער איז אַ זשעני,
 וואָס ער האָט מער פון אַלץ געוואוסט,
 וואָס ס'איז געווען פאַר אים פון יוגנט,
 אי מי, אי מאַטערניש, אי טוגנט,
 וואָס ס'האָט פאַרנומען זיינע טעג,
 זיין צייט, זיין פוילקייט אָן אַ ברעג —
 דאָס איז געווען זיין תאוה: ליבן,
 וואָס ס'האָט גאַזאָן (12) באַוונגען שוין,
 וואָס ליידן איז דערפאַר זיין לויך
 געווען, — מען האָט אים דאָן פאַרטריבן,
 פאַריאָגט פון זיינע ליבע לייט,
 פון היימאַט, פון איטאַליע ווייט.

IX *

די נאַרעריי, די האַרצנס שטורמס,
 ווי פרי באַהערשן זיי אונז דאָן;

(12) אַזויטי גאַזאָן—באַרימטער רוימישער דיכטער (43 י. פאַר קריסט).
 * דער סטראָף, ווי אויך פיל ווייטערדיקע מיט שטערנדלעך באַצייכנטע
 סטראָפן זיינען אויסגעמעקט פון דער דאַמאַלסטדיקער רוסישער צענזור. לויט
 אַנדערע קוועלן האָט פיל סטראָפן אויסגעמעקט פושקין זעלבסט. אין דער ערשטער
 שטער ״דישער אויסגאַבע זיינען זיי ניט אַריין.

עס לערנט ליבן נישט נאטור אונז,
 נאָר סטאַל (*), צי גאָר שאַטאַבריאַן (**).
 דערקענען ווילן מיר אויף גיכער
 דאָס לעבן, זוכן עס אין ביכער,
 און צייט פאַרגייט דערווייל אַ סך
 און מיר געניסן נישט קיין זאך.
 געניטקייט האָבנדיק פון יאָרן,
 מיר ברענגען שאַדן זיך אַליין:
 דאָס גליק פאַרשווינדט און ס'נעמט פאַרגיין
 די יוגנט אויך און ווערט פאַרלאָרן.
 געוואוסט אָנעגין האָט עס גוט.—
 ער האָט דערקענט דאָס פרויען=בלוט.

X

ווי פרי האָט ער שוין אָנגעהויבן
 צוויי פנימדיק און פאַלש צו זיין,
 צו אַיינריידן — מען זאָל אים גלויבן,
 צו חנפהנען, זיך האַלטן פיין.
 אי אײפּערזיכטיק, טרויעריק ווערן,
 אי גלייכגילטיק — קיין וואָרט צו הערן,
 אי אומעטיק צו שוויגן שטיל,
 אי פּייערדיק צו ריידן פּיל!
 און בריוולעך הארציקע צו שרייבן
 מיט האַרץ, געפּיל — און באַלד אויף גיך
 אַליין אויף לאַנג פאַרגעסן זיך!
 זיין בליק פלעגט האַסטיק צערטלעך בלייבן,
 און שעמעוודיק, און אויך פאַרשייט
 מיט טרערן בלישטשען ביי אַ צייט.

(* סטאַל — פּראַנצויזישע ראַמאַניסטיין.

(**) שאַטאַבריאַן — פּראַנצויזישער שרייבער (1768—1848).

ווי ער געקאנט האָט אַנדערש ווערן.
 די אומשולד שטויבען פלעגט פאַר אים, —
 באַרייטקייט פלעגט זיך אָפטערס הערן
 מיט שרעק און וואונדער אין זיין שטים.
 די גינסטיקע מינוט צו פאַנגען,
 דעם אמת פאָדערן פאַרלאַנגען,
 פאַרשטיין פון האַרץ דעם ערשטן קלאַנג,
 די ליבע צו פאַרפאַלגן לאַנג,
 מיט שכל תאוהש איבערצייגן
 און פלוצלונג — איינזאם ערגעץ-וואו
 דערשלאַגן זיך אַ ראַנדעוואו,
 און אַמוזירן זיך און לייגן,
 און נאָכדעם ערשט ביי זיך אַהיים
 איר מוסר זאָגן אין געהיים.

ווי ער געקאנט האָט אַלע צייטן,
 פיל הערצער שטורמען מיט אַמאָל!
 ווען אים האָט זיך געוואָלט באַשרייטן
 די געגנער-זיינע אָן אַ צאָל;
 ווי פאַלש פלעגט ער זיין נעץ פאַרשפרייטן
 און פלעגט פאַר זיי אַ פאַנג צוגרייטן!
 דאָך זייט איר אַלע, מענער-לייט,
 געווען אים זיינע פריינד אַ צייט:
 עס האָט אים אַ געניטער אַלטער
 געלעקט, און אויך אַ יונגער-מאַן
 אַ תלמיד פון פאַבלאָס ראָמאַן (13),
 און אויך אַ נאַר אַ שטאַלצער, קאַלטער,

(13) פאַבלאָס — אַ העלד פון אַ פֿאַנצויזישן ראָמאַן (אין 18-טן יאָרהונדערט).

וואָס איז צופרידן מיט זיין לייב,
און מיט זיין מיטאָג, מיט זיין ווייב.

.XIII *

ער האָט געקאָנט אלמנות פאַנגען
עניוּתדיק מיט שטילע רייד,
מיט זיי אַ שמועס אָנצופאַנגען,
פאַרשעמט אויך ווערנדיק און רויט.
ער האָט געקאָנט מיט דאַמען ריידן
פון פלאַטאַניזם, און באַשיידן
האַט ער געקאָנט אויך אָפט דערפאַר
אין לאַלקעס שפּילן מיט אַ נאַר.
אזוי אַ וואָלף אַרויסגעטריבן
פון וואַלד דורך הוגגער אויף דער וועלט
זיך זוכט אַרום אַ רויב אַ ליבן
צעווישן סטאַדעס אויפן פעלד.
אַלץ שלאָפט זיך רואיק... נאָר אָט באַלד —
ער טרייבט אוועק אַ שעפּס אין וואַלד.

.XIV

.XV

ס'פלעגט טרעפן, אַז מען האָט אין בעט אים
גאַנץ פרי דריי צעטעלעך געבראַכט:
וואָס איז? אַן איינלאַדונג? מען בעט אים
אין הייזער דריי נאָך היינט ביינאַכט:
אַ באַל — אין ערשטן, און אין צווייטן —
אַ קינדער יום-טוב וועט מען גרייטן.
וואו גייט מען פריער? אויף וועלכן באַל?
ער וועט באַווייזן איבעראַל.

דערוייל איז גרויס נאָך דער פרימאָרגן,
 ער טוט זיך אָן זיין באַליוואַר (14),
 און פאָרט זיך דורך אויף דעם פולוואַר,
 שפאָצירט דאָרט אום אָן גרויסע זאָרגן,
 ביז ס'שלאָגט דער שטאַט-זייגער געשווינד
 שוין ענדלעך אויס די מיטאָג-שטונד.

XVI

דאָן רופט ער צו אַ ווינטער-וואָגן;
 „נו, פאָר!“ — דערלאַנגט ער אַ געשריי:
 און ס'זילבערט זיך זיין ביבער-קראַגן
 מיט שטויב פון קאַלטן ווינטער-שניי.
 צו זיין Talon (15) צו זיין געגאַרטן,
 קאַוואַרין (16) מוז דאָרט אויף אים וואַרטן.
 אַריין — צו ערשט איז זיין פאַרלאַנג
 מיט „שטערנדלעך“ דער וויין-געטראַנק*.
 דאָן גיט מען אים אַ roast-beef (17) גרויסן
 און שוועמלעך — ס'איז זיין בעסט געריכט,
 און אויך אַ שטרודל איינגעריכט
 מיט לימבורדיקן קעז מיט ווייסן,
 און מיט אַ גאַלדן אַנאַנאַס,
 און דאָן פאַרלאַנגט ער נאָך אַ פלאַש.

XVII

עס בעט דער דורשט אים נאָך פאַרגיסן
 דאָס הייסע פעטס פון דעם קאַטלעט;

(14) באַליוואַר — אַ צילינדער מיט ברייטע ברענעס.

(15) Talon — אַ באַזאָוסטער רעסטאָראַנטאַר.

(16) קאַוואַרין — אַ גוסאַרן-אַפיציר.

(*) קאַניאַק.

(17) roast-beef — ביפשטעקס.

נאָר ס'גייט דער זייגער אים צו וויסן,
 אז ס'הויבט זיך אָן שוין דער באַלעט.
 דער ערן-בירגער פון קוליסן
 און דער פאַרגעטער פון אַקטריסן,
 וואָס מען פאַרוואַרפט זיי אָפּט מיט קרענץ —
 וואָס פאַנגען הערצער מיט די טענץ,
 אָנעגין — טוט אין טעאָטער אַיילן,
 וואו יעדער גרייט איז פאַטשן ביים
 פאַר יעדן הויב פון טענצערס פיס,
 מיט קלעאַפּאַטרען (18), פּעדראַן (19) וויילן,
 כדי לאָזן הערן אויך זיין קול —
 מאַאינאַן (20) אויספייפן פיל מאָל.

XVIII

מיין צויבער-לאַנד! דאָ האָט פּאָן-וויזין (21)
 געגלאַנצט אַמאָל מיט זיין טאַלאַנט;
 קנאַזשנין (22) האָט זיך צו ערשט באַוווּזן
 פון דאָרט און זיך מיט אונז באַקאַנט.
 גענאַסן האָבן דאָרט אינאַיינעם
 פון ערשטן רום דעם גלאַנץ דעם שיינעם —
 סעמיאַנאָוואַ (23) און אָזעראָוו (24);
 דאָרט איז קאַטענין (25) אויך צום סוף
 דערשינען מיט זיין קראַפּט אינגאַנצן;
 קאַמעדיעס אויסגעפירט אָן צאָל

-
- (18) קלעפּפּאַטרע—א העלדין פון וואַלטערס א טראַגעדיע.
 (19) פּעדראַ—א העלדין פון א טראַגעדיע.
 (20) מאַאינאַ—א העלדין פון א טראַגעדיע.
 (21) שריפטשטעלער. (1745-1792).
 (22) שרייבער.
 (23) א באַוואוסטע אַקטריסע (געשטאַרבן אין 1849).
 (24) אָזעראָוו—א דראַמאַטורג און דיכטער (1770-1816 יאָר).
 (25) קאַטענין—שריפטשטעלער (1792-1853).

האַט שאַכאַווסקאַי (26) דאָ ניט איינמאַל;
 די דלאָ באַקומען האָט דאָ קראַנצן;
 און צווישן די קוליסן דאָ
 פאַרבראַכט האָב איך מיין יוגנט-שעה.

XIX

וואו זייט איר, געטער, איצט געבליבן?
 פאַרנעמט מיין טרויער-רוף פון ווייט:
 די זעלבע זייט איר? צי פאַרטריבן
 עס האָבן אַנדערע אייך לייט?
 צי וועל איך הערן אייערע כאָרן?
 צי וועל איך זען די טערפסיכאַרן (27)
 מיט האַרץ אויספירנדיק אַ שטיק?
 צי אפשר וועט מיין מידער בליק
 פאַרצווייפלט זוכן אייך אויפהערן,
 און קוקנדיק אין מיין לאָרנעט
 אויף פרעמדע פנימער ביז שפעט
 וועל איך אַ גלייכגילטיקער ווערן,
 און גענעצן, און שווייגן שטיל,
 און אייך דערמאָנען מיט געפיל?

XX

דער טעאַטער—פול; די לאַזשן בלישטשען;
 דער פאַרטער—לעבעדיק און העל;
 אויף דער גאַליאַרקע—מענטשן שוויצן,
 דער פאַרהאַנג רוישט און הויבט זיך שנעל,
 און דורכזיכטיק און, דאַכט זיך, שענער,
 געהאַרכואַם צו דער פידלס טענער,
 צעווישן נימפן, ווי אַ טרוים

(26) פירשט שאַכאַווסקאַי—דראַמאַטורג (1777=1846).

(27) טערפסיכאַרע — די מוזע פון טענק.

עס שטייט איסטאמינא (28); און קוים
 איר פיסל פרובט די דיל באַרירן,
 די צווייטע דרייט זיך לאַנגזאַם, גרינג,
 נאָר גיט אַ הויב זיך באַלד און פלינק —
 אַ פלי—און ס'שטראַלן העל סאַפּפּירן;
 דאָ בויגט זי זיך, דאָ גלייכט זי זיך,
 און קלאַפט צו מיטן פיסל גיך.

.XXI

מען אַפּלאַדירט אויף אַלע ערטער.
 ס'קומט אָן אַנעגין, קוקט זיך אום;
 גייט שטיל אין וואַל; באַטראַכט אָן ווערטער
 דורך דעם לאַרנעט די דאַמען שטום;
 ער וואַרפט אַ בליק אין אַלע לאַזשן,
 באַקוקט די פּנימער, די פּאַזן,
 און אומצופּרירן בלייבט ער באַלד;
 ער גריסט מיט אַלעמען זיך קאַלט,
 און אויף דער סצענע, ווי צעטראַגן
 ער קוקט, און זעצט זיך אויף זיין אָרט
 און וואַרפט פאַר זיך אַרויס אַ וואַרט:
 "שוין צייט זיי אומבייטן, פאַרטראַגן
 מער דעם באַלעט. איך קאָן ניט דאָ,
 עס האָט דערעסן שוין די דילאַ (29).

.XXII

עס שפּרינגען נאָך די רוחות, פייען,
 און די אַמורן אָן אַ שיעור;
 און די פאַרמאַטערטע לאַקיייען
 אין פעלצן שלאַפּן נאָך ביים טיר;

(28) איסטאמינא — באוואוסטע טענצערין (געשטארבן אין 1848 יאר).

(29) דילאָ—א באוואוסטער באַלעטמייסטער.

נאָך הערט מען פאטשן, קלאפן, שרייען,
 און פייפן, הוסטן, ניסן, שפיייען:
 נאָך ברענען אין די גאסן העל
 די לאַמפן שיינענדיק, און שנעל
 די פערד פאַרפראָרענע זיך יאָגן,
 די שמייסערס שרייען נאָך אין גאס,
 די הערן זידלענדיק מיט פעס
 און האַנט אָן האַנט זיי קלאפן, שלאָגן.
 אָנעגיין לאָוט דעם טעאַטער גיך:
 ער פאַרט אַהיים שוין אָנטאָן זיך.

.XXIII

צי וועל איך אויסמאַלן אייך ריכטיק
 זיין איינזאַם שטילן קאַפּינעט,
 וואו ס'איז פאַר אים דאָס אַזוי וויכטיק
 דאָס אָנטאָן, אויסטאָן פרי און שפּעט?
 מיט אַלץ, וואָס לאַנדאָן טוט פאַרמאָגן
 פאַר די קאַפּריון אויפצוטראָגן,
 און שיקט אונז דורכן ים גאַנץ ברייט,
 פאַר האַלץ, פאַר פעטס און אויך פאַר ברויט;
 מיט אַלץ נאָר, וואָס דאָס אויסצוטראַכטן
 געקאָנט האָט בלויז פאַריו אליין,
 פאַר לוקסוס, מאַדע און פאַר חן,
 פאַר פאַרגעניגן פאַר געמאַכטן,
 איז ביים פּילאָטאָף דאָ געווען
 וואָס איז קוים אַכצן יאָר געווען.

.XXIV

צאַרגראַדער* לולקעס מיט יאַנטאַרן**
 און בראָנו און פאַרפאַר אָן אַ צאָל

(* צאַרגראַד—קאָנסטאַנטינאָפּאָל.)

(** יאַנטאַרן—ווערטפּולע שטיינער.)

און פאר די איידעלע געפילן —
 פארפיום — אין וואזעס פון קריסטאָל;
 און זעגלעך, קעמלעך, שטאַלענע, ריינע,
 און שערלעך, קרומע, גלייכע, שיינע,
 און בערשטלעך אלערליי אַ סך,
 פאר נעגל, ציין, פאר יעדער זאך.
 רוססאָ (30) האָט קיינמאָל ניט פארשטאַנען
 ווי האָט געוואַנט דער גרויסער גרים (31)
 די נעגל רייניקן פאר אים,
 ווי קומט עס גאָר צו אים, פון וואַנען?
 דער פריידיקער פון פרייהייט, רעכט,
 איז אָט דעם מאָל גאַרניט גערעכט.

.XXV

מע קאָן, ווער ווייס, ווי ווייט זיך קליגן,
 און טראַכטן דאָך פון נעגל ריין;
 צו וואָס זיך מיט דער וועלט צו קריגן?
 דאָס איז אַן אלטער מנהג שוין.
 אזוי איז אויך יעווגעניס פירונג:
 פדי ניט פארפירן אין פאראירונג, —
 איז ער אין אַנטאָן אַ פעדאַנט,
 און וואָס מיר רופן אָן אַ פראַנט.
 אַמווייניקסטנס דריי שעהען שווערע
 פארברענגט ער ביי דעם שפיגל בלויז,
 און גייט פון קאַבינעט אַרויס
 אַן ענלעכער צו דער ווענערע (*),
 וואָס פּוצט זיך, ווי אַ מאַנסביל אויס
 און פאַרט צום מאַסקנבאַל אַרויס.

(30) רוססאָ—פראנצויזישער פילאָסאָף און דענקער.

(31) גרים—דייטשער שריפטשטעלער (1723-1867) פלעגט רייניקן מיט

אַ באַזונדער בערשטעלע די נעגל.

(* געפֿין פון שענקייט און ליבע ביי די רוימער :

איך וואָלט געקאָנט דאָ אייך פאַרנעמען
מיט זיין ניי-מאָדנעם טואַלעט,
איך וואָלט אייך, גאַרנישט זיך צו שעמען,
זיין ראָק באַשריבן, זיין זשילעט;
דאָס וואָלט געוויס געוואַגט געוועזן
דערפון צו מאַכן אַזאָ וועזן,
נאָר פראַק, זשילעט און פאַנטאַלאַן (*
דאָס גייט אין רוסיש נאָך ניט אָן.
און כּיזע שוין, זייט מיר אויך דאָס מוחל,
אַז ס'האַט מיין אַרעם שפראַך געקאָנט,
מיט ווערטער פרעמדע זיין באַטאָנט
פיל ווייניקער, כאַטש כּ'האַב שוין שכל
אין ווערטער=בוך צו זוכן לאַנג
אַן אייגן וואָרט, אַן אייגן קלאַנג.

.XXVII

נאָר ס'איז פאַר אונז קיין עסק איצטער;
מיר וועלן בעסער איילן זיך
אויף יענעם באַל, וואו אַ צעהיצטער
אַנעגין איז געפאַרן גיך.
פאַר הייזער טונקעלע צעזייטע,
אין רייען שטייען זיך צעשפרייטע
קאַרעטעס אויף דער מיטן גאַס,
און לייכטן מיט לאַמטערנעס בלאַס,
פאַרשפרייטנדיק פיל העלע שטענגעס;
פאַרזייט מיט שענקייטן אַרום,
עס בלאַנקט אַ רייכער מויער שטום

(* פרעמדע ווערטער, וואָס זיינען נאָך צו יענער צייט ניט געווען
אין דער רוסישער שפראַך.

און דורך די פענסטער שוועבן מענגעס
פון סילוועטן; ס'שווינדלען קעפ
פון הערן, דאמען, און אויך צעפ.

.XXVIII

אָט איז אָנעגין שוין ביים מויער:
ער טראָגט זיך האַסטיק ווי אַ בליץ
פאַרביי דעם שווייצער, וואָס אין טויער,
און אויף די מאַרמאָר-טרעפּ ער איז
אַרויף; אַריין אין זאַל אין פּולן,
אַ רעש; צעוואָרפן זיינע שטולן;
דער עולם אַ מאַזורקע טאַנצט,
שוין מיד איז די מוזיק; עס גלאַנצט
אַרום; אַ טומל; שפּאַרן קלינגען,
עס פליען דאָמען-פיסלעך פיל,
און יאָגנדיק זיי אין דער שטיל
עס טוען בליקן זיי פאַרשלינגען,
און ס'ווערט דאָס קנאה-שושקעריי
פאַרטויבט פון פידלס ברומעריי.

.XXIX

אין טעג פון שמחות אין מיין לעבן
פלעג איך אָן זין פון בעלער זיין:
עס קאָן קיין בעסער אָרט ניט געבן
פאַר בריוו, ערקלערונגען, פאַר וויין,
הערט צו, געערטע מענער פיינע!
איך לייג אייך פאַר די דינסטן מיינע;
איך בעט אייך צוהערן מיין ראַט:
איך וויל פאַרהיטן אייער שטאַט,
און איר אויך, מאַמעס אויף די טעכטער
גיט אַכטונג אָפּט סיי פרי, סיי שפעט,
און היט זיי שטרענג דורך דעם לאַרנעט,

אָניט... עס איז ניט קיין געלעכטער!
איך שרייב אייך דאָס דערפאַר אַצינד,
ווייל מיט שוין לאַנג ניט מער קיין זינד,

.XXX

איך האָב, אָ, וויי, צו אָפט פאַרביטן
אויף נאַרישקייט מיין לעבנס-ציל!
ווען ס'ליידן ניט דערפון די זיטן
וואָלט איך נאָך בעלער ליבן פיל.
איך ליב די וואַנזניקע יוגנט,
דעם בלאַנק, די ענגשאַפט, פרייד און טוגנט,
און אויך דעם דאַמען-טואַלעט,
און זיירע פיסלעך—נאָר איר וועט
אין רוסלאַנד קוים געפינען איצטער
דריי פאַר פון פרויען-פּיסלעך שלאַנק.
אָ, כוועל נאָך ניט פאַרגעסן לאַנג
צוויי פיס... אַ קאַלטער, אויסגעניצטער
געדענק איך זיי נאָך—און אין שלאָף
באַאומרואיקט דאָס מיר אָן סוף,

.XXXI

אָך וואו? צי דען אַ מדבר וויסטער
וועט דיך פאַרגעסן מאַכן שוין
די פיס? אָ, פיס, וואו זייט איר איצטער?
צי וועל איך זען נאָך אייער חן?
געהאָדעוועט אין מזרח-רייכקייט
האָט איר אין צפונדיקער פייכטקייט
קיין טריט געלאָזן אויפן שניי.
איר זייט פאַרליבט געווען אזוי
אין דער באַרירונג פון קאַוויאַרן.
צי האָב איך ניט פאַרגעסן לאַנג
פאַר אייך—פון רום און לויב דעם קלאַנג,

און אויך די היים אויף לאַנגע יאָרן ?
פאַרשוואַנדן איז די יונגע צייט,
ווי אַייער טריט, וואָס איז איצט ווייט.

.XXXII

דיאַנעס (* בריסט און בעקלעך פלאַרעס **),
זיי זיינען פּרעכטיק, ליבע פריינד!
נאָר דאָך דאָס פיסל טערפּסיכאָרעס
איז פּרעכטיקער פאַר מיר נאָך היינט.
זי זאָגט צו יעדנס יונגע בליקן
פיל טויזנט אומבאַאַלטע גליקן,
זי וועקט ביי יעדן אין דער שטיל
פאַרלאַנגען און געפילן פיל.
איך ליב זיי, ליבער פריינד, עלווינע,
אין טופּלעס לייכטע אַיינגעפרעסט,
און ביים קאַמין אין ווינטער-פרעסט,
און פּרילינגס-צייט אויף גראָון דינע,
און אויף אַ שפּיגלדיקן פליט
און אויף אַ פעלז פון אַ גראַניט.

.XXXIII

כיגעדענק דעם ים אין שטורים-צייטן:
איך פלעג מקנא זיין אָן שיעור
די וועל, וואָס שווימען פלעגט פון ווייטן
און ליגן בלייבן לעבן איר!
ווי ס'פלעגן מיינע ליפן וועלן,
די פיס באַרירן מיט די וועלן,
נאָך קיינמאָל אין די הייסע טעג
האַט דאָן מיין יוגנט-לוסט אָן ברעג

(* דיאַנעס—געטין פון לבנה.

(**) פלאַראַ—געטין פון בלומען און פּרילינג ביי די רוימער.

נאָך ניט פאַרלאַנגט מיט אַזאַ גלוסטן
 צו קושן יונגע ליפן הייס,
 און בעקלעך רויטע ווי אַ רויז,
 און פינגער דין און ווייסע ברוסטן;
 נאָך קיינמאָל האָט מיין זעל געוואוסט
 די פייניקונג פון אַט דעם לוסט.

.XXXIV

סיגעדענקען מיר זיך אַנדערע צייטן:
 איך האַלט אַ פוסרעמל (* אין האַנט,
 (אַגליקלעך פוסרעמל צום רייטן) —
 און פיל פון פוס דעם הייסן בראַנד;
 און ווידער לייכטן אויף געדאַנקען,
 און ווידער צינדן זיך פאַרלאַנגען,
 און ווידער ברענט דאָס קאַלטע בלוט
 מיט בענקעניש, מיט ליבע=גלוט...
 נאָר ס'איז גענוג די שטאַלצע לויבן
 אויף פלוידער=סטרונעס פון מיין ליד:
 זיי זיינען עס ניט ווערט, און ניט
 עס לוינט באַגייסטערט זיי צו הויבן;
 דען זייער בליק און וואָרט — ער איז
 אַפנאַרעריש, ווי זייערע פיס.

.XXXV

וואָס מאַכט אָנעגין? האַלב פאַרשלאָפן
 ער פאַרט פון באַל אין בעט צו זיך,
 און פעטערסבורג, וואָס וויל ניט שלאָפן
 האָט שוין פון נאַכט ערוואַכט אויף גיך.
 עס הערט זיך פון אַ פערד אַ הירושע,
 עס איילט דער סוחר צו דער בירושע;

* Strzemię—Стремя—פוסרעמל

עס לויפט אַ טרעגער האַסטיק, גיך,
און ס'קנאַקט דער שניי פון זיינע שיך.
ערוואַכט דער טאָג האָט צום געטימל;
די פּרענטן עפּנען זיך; אַ רויך
פון קוימען קרייזלט זיך צום הויך;
פאַרגעסן לאַנג האָט אויך זיין דרימל
דער בעקער—עפּנענדיק אָן צאָל
זיין „וואַס=איז=דאָס“ (32) שוין ניט איינמאַל.

.XXXVI

נאָר מיד פון באַל און פון געטימל,
דעם טאָג פאַרוואַנדלענדיק אין נאַכט,—
עס רוט אין רואיק=שטילן דרימל
דאָס קינד פון פריידן און פון פּראַכט.
בייטאָג ערשט עפנט ער די אויגן,
און ווידער האָט זיך פויל געצויגן
זיין לעבן איינטאָניק מיט פּראַכט,
ביז מאַרגן פרי — ווי יעדע נאַכט.
נאָר איז יעווגעני כאַטש געוועזן
צופרידן אין די בעסטע טעג
פון פרייהייט, גלאַנץ, ערפאָלג אָן ברעג,
וואָס האָט באַצירט מיט גליק זיין וועזן?
צי איז ער כאַטש געווען פון זיי —
ניט פאַרויכטיק — געזונט אזוי?

.XXXVII

ניין, ס'האַבן פרי שוין די געפילן
געוועלקט; אים האָט דערעסן שנעל
דער גלאַנץ און רויש, וואָס פלעגט אַנפילן

(32) „וואַס=איז=דאָס“— אַ פענסטערל דורך וועלכן מען דערלאַנגט די קונים

זיין האַרץ און זיין געדאַנקען העל.
 דערעסן האָבן אים די פרויען,
 שוין מיר איז ער פון פריינדשאפט-שעהען,
 און האָט קיין חשק מער געהאַט
 מיט עמיץ מיטאַגן צוואַט,
 און מיט שאַמפאַנער צו פאַרגיסן
 זיין דורשט, צו וואַרפן אָן אַ צאָל, —
 ווען ס'טוט דער קאַפּ אים וויי אַמאָל,
 מיט ווערטער שאַרפע און מיט וויצן,
 און כאַטש ער איז נאָך מוטיק, יונג,
 האָט ער שוין פיינט פון שווערד דער קלונג.

.XXXVIII

אַ קרענק, וואָס שוין איר אמת-נאָמען
 האָט מען געמעגט געפינען לאַנג,
 וואָס ציט פון ענגלאַנד נאָך איר זאַמען,
 נו, קורץ, — דאָס הייסט: אויף אומעט קראַנק.
 דאָס האָט באַהערשט אים די געדאַנקען;
 נאָר שיסן זיך, נאָך גאָט צו דאַנקען,
 האָט ער פרובירן ניט געוועלט,
 נאָר האָט געקוקט שוין מיט אַ קעלט
 אויף אַלץ; ווי טשיילד=האַראַלד* אַ בלייכער
 פלעגט ער זיך ווייון אין אַן אָרט,
 און ניט רכילות, ניט קיין קאַרט,
 קיין ליבע=בליק, קיין זיפץ קיין ווייכער,
 האָט אים שוין ניט גערירט אַצינד. —
 ער איז געווען צו אַלעס בלינד.

.XXXIX

(* "טשיילד-האַראַלד" — אַהעלד פון בייראַנס אַ ראַמאַן אין פּערזן אונטער
 דער נאָמען זעלבן נאָמען.)

קאפריזנע פרויען פון די ספערן
 ער האָט אייך אלעמען פארלאָזט,
 און זאָל אייך זיין ניט שווער צו הערן:
 איר זייט צו אומעטיק, פאַרראַסט,
 קאָן זיין, עס טרעפן ביי אייך דאָמען.
 וואָס שמועסן נאָך פון בענטאַמען (33);
 אין אַלגעמיין איז דער געשפרעך —
 אי אומדערטרעגלעך, אי צו פרעך,
 דערצו נאָך בלאַנקען זיי מיט צניעות,
 און זיינען שטאַלץ, און זיינען קלוג,
 און זיינען גוט און פרום גענוג
 און פינקטלעך אויך, באַדעקט מיט צביעות,
 און ניט דערגרייכבאַרע אויף לאַנג, —
 אז זייער אויסזען מאַכט שוין קראַנק.

און איר אויך, מיידלעך, יונגע שיינע,
 וואָס ס'טראָגן אייך אין שפעטער צייט
 קאַרעטקעס הויכע, רייכע, ריינע
 אויף פעטערסבורגער ברוקן ווייט;
 פאַרלאָזן האָט אייך אויך יעווגעני —
 פון פאַרגעניגן=לוסט — דער זשעני.

ער האָט זיך אין זיין היים פאַרמאַכט,
 אַ פען גענומען, זיך פאַרטראַכט,
 געוואָלט וואָס שרייבן — צום באַדוירן,
 איז אים די אַרבעט שווער געווען,
 אַרויס איז גאַרנישט פון זיין פען.
 ער איז קיין שרייבער ניט געוואָרן,
 און ניט אין לייכטן פאַך אַרײַן, —
 פון וועלכן כּײַהאַב שוין לאַנג מיין שײַן.

XLIV.

און ווידער בלייבנדיק אָן צילן,
 און ליידנדיק פון גאַרנישט=טאָן,
 האָט ער געזעצט זיך מיט געפילן
 זיך אָנבינדן אַ פרעמדן טאָן,
 אַ פרעמד געדאַנק; און פול מיט ביכער
 עס ווערט זיין פּאַליצע, און גיכער —
 ער לייענט אַלע אָן אַ פּלאַן,
 און זעט, אַז ס'איז דאָרט גאַרניט פּראַן.
 מיט ליגנס האָט פון זיי געבלאָזן,
 דאָס אַלטע איז דאָרט מערער אַלט,
 און אויך דאָס יונגע איז דאָרט קאַלט.
 די ביכער האָט ער גיך פאַרלאָזן —
 ווי פּרויען—און דעם שטויבן-פּוך
 באַצויגן מיט אַ טרויער-טוך.

XLV.

צעברעכנדיק די לעבנס-קייטן,
 פאַרלאָזנדיק, ווי ער די וועלט,
 האָב איך זיך גראָד אין יענע צייטן
 באַקאַנט געמאַכט מיט אונזער העלד.
 זיין דענקען, טראַכטן אָן אַ ווילן,
 די אייגנאַרטיקע געפילן
 געפעלן זיינען מיר אין אים,

און אויך זיין קאלט געזיכט און שטים.
 אונז ביידן האָבן זיך די פלאַמען
 פון האַרץ געלאָשן, און די לוסט,
 דעם תאוה-שפּיל האָבן מיר געוואוסט.
 ערוואַרט דאָן האָבן מיר צוזאַמען
 פאַרטונאַס * בלינדע שלעכטיקייט
 אין אונזער פריער יוגנטס-צייט.

XLVI.

ווער ס'לעבט און טראַכט — דער מוז פאַראַכטן
 די מענטשן אלע אָן אַ ברעג,
 ווער ס'האַט געפילט און טוט פיל טראַכטן, —
 דעם קרענקט דאָס בילד פון אלטע טעג. —
 דעם עסן די זכרונות-שלאַנגען,
 דעם שרעקן ניט קיין שום געדאַנקען
 און קיין אַנטוישונג; ס'גיט נאָר חן
 דאָס ריידן צו און מאַכט עס שיין.
 אין אָנהויב האָבן זיינע ווערטער
 צעטומלט מיר, נאָר באַלד האָב איך
 זיך צוגעוואוינט צו זיי אויף גיך,
 צום שטאָך און צו די שאַרפע ערטער,
 צום וויץ געמישט אויף האַלב מיט סם
 און צו זיין גאַליק עפיגראַם (**).

XLVII.

ווי אַפּט אין זומערדיקע צייטן,
 ווען דורכזיכטיק און העל און רייך
 עס איז דער נאַכט-הימל פון ווייטן,
 און ס'שפיגלט זיך אין נעוואַ-טייך
 דער בלאַסער פנים פון דיאַנען,

(* די געטין פון צופאַל ביי די רוימער.

(**) עפיגראַם — אַ ליד, וואָס טראַגט אַ סאַטירישן כאַראַקטער.

דערמאָנען פלעגן מיר ראָמאַנען
פאַרגאַנגענע שוין אין דער ווייט,
און ווידער פלעגן מיר די צייט
אין אָטעם פון דער נאַכט דערשלאָגן
באַרוואַקט, זאָרגלאָזע און קאַלט!
ווי פון אַ תּפֿיסה אין אַ וואַלד
מיר פלעגן דאָן זיך איבערטראָגן
צוריק צו יענע טעג פון לאַנג,
מיט אונזער טרוימישן געדאַנק.

XLVIII.

פון אַ באַדויערן געפאַנגען,
געשטאַנען איז יעווגעני מיד,
פאַרוונקען טיף אין די געדאַנקען
און אָנגעשפּאַרט אָן אַ גראַניט.
ס'איז שטיל אַרום געווען; דער היטער
פלעגט אומגיין נאָר ווי אַ געניטער;
אַ ווייטער קלאַפּ זיך פּלוצלונג הערט
און באַלד צוריק אַנטשוויגן ווערט;
אַ שיפל איז וואו שטיל געגאַנגען,
שטיל פּלוסקענדיק אין ברייטן טייך,
און אונזער אויער פאַנגט דאָן גלייך
אַ ווייטלעך ליד מיט ווייטע קלאַנגען,
דאָך זיסער איז אין פרייד פון נאַכט
טאַרקוואַטאַווס* אַן אָקטאַוו פאַרטראַכט.

XLIX.

אַ, אַדריאַטיש ים און וועלן!
אַ, ברענט! (** אין מוז אייך זען אַמאָל!
און מיט אַ ליכטיקן, אַ העלן

(* טאַרקוואַטאַ — אַ מוזיקער.

(** ברענט — אַ טייך אין איטאַליע.

געפיל צו הערן אייער קול!
 ער איז פארהייליגט אפאלאנען*
 אויף לירע-סטרונעס פון אלביאנען**),
 ער איז מיר נאָנט אזוי באַקאָנט!
 איטאַליעס בעכט, איר זייט מיר נאָנט!
 איך וואָלט זיך דאָרטן אויף דער פרייהייט
 מיט ווענעציאַנערינס געשלעפט
 און אין גאַנדאָלן אומגעשוועבט,
 און וואָלט געליבט זיי מיט אַ טרייהייט;
 געפינען וואָלט איך דאָרט אַ סך
 פעטראַרקעס (34) ליבע און זיין שפראַך.

L.

וועט קומען ווען מיין שעה פון פרייהייט?
 שוין צייט, שוין צייט! איך רוף צו איר;
 איך וואַנדער אום ביים ים מיט טרייהייט
 און וואַרט שוין לאַנג, מיין שיף, אויף דיר.
 ווען וועט דער שטורעם זיך צעלאָזן,
 ווען וועל איך קענען זיך שוין לאָזן
 אַנטלויפן פריי אין ימען-וועג?
 שוין צייט פאַרלאָזן אָט דעם ברעג,
 וואו בלינדע קראַפט האָט מיך פאַרטריבן,
 און אונטער דרומדיקן רוים
 פון אַפריקע (**), זיך אָן מיין היים (***)
 דערמאָנען אָפט, וואו ס'איז פאַרבליבן
 מיין לייד און ליבע, מיין געדאַנק,
 וואו ס'ליגט מיין האַרץ באַגראָבן לאַנג...

- (* אפאלאן — דער גאט פון זון, קונסט. (גריכישער מיפאלאגיע).
 (** אלביאן — ענגלאַנד.
 (34) פעטראַרקע — באוואוסטער איטאַלישער ליריקער.
 (***) פושקינס עלטער-זיידע איז געווען אן אפריקאנער נעגער.
 (****) רוסלאַנד.

LI.

צו זען מיט מיר פיל לענדער ווייטע
 אָנעגין איז געוועזן גרייט;
 נאָר ס'האַט דאָס מול דאָס פאַרשייטע
 אינגיכן אונז אויף לאַנג צעשיידט.
 אָנעגין איז נאָר-וואָס פאַרבליבן
 א יתום; ס'האַבן זיך געקליבן
 קרעדיטאַרן — אַ גאַנצער פּאָלק,
 און יעדער מיט אַן אַנדער טאָלק:
 אָנעגין האָט געהאַסט משפּטים.
 ער האָט זיי אָפּגעגעבן באלד
 זיין קליין ירושהלע גאַנץ קאלט
 און ניט גאָר שטאַרק פאַרדראָסן האָט אים,
 ער האָט געוואוסט צו יענער צייט,
 אז ס'איז זיין פעטערס טויט ניט ווייט.

LII.

און טאַקע באלד האָט ער דערהאַלטן
 פון דעם פאַרוואַלטער בריוולעך צוויי,
 אז ס'ווילט זיך פאַרן טויט דעם אַלטן,
 יעווגענין זען גאָר שטאַרק אַזוי.
 באַקומענדיק אָט די ידיעה
 האָט ער געאַיילט אָן אַ מניעה
 אין דאָרף, זיך גרייטנדיק גאַנץ קאלט
 צו זיפּצן, קרעכצן דאָרטן באלד, —
 פּדי מערער געלט באַקומען שפּעטער.
 דאָס פאַרט אַצינד דער חברה-מאַן —
 (איך הויב אַזוי אָן מיין ראָמאַן).
 נאָר קומענדיק אין דאָרף צום פעטער
 האָט ער געפונען אים שוין טויט, —
 ווי אַ געשאַנק פאַר דר'ערד שוין גרייט.

דעם פאָטערס הויף איז פול געוואָרן
מיט אומפריינד, פריינד, וואָס זיינען זיך
פון אומעטום צונויפגעפאָרן:
דעם מת האָט מען באַגראָבן גיך.
מען האָט די תפילות אָפגעזונגען,
דערנאָך פאַרביסן און פאַרטרונקען,
און זיך צעגאַנגען איידל, פיין.
ווי יעדער וואָלט פאַרנומען זיין.
אַנעגין טראַגט שוין פריצים-קליידער,
פאַרמאָגט אי וואַלד, אי ערד אָן שיעור,
אַ גאַנצער באַלעבאָס, כאַטש פריער
האָט ער געהאַסט אַזוי אַ סדר
און איז צופרידן, וואָס צום סוף
איז ער אויף עפעס וואָס אַרויף.

LIV.

צוויי טעג גאָר האָבן אים די פעלדער
נאָך אויסגעזען אי ליב, אי ניי,
אים זיינען נאָנט געווען די וועלדער
און אויך דער טייך, וואָס פליסט זיך פריי.
נאָר שפעטער האָבן שוין די קאָרן,
דאָס גראַז אין פעלד דעם חן פאַרלאָרן;
זיי האָבן אָנגעווייט אַ שלאָף.
און קלאָר האָט ער דערזען צום סוף,
אַז אויך אין דאָרף איז דאָ דער אומעט,
כאָטש ס'פעלן אויס דאָרט די פאַלאַצן,
דער באַל, דער קאָרט, די לידער, טאַצן,
געהיט האָט אים און אַלץ געזשומעט
דער אומעט, דינענדיק אים פרום,
און ווי אַ שוואַרצער שאַטן שטום.

איך בין געבאָרן פאַר אַ לעבן
 אַ רואיקס, פאַר אַ דאָרפיש-שויס,
 דאָרט טוט דער לירע=קלאַנג אומשוועבן
 מער קלינגענדער, מיט שענרען רוש.
 זיך ווידמענדיק די פרייע צייטן,
 שפאַציר איך אום אין פעלד אין ווייטן
 פאַרטרוימט, פאַרפישופט און פאַרטראַכט.
 איך ווער צו מאַרגנס נאָר ערוואַכט
 פאַר זיסער צערטלעכקייט און פרייהייט:
 איך ליען ווייניק, שלאָף אַ סך,
 איך זוך קיין רום, איך זוך קיין זאָך.
 צי ניט אזוי האָב איך מיט טרייהייט
 פאַרבראַכט מיין לידיקגיין אָן ברעג
 אין מיינע גליקלעך=אַלטע טעג?

LVI.

אַ, ליבע, וועלדער, דאָרף און קווייטן,
 און פעלדער! כ'בין אייך טריי אָן שיעור.
 כ'האָב שטענדיק ליב צו אונטערשיידן
 צווישן אַנעגינען און מיר.
 עס זאָל דער לייכטזיניקער לעזער,
 צי דער אַרויסגעבער דער בייזער
 ניט אויסטראַכטן רכילות גיך,
 געפינענדיק דאָ מיינס אַ שטריך,
 און זאָל דערנאָך ניט אַלץ באַטאַנען,
 אז כ'האָב געמאַלט דאָ מיין פאַרטרעט,
 ווי בייראָן — ענגלענדערס פאַעט;
 אזוי ווי איך וואַלט מערניט קאַנען
 פון זיך אליין צו שרייבן נאָר,
 און וועגן יענעם ניט אַ האָר?

איך וועל באַמערקן: אַלע דיכטער —
 זיי זיינען פון דער ליבע פריינד;
 עס טרעפט, אָז טייערע געזיכטער
 זיי טרוימען זיך מיר אויך נאָך היינט.
 מיין זעל נעמט זייער בילד אויסוועפן,
 דאָן נעמט מיין מווע זיי אויפלעבן;
 אַזוי באַזינג איך נאָך אַ צינד
 דאָס מיידל פון די בערג—מיין קינד,
 וואָס איז געפאַנגען ביי סאַלגירע (35).
 ניט זעלטן פרעגט איר מיר נאָך היינט
 אַ מאַדנע פראַגע, ליבע פריינד:
 "פון וועמען זיפצט אַצינד דיין לירע?
 און וועלכער מיידל ווידמעסטו
 דיין ליד, וואָס רעדט אַזוי פון רו?"

. LVIII.

"און וועמעס בליק האָט דיר געפאַנגען?
 ווער האָט דיר מיט אַ גלעט באַשענקט
 פאַר די פאַרחלומטע געזאַנגען?
 נאָך וועמען גלוסט דיין ליד און בענקט?"
 אַך, פריינד, איך טו פאַר קיינעם שפּילן!
 די ליבע=פלאַמענדע געפילן
 האָב איך געזופּט שוין אָן אַ שיעור.
 געבענטשט איז דער, וואָס האָט מיט איר
 פאַרפאַסט דעם פיבער פון די גראַמען:
 באַרייכערט האָט ער מיט דערמיט
 די שירה, היטנדיק די טריט
 פעטראַרקעס, און האָט האַרצנס=פלאַמען
 באַרוואיקט און געפאַקט נאָך רום;
 נאָר איך געליבט האָב נאַריש, שטום.

אז ס'איז די ליבע ערשט פארשוואונדן
 האָט זיך געלייטערט מיין געדאַנק;
 אַ פרייער — זוך איך דאַמאַלסט בונדן
 מיט די געפילן, מיטן קלאַנג;
 איך שרייב, נאָר ס'טוט דאָס האַרץ ניט בענקען.
 די פעדער מיינע טוט ניט שענקען
 קיין פרויען-פיס, קיין פרויען-קלאַנג
 אין דעם ניט פאַרטיקן געזאַנג;
 דער קאַלטער אַש וועט הייס ניט ווערן.
 איך טרויער נאָך, נאָר ס'איז קיין טרער
 אין אויג ניטאָ. און ס'וועט דער מער
 ביי מיר אין זעל אַנטשטומט באַלד ווערן, —
 דאַן וועל איך אָנהויבן אַ זאַך
 אין פערזן גרויסע און אַ סך.

LX.

איך האָב געטראַכט לאַנג פון אַ נאָרמע,
 אַ נאָמען פאַר מיין העלד, אַ פלאַן,
 ביז כ'האַב דערווייל די ערשטע פאַרמע
 פאַרענדיקט שוין פון מיין ראָמאַן.
 איך האָב גענומען איבערקוקן
 באַפאָר איך גיב עס אָפּ צום דרוקן:
 עס זיינען סתירות דאָ אַ סך,
 דאָך מאַך איך ניט צורעכט קיין זאַך.
 די זשורנאַליסטן — אויף צו פרעסן
 איך גיב די פרוכט אָפּ פון מיין מי,
 נו, שוועב צום נעוואַ-ברעג, נו, פלי,
 מיין ווערק! איך וועל דיך ניט פאַרגעסן —
 און ברענג מיר מיין פאַרדינטן רום,
 די אַמפּעריי, די קריג אַרום!

צווייטער קאפיטל.

i.

א פרעכטיק ווינקל איז געוועזן
 יעווגעניס דאָרף — זיין נייע היים;
 דאָרט וואָלט אָן אומשולדיקעס וועזן
 געדאַנקט, געבענטשט דעם הימל=רוים.
 פאַרשטעלט מיט בערג איז זיך געשטאַנען
 אַ איינזאַם פּריציש הויז; פון דאַנען
 האָט זיך געזען גאָר נאָנט אַ טייך,
 אַרומגעצירט מיט פאַרבן רייך
 פון לאַנקעס, בערגעלעך צעזייטע;
 עס ווינקען דערפער פיל פון דאָרט,
 עס זעט זיך פי אויף יעדן אָרט,
 און שאַטנס שפּרייט פּונאַנדער ברייטע
 אַ גרויס=פאַרשפּרייטער סאָד געדיכט, —
 די היים פון נימפן און פון ליכט.

II.

געווען איז דאָרט אַ שלאָס אָן אַלטער,
 ווי ס'זעען שלעסער אויס בכלל;
 אַ שטאַרקער, רואיקער, אַ קאַלטער,
 לויט די געשמאַקן פון אַמאָל.
 די צימערן דאָרט זיינען הויכע,
 אין זאַל — טאַפעטן שטאַפיק=ווייכע,
 קייסאַרים=בילדער אויפן וואַנט,
 די אויונס — מיט אַ בויגיק קאַנט

נאָר אַלט געווען איז דאָס באַפּוזן,
פּון וואָס, דאָס ווייס איך ניט נאָך היינט.
נאָר איבעריקנס מיין ליבן פּריינד,
האַט סיי ווי דאָס געבראַכט קיין נוצן,
ער האָט אין שלאָס דאָרט סיי-ווי-סיי
געגענעצט ווידער אויף דאָס ניי.

III.

ער האָט זיך אויסגעוויילט דעם חדר,
וואו ס'האַט דער אַלטער יאָרן דאָ
געקריגט זיך מיט דער דינסט כּסדר,
געכאַפט דאָ פּליגן שעה נאָך שעה.
עס טוט קיין זאַך דאָ ניט באַשיינען:
אַן איינפאַך טיש, צוויי אַלמערס זיינען
געשטאַנען דאָ, קיין פּלעק פּון טינט,
ער שליסט די אַלמערס אויף, געפינט:
אין איינס — אַ ביכל אַ פאַרמאַכטן,
אין צווייטן איז געווען אַ פּלאַש
פּון אָפּגעשטעלטן עפּל-קוואַש,
אַ קאַלענדאַר פּון יאָר פּון אַכטן;
דער אַלטער האָט קיין אַנדער זאַך
געהאַט — אַ חוץ געשעפט אַ סך.

IV.

אַליין צעווישן זיינע גיטער,
אויף צו פאַרטרייבן גיך די צייט,
יעווגעני האָט, ווי אַ געניטער
אַן אַנדער סדר דאָ באַנייט.
פאַרביטן האָט ער אויף אַ שטייער
די „פאַרשטשינע“, און ס'האַט אַ פּרייער
דער קנעכט דאָ אָפּגעאַטעמט באַלד,
דערפאַר זיך אָנגעבלאָזן קאַלט

הָאָט זיך דער שכן, דער באַטראַכטער,
ווי זעענדיק דערין אַ שאַד;
אַ צווייטער פאַלש געשמייכלט הָאָט,
מיט גלייכגילטיקייט, מיט געמאַכטער.
אַז ר'איז משוגע מיט אַ מאַל, —
באַשלאָסן הָאָט מען אין איין קול.

V.

פון אָנהויב פלעגט מען צו אים פאַרן,
נאָר ווי ער פלעגט פון ווייט זיי זען,
פלעגט ער געהיים אויף גיך אָפּפאַרן,
און איז שוין באַלד דאָ ניט געווען.
אוועקגיין פלעגן דאָן די שכנים
באַליידיקטע, באַרעדט אינאיינעם,
זיין טאַט דאָן מיט אַ פעס-שטים,
און אויפגעהערט באַזוכן אים.
"דער שכן הָאָט גאַרנישט קיין שכל.
ער טרינקט אַלץ וויין; אָט וואָס ער קאָן,
ער איז דאָך גאָר אַ פאַרמאַזאָן (36),
צו דאַמען טוט ער ניט קיין שמייכל,
אי יע, אי ניט, ביי אים איז בלויו,
נאָר ניט, צי יאָ — רעדט ער ניט אויס".

VI.

אין דערפל איז דאָן אָנגעקומען
אַ נייער פריץ פון דער ווייט,
און אויך פון אים הָאָט מען גענומען
אַן אויפהער ריידן אָט די רייד.
וולאָדימיר לענסקי ט'ער געהייסן,
מיט אַ געפיל און האַרץ אַ הייסן,
אַ שיינער יונג און אַ ברונעט;

(36) אַ פריידענקער און אומערצויגענער.

א לעזער קאנטס * און א פאָעט.
פון דייטשלאַנד האָט ער אָנגעטראָגן
פון וויסנשאַפט די רייכע פרוכט,
געדאַנקען פרייע שוין פאַרזוכט,
א האַסטיקער און אַלס צעטראָגן,
און שטענדיק אַן אַנציקטער נאָר,
און ביז די פלייצעס — לאַנגע האָר.

.VII

נאָך איז ער ניט געווען פאַרפראָרן
פאַר הפקרדיקן ליבע-גלוט,
און ס'איז נאָך ניט פאַרוועלקט געוואָרן
זיין זעל, זיין הייסע יוגנד-בלוט.
אַ ליבער תּם איז ער געוועזן;
די האַפנונג האָט באַשיינט זיין וועזן,
און ס'האָט אַ נייער רוש און קלאַנג
געקאָנט נאָך פאַנגען זיין געדאַנק.
פאַרטויבט האָט ער מיט זיסע טרוימען
פון האַרץ די ספקותדיקע שטים;
די ליבעס-צילן זיינען אים
געווען, ווי שווערע פראַגעס-צוימען,
דעם קאָפּ געבראַכן זיך פיל מאָל, —
געזען אַלס וואונדער אָן אַ צאָל.

.VIII

ער האָט געגלויבט זיך אַנצושליסן
מיט אַ נשמה ריין און פרום;
אַז ערגעץ מוז זי איינזאַם זיצן
און טעגלעך וואַרט זי אויף אים שטום;
ער האָט געגלויבט אין פריינד און טרייהייט,

(* קאנט — באַרימטער דייטשער פילאָסאָף (1804-1724).

וואָס וועלן גרייט זיין זייער פרייהייט
 אוועקשענקען פאַר אים מיט פרייד,
 צעברעכן זיינע שונאימס רייד;
 אז ס'זיינען דאָ געוויילטע מענטשן,
 וואָס וועלן אָנצינדן אמאָל
 פיל העלע פלאַמען אָן אַ צאָל
 און וועלן אונז מיט גליקן בענטשן;
 אז ס'איז די צייט שוין גאַרניט ווייט,
 ווען ווערן וועט די וועלט באַנייט.

.IX

באַדויערונג, אַ פעס אַ שווערער,
 די ריינע ליבע און איר גלוט,
 די לייד — באַרימט צו ווערן מערער
 האָט פרי באַאומרואיקט זיין בלוט.
 געוואַנדערט האָט ער מיט זיין לירע:
 דאָס לאַנד פון שילערס, געטעס שירה
 באַגייסטערט האָט זיין דיכטער-זעל,
 וואָס האָט אין אים צעפלאַמט זיך העל.
 דער מוזעס קונסט, דער מוזעס שוימען
 דער גליקלעכער פאַרשעמט האָט ניט.
 מיט שטאַלץ האָט ער אין ליד פאַרהיט
 דערהויבענע געפילן, טרוימען,
 און קינדערשע געדאַנקען גאַנץ,
 פון איינפאַכקייט — דעם ריינעם גלאַנץ.

.X

ער האָט געוועבט פיל ליבע-קלאַנגען,
 און ס'איז געווען זיין זינגען ריין,
 ווי איינפאַך-מיידלשע געדאַנקען
 און ווי אַ קינדער-הלום שיין.

ווו די לבנה אין די רוימען,
 די געטיין פון די זיפצן, טרוימען.
 געזונגען האָט ער אויך פון לייד,
 און פון צעשיידונג אין דער ווייט,
 פון רויזן-בלומען און פון זונען;
 פון לענדער ווייטלעכע און פיל,
 וואו ס'האָבן דאָרטן אין דער שטיל
 די טרערן זיינע אָפט גערונען;
 פון לעבן, וועלכער וועלקט שוין גאָר
 אין עלטער פון קוים אַכצן יאָר.

XI

אין וויסטן דערפּל, וואו אָנעגין
 אליין געשעצט האָט זיין טאַלאַנט,
 דאָרט אויפרעגן אים אָפּטערס פּלעגן
 די שכנים-סעודות אויפן לאַנד,
 און ער פּלעגט זייער טומל מיידן!
 און זייער פּריציזש קלוגער ריידן
 פון וויין, פון שניט-צייט און פון היי,
 פון סאָכע, קרובים און פון שטרוי,
 געוויס האָט ניט געבלענדט מיט שיינקייט,
 מיט דיכטערנישן ברען און פּלאַם,
 מיט שאַרפּן שכל, מיטן גראַם,
 און ניט מיט קינסטלערישער ריינקייט;
 און זייער ווייבערשער געשפרעך
 געווען איז נאָך מער נאַריש-פרעך.

XII

מען האָט אים איבעראַל עמפּאַנגען
 אַלס חתן פון דער גרויסער וועלט.
 אזוי איז דאָרטן צוגעגאַנגען:
 איעדער שכן האָט געוועלט

זיין טאָכטער אויסגעבן דעם שכן.
 ער קומט וואו, — ווערט באַלד אויסגעבראַכן
 אַ שמועס איידל, שטיל און פיין,
 ווי שלעכט עס איז אַ בחור זיין;
 מען רופט דעם שכן טיי צו טרינקען.
 און דוניאַ גיסט אָן טיי און לאַכט;
 מען ווינקט איר: „דוניאַ, נו, באַטראַכט!“
 און שפעטער הויבן אָן צו קלינגען
 גיטאַרע=טענער: „כ'האַב דיך האַלט,
 קום גיכער-זשע צו מיר, מיין גאַלד!“...

.XIII

נאָר הייראַטן און אָנטאָן קייטן, —
 דערפון איז לענסקי איצטער ווייט.
 און מיט אָנעגין פון דער ווייטן
 געווען איז ער די ערשטע צייט.
 באַגעגנט זיך: אַ ליד און פּראָזע,
 אַ כוואַליע און אַ שטיינער פּאָזע —
 זיי זיינען ענלעך אויך אַמאָל.
 פון אָנהויב האָבן זיי צומאָל
 דערעסן זיך און אָפט געשטריטן;
 דערנאָך געפעלן זיך; דאָן גיך
 באַפריינדעט זיך צעווישן זיך,
 און יעדן טאָג אויף פּערד געריטן;
 אַזוי (כ'בין מודה), ווערט מען היינט,
 פון גאַרנישט=ניט=צו=טאָן — זיך פריינד.

.XIV

נאָר ס'גיט ביי אונז קיין פריינדשאַפט ריינע;
 ניט קוקנדיק אויף יעדנס מיין, —
 מיר האַלטן אלעמען פאַר קליינע
 און שטעלן העכער — זיך אליין;

מיר האלטן זיך אַלס נאַפּאָליאָנען ;
 און די צוויי-פּיסיקע מיליאָנען
 פאַר אונז—איז מער ניט אַ געווער ;
 געפילן זיינען ווילד אונז, שווער ;
 פיל בעסער איז געווען אָנעגין,
 כאָטש ר'האַט געקאַנט דעם מענטשן-פּלל
 און האָט פאַראַכט אים איבעראַל,
 נאָר דאָך (דאָס קאָן מען ניט אָפּרעגן),
 האָט ער געוואוסט אַ הילוק אויך,
 און האָט געשעצט געפילן הויך.

XV

אויך לענסקין האָרכט ער מיט אַ שמייכל:
 די הייסע דיכטערישע רייד,
 זיין אויסגעאייִדלט וואַרים שכל,
 און זיין באַגייסטערט בליק צעשטרייט,—
 זיי זיינען ביי פאַר אים געוועזן ;
 נאָר ווערטער קאַלטע אָפּצולעשן
 האָט אַיינגעהאַלטן ער גענוג,
 געטראַכט: „אים שטערן איז ניט קלוג
 זיין פאַרגעניגן און זיין שענקייט ;
 זיין צייט וועט אָנקומען אליין ;
 פל זמן ער לעבט — זאָל ער זיך גיין
 און גלויבן אין דער וועלט פון ריינקייט,
 דעם יונגן פיבער איך פאַרציי,
 די יונגע היץ און פּלויִדעריי.“

XVI

זיי פלעגן צווישן זיך אָפט שטרייטן,
 און האַמפערן זיך גאַנצע נעכט ;
 די פעלקער פון די אַלטע צייטן,
 די פרוכט פון וויסן, גוטס און שלעכטס,

די מיינונגען די אייביק=אלטע,
 די סודות פון די קברים קאלטע,
 דאָס לעבן, גורל און די וועלט —
 האָט צום געריכט זיך זיי געשטעלט.
 און אין זיין האַמפּערישן פיבער
 דער דיכטער פלעגט פאַרגעסן זיך
 און פאַרלעזן אַ ווערק אויף גיך:
 יעווגעני האָט אַ העפלעך-ליבער, —
 כאָטש ר'האַט פּערשטאַנען גאַרניט פּיל, —
 דאָך פלייסיק אויסגעהערט אים שטיל.

XVII

נאָר אָפּטערס פלעגן זיך צעהיצן
 די קעפּ ביי מיינע מדבר-לייט;
 אז ס'פלעגט די היץ צוריק אָפּפליסן
 פלעגט דאָן אָנעגין ד'גאַנצע צייט
 פאַדויערן מיט פיין דעריבער.
 געבענטשט איז דער, וואָס האָט דעם פיבער
 געהאַט — און אים פאַרלאָזט צו ענד;
 און מער — ווער ס'האַט אים ניט געקענט,
 ווער ס'קילט די ליבע מיט צעשיידן,
 די האַס—מיט האָבן יענעם פיינד,
 און גענעצט מיטן ווייב און פריינד,
 און וועקט ניט אויף די קנאה-ליידן,
 און טרויט ניט אָן זיין קאַפיטאַל
 שוין קיינעם ניט אין קיין שום פאַל.

XVIII

ווען מיר דערגרייכן שוין דעם שטילן
 באַרואיקונגס-און קלוגשאַפט-שויס,
 ווען תּאוה-פּלאַמען נעמען קילן
 און ס'ווייזט זיך לעכערלעך אונז אויס

די האַסטיקייט און זייער שוימען,
און אויך די שפעטערדיקע טרוימען,
באַרואיקטע אויף אלע מאָל, —
דאָן האָבן ליב מיר אויך אַמאָל
די פרעמדע תּאוות אויסצוהערן,
וואָס רירן אונזער האַרץ דערמיט
אַזוי אַן אַלטער אינוואַליד
לייגט פלייסיק צו זיין אויער גערן
צו דער דערציילנדיקער שטים
פון יונגע גוסאַרן ביי אים.

.XIX.

דערפאַר די פלאַמענדיקע יוגנט
באַהאַלטן קאָן שוין ניט אַ האַר:
די ליבע, האַס, די פרייד און טוגנט
איז גרייט זי אויספלוידערן גאָר.
פאַר ליבע קאַלט זיך שוין גערעכנט, —
אַנעגין הערן פלעגט באַרעכנט,
ווי ס'רעדט דער דיכטער אויס פאַר אים
זיין ודוי און זיין האַרצנס-שטים,
ווי זיין פאַרטרוילעכער געוויסן
דעקט אָפּ זיך איינפאַך און מיט לוסט.
יעווגעני האָט זיך גרינג דערוואוסט
זיין ליבע, זיינע יוגט-היצן,
און די געפילן פראַנק און פריי,
וואָס זיינען שוין פאַר אונז ניט ניי.

.XX

ער האָט געליבט מיט יענער ליבע,
וואָס איצטער זעלטן-ווען מען הערט,
מיט יענער וואַנזוניקער ליבע,
וואָס איז דעם דיכטער נאָר באַשערט.

און אלס די אייגענע געפילן,
 און אלס דער שטענדיק=זעלבער ווילן,
 די שטענדיק=טרויער קע לייד.
 און ניט די אָפּקילנדע ווייט,
 און ניט קיין לאַנגע יאָר-צעשיידן,
 און ניט דער מוזעס שאַפּונגס-צייט,
 און ניט די שיינקייטן פון ווייט.
 ניט וויסנשאַפט, ניט רויש פון פריידן
 פאַרענדערט האָבן ניט זיין זעל,
 וואָס האָט געברענט פון קינדווייז העל.

.XXI

נאָך קוים אַ קינד — און שוין זיין וועזן
 באַהערשט האָט אַלגאָ; פרעמד — דער לייד —
 איז ער אַ עדות שוין געוועזן
 פון אירע קינדערישע פרייד:
 אין שאַטנס פון אַ וואַלד פאַרהוילן,
 פלעגט ער מיט איר די פרייד זיך טיילן,
 און טאַטע-מאַמע האָבן שוין
 פאַר זיי געגרייט אַ חופּה-קרוין.
 אין טיפעניש פון קילקייט מילדער,
 האָט זי מיט אומשולדיקן חן
 געבליט פאַר דעלטערן אליין,
 ווי אַ לאַנדיש, ווי אַ פאַרהילטער,
 אין טויבקייט פון די גראָזן — דין,
 וואָס ס'ווייס פון אים נאָך ניט די בין.

.XXII

דעם דיכטער האָט זי אָפּגעגעבן
 דעם נחת פון דעם ערשטן גליק;
 און ס'פלעגט זיין רעיון אָפט פאַרוועבן
 איר בילד, איר מיידלשער, איר בליק.

אדיע, איר שפילערייען מילדע!
 ער האָט געליבט נאָר וועלדער ווילדע,
 די איינזאַמקייט, די שטילע נאַכט,
 די שטערן, דעם לבנה-פּראַכט —
 אָט יענעם ווייטן הימל-שטערן,
 וואָס אים געווידמעט האָבן מיר
 שפּאַצירונגען און נעכט אָן שיעור,
 די לייד פון נחת און די טרערן...
 פאַר אונז פאַרבייט ער אָבער איצט:
 אַ דונקעלן פּאַנאַר, וואָס בליצט.

.XXIII

געהאַרכזאַם שטענדיק און באַשיידן,
 און ווי דער מאַרגן פּריילעך-שיין,
 און איינפאַך, דיכטעריש — דאָס ריידן,
 און ווי אַ קוש פון ליבע ריין,
 און אויגן, ווי די הימל-שטראַלן,
 אַ שמייכל, לאַקן — פּלאַקסנע וואַלן,
 אַ שטים, באַוועגונג, — אַלץ איז פּראַן
 ביי אַלגען... נאָר נעמט אַראַמאַן,
 געפינען וועט איר אין די בלעטער
 איר ריכטיק בילד; ער איז, אַך, מילד;
 איך האָב געליבט אים פּריער ווילד,
 נאָר איז דערעסן מיר שוין שפּעטער.
 ערלויבט מיך, לעזער, איצט, איר וועט
 דאָ זען דער עלטערערס פּאַטרעט.

.XXIV

איר נאָמען טאַניאַ איז געווען...
 דאָס ערשטע מאָל באַגעגנען מיר
 אין דעם ראַמאַן איר צאַרטן וועזן
 און גיבן פּריי זיך אָפּ צו איר.

נו, וואָס? ער קלינגט! נאָר איז פאַרבונדן
 מיט עפעס אַלטס, וואָס איז פאַרשוואונדן.
 ניטאָ איז קיין געשמאַק סיי ווי,
 (מען רעדט שוין ניט אין פּאָעזי)
 אין אונז, און אויך אין אונזרע נעמען:
 מען דאַרף זיך מודה זיין אַליין,
 עס מאַכט אונז סיי ווי סיי ניט שייך,
 ניטאָ מיט וואָס זיך איבערנעמען;
 עס בלייבט אַ בלענדעניש אונז נאָר,
 און ווייטער — גאַרנישט ניט אַ האַר.

.XXV

זי האָט צו זיך ניט צוגעצויגן
 ניט מיט איר יוגנט — פריש און ריין,
 ניט מיט דער שוועסטערס שיינע אויגן,
 ניט מיט איר פרישקייט ראָז און שייך.
 אַ שווייגיקע איז זי געוועזן,
 און שרעקעדיק — אַ ווילדעס וועזן;
 אויך אין איר אייגן קרייז און היים
 איז זי געווען אַ פרעמדער טרוים;
 האָט קיינמאָל ניט פאַרמאָגט קיין ווילן
 זיך צוטוליען צו איר געזינד,
 געווען אַליין איז זי אַ קינד —
 און ניט געוואָלט מיט קינדער שפּילן.
 און זיצן פלעגט זי גאַנצע טעג
 ביים פענסטער שווייגעדיק אָן ברעג.

.XXVI

פאַרטראַכטקייט — איר פריינדין פון וויגל —
 האָט פון די ערשטע קינדהייטס=טעג
 געלייגט אויף איר געדאַנק דעם זיגל
 און האָט באַצירט אין דאָרף איר וועג.

זי האָט קיינמאָל אין האַנט גענומען
 אַנאָדל; און זיך ניט פאַרנומען
 מיט אויפנייען אין פרייער צייט
 אַטוך מיט פּרענוועלעך פון זייד.
 מען זעט פאַראויס אַ לוסט צו הערשן,
 ווען ס'קינד אין האַנט אַ לאַלקע האַלט,
 וואָס האַרכט איר אַלץ געהאַרכזאַם, קאַלט,
 ווי אַנשטענדיק צו זיין מיט הערן,
 און חזרט ערנסט איין מיט איר
 דער מאַמעס מוסר אָן אַ שיעור.

.XXVII

נאָר זי האָט קיינמאָל אין די צייטן
 מיט לאַלקעס זיך ניט אומגעפירט;
 און וועגן ניס און וועגן לייטן
 מיט זיי קיין שמועסן געפירט.
 עס זיינען פּרעמד איר אויך געוועזן
 די קינדער=שפּילן; ס'האַט איר וועזן
 פאַרנומען נאָר אין ווינטער=נאַכט
 אַ שרעקנס=מעשהלע פאַרטראַכט.
 און ווען עס פלעגן קינדער=רינגען
 זיך קלייבן אויף דער לאַנקע גרין, —
 פלעגט זי מיט זיי ניט גיין אַהין,
 מיט זיי ניט שפּילן און ניט שפּרינגען,
 געווען איז לעסטיק איר דער קלאַנג
 פון דעם געלעכטער און געזאַנג.

.XXVIII

זי האָט געליבט די זון באַגעגענען
 אויף דעם באַלאַקאָן אין מאַרגנס=צייט,
 ווען אין דעם הימל זיך געזעגענען
 די שטערן שווינדנדיק אין ווייט;

ווען ליכטיק ווערט די ערד פאמעלעך,
און ס'ווייט דער מאָרגן-ווינטל פריילעך,
און ס'גייט דער טאָג אויף אין זיין פראַכט;
און ווינטער, ווען די לאַנגע נאַכט
באהערשן פלעגט די וועלט דאָן שווערער,
ווען איינגעהילט אין וואַלקנס-מאַכט
עס טולעט זיך לבנהס פראַכט,
און ס'שלאָפט דער מזרח לענגער, מערער,
פלעגט אויפשטיין זי פון שלאָף, פון טרוים,
ביים שיין פון ליכט, וואָס לייכט זיך קוים.

.XXIX

געפעלן איז איר פרי ראַמאַנען;
זיי האָבן איר פאַרביטן אַלץ:
פאַרליבט געווען אין ריטשאַרסאַנען*
און אין די ליגנס, אין דעם פאַלש.
איר פאַטער האָט קנאַפ-וואָס פאַרשטאַנען,
איז פון דער וועלט אויך אָפגעשטאַנען,
נאָר האָט קיין שעדלעכעס געזען
אין בוך, וואָס ס'איז דאָרט ניט געווען;
ער האָט עס פאַר אַ שפּיל געהאַלטן.
אַליין ניט לעונדיק קיינמאַל, —
געקומערט האָט אים ניט אַמאַל,
וואָס ס'מיידל לעזט, און פלעגט באַהאַלטן
אין קישן שלאָפן. ס'ווייבל אויך —
פון ריטשאַרסאַן געווען איז בלייך.

.XXX

זי איז געווען אין ריטשאַרסאַנען
פאַרליבט — ניט בלויז דערפאַר, ווייל ער

(* ריטשאַרסאַן — אַ מחבר פון סענטימענטאַלע ראַמאַנען אין ענגלאַנד.

איז איר געווען פון גראַנדיסאַנען
און פון לאָולאַס געפעלן מער 36);
נאָר ווייל עס האָט פון זיי פּאַלינע —
איר מאַסקווער פירשטלעכע קווינע
מיט איר גערעדט שוין לאַנג; נאָך דאָן,
ווען ס'איז אַלס חתן נאָך איר מאַן
געווען, האָט זי שוין פון אַ צווייטן
ניט ווילנדיק געטראַכט אָן שיעור,
וואָס זאָל נאָך מער געפעלן איר
און זאָל איר לעבנס-וועג באַגלייטן, —
דער גראַנדיסאַן זיגעווען אַ פראַנט
און אויך אַ גוואַרדישער סערושאַנט.

.XXXI

ווי ער — זיך שטענדיק קליידן פלעגט זי,
לויט מאַדע און לויט איר געשטאַלט.
נאָר עצות האָט מען ניט געפרעגט זי
און איר געשיקט צו חופּה באלד.
אין פּרי באַרוואַיקן איר צאָרן,
איז גיך דער מאַן אוועקגעפאַרן.
אין דערפּל, וואו זי האָט אַליין,
גאָט ווייס, פאַר וועמען, — מיט געוויין,
געריסן זיך, געקלאָגט מיט צאָרן,
און פון דעם מאַן שיעור ניט אוועק,
האָט זי פאַרנומען אירע טעג
מיט הויזווירטשאַפט און איז געוואָרן
שוין צוגעוואוינט, דערנאָך אויף גיך —
געווען צופרידן שוין מיט זיך.

(36) לאָולאַס, גראַנדיסאַן — באַרימטע העלדן פון ריטשארסאַנט ראַע

איר טרויער-שמארק, איר שווערן-הייסן,
 פארגלעט האָט די געוואוינהייט איר;
 זי האָט אַ סוד אַנטדעקט אַ גרויסן,
 וואָס האָט געטרייסט איר אָן אַ שיעור:
 אין פרייער צייט איז זי דערגאַנגען
 אַ מיטל, ווי דעם מאַן צו פאַנגען
 און הערשן איבער אים אָן ברעג, —
 און ס׳איז אַ גאַנג שוין דאָן אוועק.
 זי פלעגט אומפאָרן אויף די פעלדער,
 און יעדן שבת — אין אַ באַד,
 געזאַלצן גריבענעס און האָט
 געפירט חשבונות פון די געלטער,
 די דינסטן שלאָגן אויך אַמאָל —
 ביים מאַן ניט פּרעגנדיק קיינמאָל.

.XXXIII

פאסירן פלעגט, אז זי פלעגט פרובן
 אין אַן אלבאַם וואָס שרייבן לאַנג,
 פּאָלינאַ פּראַסקאַווייען גערופן,
 אויסריידנדיק מיט אַ געזאַנג;
 געטראָגן אַ קאַרסעט אַ שטייפן,
 אַ רוסיש H פלעגט זי אויסשלייפן,
 ווי אויף פּראַנצויזיש דורכן נאָז;
 נאָר גיך האָט זיך פאַרענדערט דאָס:
 קאַרסעט, אַלבאַם און אויך פּאָלינאַ,
 דאָס העפּטל לידער — האָט זי גיך
 פאַרגעסן — און גענומען זיך
 אַקולקאַרופן שטאַט סעלינאַ,
 און אַנגעטאָן אין מיטן טאָג
 אַ טשעפיק, וואַטע און אַ ראַק.

דער מאן האָט זי געליבט גאַנץ ערלעך,
און האָט איר ניט געשטערט קיין זאך,
האָט אַלץ געטרויט איר אומאויפהערלעך, —
געפרעסן אין כאלאט אַ סך.
געפלאָסן רואיק איז אינאיינעם
דאָס לעבן, סיפלעגן אָפטערס שכנים
באזוכן זיי אַמאָל אויף גאַכט,
און דאָרטן לאַנגווייליק פאַרבראַכט,
ביז ס'איז די צייט אויף גיך פאַרגאַנגען
אין רייד, אין לאַכן גלאַט אַזוי,
ביז וואַנען אַלגאַ פלעגט שוין טיי,
לויט דעם פאַרלאַנג, די געסט דערלאַנגען,
און אַוונט-ברויט, ביז ווען צום סוף
די געסט צעפאַרן זיך פון הויף.

.XXXV

זיי האָבן קיינמאָל ניט פאַרגעסן
פון דעם אַמאָל קיין אלטע זאך:
אויף וויינאַכטס פלעגן זיי נאָך עסן
געפילטע בלינצעס גאַר אַ סך;
צוויי מאָל אין יאָר געדאַוונט אימער,
געליבט פון וויגן זיך דעם שימער,
געזאַנגען און דעם קאַראַהאַד;
אין טאָג פון „טראַאיצע“, ווען ס'האָט
דאָס פאַלק געהערט די תפילה ליידיק,
האָט אויף די פּוּכיק-בעקלעך פריי
געגליצט זיך דאָן אַ טרערן דריי;
ווי לופט איז קוואַס געווען זיי נויטיק,
און לויטן ראַנג האָט מען ביים טיש
די געסט אָפט צוגעטראָגן פיש.

אזוי געעלטערט זיך גאנץ פריילעך, —
 ביז ענדלעך האָט זיך אויפגעמאַכט
 פאַר אים דאָס קבר-טיר פאַמעלעך,
 און אים אַ נייעם קראַנץ געבראַכט.
 ער איז געשטאַרבן — און דער שכן,
 און אויך זיין ווייב מיט האַרץ, צעבראַכן,
 די קינדער מיט אַ שווערן וויי,
 אים האָבן טריי באַוויינט אַזוי.
 ער איז אַ גוטער דאָך געוועזן.
 און אויף זיין טויטן קבר-אַרט
 איז אויף אַ שטיין פאַרשריבן דאָרט:
 "אַ שטילער זינדער — לאַרינס וועזן,
 גאָטס אויסדערוויילטער שקלאַף אליין
 שלאָפט רואיק אונטער אָט דעם שטיין".

XXXVII

צוריקגעקערט דורך זיינע געטער,
 וולאָדמיר לענסקי האָט אליין
 באַזוכט דעם שכנס קבר שפעטער,
 און האָט געשענקט אזיפֿך דעם שטיין;
 און לאַנג געשטאַנען אין אַ קלערן,
 געפליסטערט מיט אַ טרויער שווערן:
 "ווי אָפט האָב איך געשפּילט אין זאל
 מיט זיין אָטשאַקאווער-מעדאַל!*" ^(*)
 ער האָט מיך אויף די הענט געטראָגן,
 געשדכנט אַלגען מיר, און האָט
 גערעדט: צי וועל איך ווען, מיין גאָט,
 דעם טאָג דערוואַרטן" ... און צעטראָגן

(*) אַטשאַקאו — אַ שטאָט אין בעסאַראַביע.

עס קריצט וולאדימיר אויס דאָ מיר
אַ קבר-אויפשריפט אין אַ ליד.

.XXXVIII

גענאָגען שוין אויך דאָרט באַערן
זיין קבר=אבות מיט אַ ליד,
און אויך מיט אומעטיקע טרערן.
אַ, וויי, אין קורצן לעבנס=שניט
עס קומען דורות אויף אין פילן,
לויט דעם באַשערטן מזלס ווילן,
און גייען גיך צוריק אַוועק;
נאָר ס'קומען אַנדערע אין וועג...
אַזוי איז אונזער שטאַם פאַרנומען:
עס וואַקסט, עס קאַכט, עס רוישט, עס בענקט
און מער די קברים אָנגעענגט.
אויך אונזער צייט וועט מוזן קומען
און ס'וועלן אונז די קינדער גיך
דאָן אויסראַמען פון צווישן זיך.

.XXXIX

דערווייל נעמט אַלע פאַרגעניגן,
און נחת קלייבט פון לעבן, פריינד;
איך ווייס איר פוסטקייט און איר ליגן
און בינד זיך ווייניק צו איר היינט;
איך האָב פאַר בלענדעגיש די בליקן
פאַרמאַכט, נאָר ווייטע האַפנונגס=גליקן
באַאומרואיקן ס'האַרץ אַמאָל:
ס'וועט זיין מיר באַנג גלאַז מיט אַמאָל
דער וועלט קיין זכר ניט צו לאָזן,
איך לעב, איך שרייב — דאָך ניט פאַר רום;
נאָר כ'וואַלט געוואַלט, מיר דוכט זיך, שטום
מיין טרויער-גורל אויך צעבלאָזן, —

עס זאל א טרייער פריינד — א קלאנג,
כאָטש איינמאל מיך דערמאָנען לאנג

.XL

און עמיצן דאָס האַרץ אויפוועקן;
און אָפּגעהיט פון מזל לאנג
פאַרבעסנהייט זאל ניט אויסמעקן
א פּערז, א סטראָף פון מיין געזאָנג;
קאָן זיין — עס לאָזט זיך אזוי דאַכטן —
א פּוסטער מענטש וועט זיך פאַרטראַכטן,
באַווייזן אויף מיין אַלט פאַרטרעט:
אַט דער געווען איז א פּאַעט!
פאַרערער פון די אַאַנידן*.)
נעם צו מיין האַרציק הייסן דאַנק,
אַ, דו, וואָס וועסט אין קאַפּ אויף לאנג
די שעפּונג מינע ווען פאַרהיטן,
אַ, דו, וואָס וועסט באַרירן שטיל
מיין לאַרבער-קראַנץ מיט א געפיל.

* אַאַנידן — די מוזן פון העליקאָן (א באַרג אין גריכנלאַנד, וואו
ס'וואוינען די מוזן אין אפּאַלאָן).

דריטער קאפיטל.

I.

— אדיע, אָנעגין, כ׳אייל זיך איצטער.
 „איך האלט דיך ניט; אָט אַ פּאָעט!
 וואוהין זשע אײלסטו אַ צעהיצטער
 דעם אָוונט היינט פאַרברענגען שפּעט?...”
 — בײַ לאַרינס.

„דאָס איז מיר אַ וואונדער!
 אזוי אַ יעדע נאַכט פּאַזונדער
 דערשלאָגן איז דען דיר ניט שווער?”
 — ניט שווער.

„כ׳פאַרשטיי דיך שוין ניט מער,
 וואָס איז דיר דאָרט אזוינס געפּעלן!
 בין איך דען ניט גערעכט אַצינד?
 אַ איינפאַך רוסישע געזינד,
 פאַר געסט זײַ לאָזן כיבוד שטעלן,
 און שטענדיק רײדן נאָר מען הערט
 פון רעגנס, פּלאַקס, פון פי און פּערד”.

II.

— איך זע קיין אומגליק ניט דערינען.
 „עס איז נאָר לאַנגווייליק, מײן פּרײַנד”.
 — אין זײער שטוב קאָן איך געפּינען
 פיל רו... איך האָב געקראָגן פּײַנט
 דיין קרײַז...

„שוין ווידער די געפּילן!
 גענוג, מײן פּרײַנד, אום גאָטעס ווילן;
 נו, וואָס? דו פאַרסט? עס טוט מיר באַנג.
 נאָר הער, וואָס ס׳קומט מיר אין געדאַנק:
 צי קאָן איך אויך זען דיין אידיליע.”

דיין שטאָף פון פען און פון געדאַנק,
פון טרערן, גראַמען, פון דעם קלאַנג?
נו שטעל מיך פאַר".
— דו לאַכסט?
"חלילה".

— אַך, גוט.
"נו, ווען?"
— כאַטש די מינוט,
זיי וועלן אויפנעמען אונז גוט.

.III

"נו, פאַרן מיר".
אוועקגעפלוין
עס זיינען גיך די פריינד אויף פערד;
מען האָט זיך דאָרט צו זיי באַצויגן
מיט פרייד, מיט דינסטן זיי באַערט.
און פיבוד שטייט שוין אַ געגרייטער;
פון איינגעמאַכטס שוועבט אַ צעשפרייטער
געשמאַק, און אויפן טיש אַ פלאַש
פון לימאָנאַד מיט זיסן קוואַס. —
(* אין דאָרף איז יעדערער אַ פרעסער;
עס זיינען מיידלעך אָן אַ שיעור
צונויפגעלאָפן ביי דער טיר
דעם נייעם גאַסט באַטראַכטן בעסער,
און אויפן הויף האָט מען געהערט,
ווי עולם קריטיקירט די פערד.

.IV

עס פאַרן שוין אַהיים די הערן
אין אייליקן געשפאַן אויף גיך,
איצט לאַמיר שטיל זיך אונטערהערן,
וואָס ביידע ריידן צווישן זיך:

— נו, וואָס, אָנעגין? גענעצט ווידער?
"אזוי זיך, לענסקי".

— אָבער, ברודער,

דו ביסט צו אומעטיק דאָסמאַל.
"עס איז נאָר פינסטערער אין טאָל.
אַ וואוילע זעט זיך אָן די אלטע,
און לאַרינאַ — אַ איינפאַך קינד.
אַנדרושאַ, גיכער! פאַר געשווינד!
ווי כ'האַס דאָ אָט די ערטער קאַלטע!
מיר דוכט, אַז ס'האַט דער לימאַנאַד,
דאָס קאַלטע וואַסער מיך פאַרשאַדט".

V

"נו זאָג מיר, וועלכע איז טאַטיאַנאַ?"
— אָט די וואָס איז געווען אליין
אַ שווייגעדיקע, ווי סוועטלאַנאַ*
ביים פענסטער אומעטיק און שיין.
"ביסטו פאַרליבט גאַר אין דער קליינער?"
— איז וואָס? —

"און איך וואָלט, ברודער איינער,
די צווייטע אויסגעוויילט: עס פעלט
ביי אַלגען לעבן, ס'ווייט אַ קעלט
פון איר; ווי וואַנדיקעס מאַדאַנע (37)
רויט קיילעכדיק איז איר געזיכט,
וואָס זעט אויס נאַריש, ווי דאָס ליכט,
וואָס פאַלט אַצינד פון דער לבנה".
חלאַדימיר ענטפערט אָן געפיל —
און בלייבט די גאַנצע וועג שוין שטיל.

(*) סוועטלאַנאַ — אהעלדין פון זשוקאָוסקיס אַ פּאַעמע אונטערן זעלב

נאָמען.

(37) וואַנדיק — באַוואוסטער קינסטלער־מאַלער.

דערווייל האָט אָנגעמאַכט זיין קומען
 אין לאַרינס הויז אַ היפּשן רוּיש,
 ס'האָט אַלע שכנים דאָס פאַרנומען.
 גערעדט האָט מען אין יעדער הויז.
 געוועבט אַ ווערטל נאָך אַ ווערטל,
 גע'לצ'עוועט אין יעדן ערטל,
 געזאָגט נביאיש פיל גאָר פיין,
 אַז טאַניע וועט זיין פּלה זיין;
 מען האָט געהערט אַפילו קלינגען,
 אַז חתונה וואָלט זיין גאָר גיך,
 נאָר אָפּגעלייגט דערפאַר האָט זיך,
 ווייל ס'פעלן אויס איצט מאַדע-רינגען.
 פון לענסקיס הייראַט איז שוין לאַנג
 געווען באַשלאָסן אין געדאַנק.

VII.

און מיט פאַרדרוס פּלעגט טאַניע הערן
 די פּלוידעריי; נאָר אין דער שטיל
 פּלעגט זי ניט ווילנדיק אָפט קלערן
 דערפון מיט פאַרגעניגן פיל;
 און ס'האָט אַרעיון איר פאַרנומען:
 פאַרליבט, די צייט איז אָנגעקומען.
 אַזוי אַ קערנדל אין דר'ערד
 אין פּרילינג אויפגעבליט עס ווערט.
 שוין לאַנג געדאַרשט האָט איר געדאַנקען,
 פאַרברענט פון בענקענדיקן פּונק —
 פון מזל—דעם באַשערטן טרונק;
 שוין לאַנג אַ האַרציקער פאַרלאַנגען
 געמאַסערט האָט איר יונגע ברוסט,
 און עמיצן... ערוואַרט מיט לוסט.

VIII.

און זיך דערווארט. און אירע אויגן
 גלעפנט און געזאגט: ס'איז ער!
 און ס'האָבן איצטער זיך געצויגן
 די טעג און נעכט דערפילט אַלץ מער —
 מיט אים; דער צאָרטער מיידל-מוח
 טראַכט איצט, ווי מיט אַ פשוף-פוח
 פון אים; עס קימערן ניט מער
 קיין ווייכע ביטעס איר געהער
 און ניט די זאָרג-רייד פון די דינסטן;
 פאַרטיפט אין אומעט און צעשטרייט —
 פאַרנעמט זי ניט פון געסט די רייד,
 פאַרשילט דעם גאַסט דעם אומגעווינשטן,
 זיין קומען אומדערוואָרט צו זיי
 און אויך זיין זיצן לאַנג אזוי.

IX.

ווי אויפּמערקזאַם נעמט זי איצט לעזן
 ראַמאַנען זיסע, זייער פאַלש!
 מיט וואָסער לוסטיקייט — איר ווען
 טרינקט איצטער אויס פון דאָרטן אַלץ!..
 אַ דאַנק דעם רעיוניס גליקלעך פוח,
 ביי דער פאַרחלומטער אין מוח
 דער ליבלינג יוליאַ וואַלמאַר (38),
 מאַלעק-אַדעל (39), און דע-לינאַר (40),
 און גראַנדיסאָן, וואָס האָט קיין גלייכן,
 וואָס וואַרפט אויף אונז אַרויף אַ שלאָף,

(38) וואַלמאַר — פון אַ ראַמאַן.

(39) מאַלעק-אַדעל — אַ העלד פון אַ ראַמאַן אונטער נאָמען „M-me

Cottin“.

(40) דע-לינאַר — אַ העלד פון באַראַנעסע קרוֹנערס אַן ערצײלונג.

און אויך ווערטער (41) און נאך אָן סוף.
זיי פלעגן אלע זיך פארגלייכן
און זיך צענויפגיין אין איין בילד, —
אין איין אָנעגין צאָרט און מילד.

X

אין אירע שעפער אַ פאַרליבטע,
זיך מאַלנדיק אַלץ זייער העלד,
פלעגט טאַניע אומגיין אַ באַטריבטע
אין שטילקייט פון דעם וואַלד און פעלד.
זי פלעגט אַ בוך אין האַנט דאָן האַלטן,
געזוכט — געפונען דאָרט באַהאַלטן
איר סודות-היציקן געדאַנק —
די פרוכט פון האַרציקן געשאַנק;
זי פרובט זיך אָנבינדן דעריבער
אַ פרעמדנס פרייד, אַ פרעמדנס פּיין,
און חזרט אויסווייניק שטיל אַיין
אַ בריוו צו דעם געליבטן גיבור...
נאָר אונזער העלד געווען איז שוין
געוויס ניט יענער גראַנדיסאַן.

XI

זיין סטיל אָנשטעלנדיק גאָר וויכטיק,
דער פייערדיקער שעפער פלעגט
באווייזן אונז זיין העלד גאַנץ ריכטיק,
ווי אַ פאַרענדיקטן סוביעקט.
און זיין געליבטן, זיין געפלאַגטן,
דעם שטענדיק אומגערעכט-געיאַגטן,
האַט ער אַ זעל, אַ זין געשענקט,
אַ צוציענד געזיכט — וואָס בענקט.

(41) ווערטער — דער העלד פון בעטעס ראַמאַן „ווערטערס ליידן“.

באויצנדיק א ריינעם הארצן,
 איז שטענדיק גרייט געווען דער העלד
 צו מקריב זיין זיך פאר דער וועלט,
 און ס'האָט געהאַט אַ סוף אַ שוואַרצן
 די זינד, באַשטראַפּט איר אומגעשווינט.
 דאָס גוטס פּלעגט ווערן שיין באַלוינט.

.XII

נאָר איצט איז דאָס ביי אונז ניט פּראַנען,
 עס שלעפּערט אַיין אונז די מאַראַל,
 די זינד איז ליבלעך אין ראַמאַנען
 און יובלט דאָרטן איבעראַל.
 בריטאַניעס * בלאַפּעריי אַצינדער
 באַאומרואיקט אין שלאָף די קינדער,
 און איז געוואָרן זייער גאָט!
 און אויך דער טרויריקער מעלמאַט **
 דער ייד דער אייביקער, דער אַלטער ***
 וואַמפּירס 42 פאַרטראַכטקייט, צי קאַרסאַר 43
 צי דער געהיימער העלד סבאַגאַר 44.
 לאַרד בייראַן האָט מיט לוסט מיט קאַלטער ****
 פאַרוואַנדלט אין אַ ראַמאַנטיום
 דעם האַפּנונגסלאָזן עגאָאיזם.

* בריטאַניע — ענגלאַנד.

** מעלמאַט — אַ געניצטע ווערק פון מאַטיוורן.

*** דער לעגענדאַרישער „אייביקער ייד“.

42 אַ סקיצע — וואָס איז ניט ריכטיק פאַררעכנק פאַר בייראַנס.

43 קאַרסאַר — דער העלד פון בייראַנס פּאַעמע „קאַרסאַר“.

44 Jean Sbogar — באַוואוסטער ראַמאַן פון ק רל באַדיע.

**** לאַרד בייראַן — ענגלישער באַרימטער דיכטער, מחבר פון דעם

וועלט-באַרימטער פּאַעמע „טשיילט-האַראַלד“ (1788—1824).

נאָר וואָס-זשע האָט מען פון די זאכן?
 ס'קאָן זיין, כיוועל אויפהערן צו זיין
 א דיכטער, גאָט קאָן אלעס מאַכן,
 און ס'וועט אין מיר אַ גייסט אַריין
 אַ נייער: פּראָזע וועל איך שרייבן
 און וועל ביי דעם שוין שטענדיק בלייבן:
 און מיינע לעצטע טעג וועט דאָן
 פאַרנעמען ערנסט אַ ראָמאַן.
 ניט צרות פון געהיימע זינדן
 וועל איך מיט שרעק דאָן מאַלן אַיך,
 נאָר וועל דערציילן פּראָסט און גלייך,
 ווי ס'לעבן רוסישע געזינדן;
 דעם ליבע-טרוים ביי יענע לייט,
 די זיטן פון דער אַלטער צייט.

.XIV

דערציילונגען פון טאַטן, זיידן,
 וועל איך דאָן איבערוואַגן אַיך;
 ווי קינדער טרעפן זיך באַשיידן
 ביי אַלטע ליפעס, ביי אַ טייך;
 פון אייפערזוכט דעם פיין דעם שווערן,
 צעשיידונגען, אויך שלום-טרערן,
 און גאָך די אַלע קריגעריי
 וועל איך צו חופּה פירן זיי ...
 איך וועל די ליידנשאַפט צעגליען
 מיט ליבע-פענקשאַפט, רייד אָן ברעג,
 וואָס פלעגן זיך אין אַלטע טעג,
 ווען כּיפּלעג פאַר מיינע ליבסטע קניען,
 פון מויל מיר שיטן ניט געשווינט,
 פון וואָס איך האָב זיך איצט אַנטוואוינט.

טאַטיאַנאַ טייערע, מיין לעבן!
 מיט דיר צוזאַמען וויין איך צינד:
 דו האָסט דיין גורל אָפּגעגעבן
 אין האַנט פון אַ טיראַן, מיין קינד.
 וועסט אומקומען; — נאָר פריער, טרייע,
 אין האָפּנונגען אין בלענדענט-נייע
 דו רופסט דיין סודותדיקע לוסט;
 דער לעבנס-גלוט ווערט דיר באַוואוסט,
 דו טרינקסט דעם סם פון די פאַרלאַנגען,
 און איין געדאַנק פאַרפּאָלגט דיך בלויו:
 דו מאַלסט זיך אומעטום נאָר אויס,
 ווי צו אַ זעאונג וואָלסט געגאַנגען;
 און עס באַגלייט דיך אומעטום
 דיין בייזער שטן שטענדיק שׂום.

.XVI

די ליבע טרייבט אַרום טאַטיאַנען.
 און בענקענדיק אין סאָד זי גייט,
 נאָר פּלוצלונג הערט זי אויף צו שפּאַנען
 און אומבאַוועגלעך קוקט און שטייט;
 עס שלאָגט איר ברוסט, אין האַרץ נעמט ציען,
 די בעקלעך אין אַ פּלאַקער גליען,
 עס פעלט אין מויל איר אָטעם אויס;
 אין אויער קלינגט איר אַ גערויש.
 די נאַכט ערשיינט; און די לבנה
 גייט אויף אין ווייטן הימל-רוים,
 אַ נאַכטיגאַל זינגט אויף אַ בוים,
 צאַרט קלינגענדיק מיט אַ כּונה.
 טאַטיאַנאַ שלאָפט שוין ניט די נאַכט
 און מיט דער נאַניען רעדט באַזאַכט

XVII

"עס שלאָפט זיך ניט, עס שטיקט מיך, נאַניע!
ס'איז הייס: דעם פענסטער עפן מיר."
— וואָס איז מיט דיר, מיין קינד, מיין טאַניע?
"אן אומעס. זעץ זיך לעבן מיר,
דערצייל מיך וואָס פון דיינע יאָרן."
— מיין קינד, ביי מיר אין מיין זכרון
געוועזן זיינען פון אַמאָל
לעגענדעס, מעשיות אָן אַ צאָל
פון גייסטער, שדים, נאָר, אַך, טאַניע,
איך האָב פּערגעסן אַלץ אַצינד,
די עלטער איז געקומען, קינד,
און אַלץ פאַרמעקט..."

— דערצייל מיך, נאַניע.

ווי איז עס דאָן מיט דיר געשען:
צי ביסט אַמאָל פאַרליבט געווען?"

XVIII

— אין יענער צייט האָט מען פון ליבן
נאָך ניט געוואוסט, נאָך ניט געהערט;
עס וואָלט מיך פון דער וועלט פאַרטריבן
די שוויגער לעבעדיק אין דר'ערד.
"טאָ ווי-זשע האָסטו, ליבע נאַניע,
געהייראַט?"

— איינפאָך: ס'איז מיין וואַניע

געווען באַשערט מיר פאַר אַ מאַן,
איך בין געוועזן יונג נאָך דאָן,
קוים דרייצן יאָר; צוויי גאַנצע וואָכן
געגאַנגען איז אַ שדכן דאָן —
ביז מ'האָט געבענטשט מיך מיט אַ מאַן.
איך האָב זיך דאַמאָלסט נאָך געשראַקן,
נאָר מ'האָט צעקעמט די לאַקן מיך,
און אַפּגעפירט אין קלויסטער גיך.

— אזוי איז דאָס געוועזן, טאָניע...

נאָר הערסט דאָך גאָרניט, קינד מיינס, הער...
 "עס בענקט זיך מיר, אָ, נאָניע, נאָניע,

עס איז מיר אומעטיק און שווער,

עס ווילט זיך וויינען מיר, מיין ליבע."

— מיין קינד, וואָס ביסטו אזא טריבע?

דו ביסט דאָך, גאָט מיינער, גאָר קראַנק.

וואָס ווילטו, זאָג מיר דיין פאַרלאַנג...

איך שפּרייך דיך אָפּ מיט הייליק וואַסער,

דו ברענסט, ווי בראַנד...

"איך בין ניט קראַנק..."

איך... ווייסטו... בין פאַרליבט שוין לאַנג."

— אַך, גאָט מיינער! דו ווערסט אלץ בלאַסער!

און שעפטשענדיק מיט ווערטער קוים,

האָט זי געצלמט איר געהיים.

"איך בין פאַרליבט", —

האָט זי מיט באַנגע,

מיט ווערטער שטיל גערעדט באַטריבט.

— אַך, האַרציק פריינד, דו ביסט אַ קראַנקע, —

"אַך, לאַז מיך אָפּ: איך בין פאַרליבט."

און פון לבנה האָט געפלאָסן

אַ דונקל שיין, וואָס האָט באַגאַסן

טאַטיאַנעס בלייכלעכעס געזיכט,

די פערלדיקע טרערן-טראַפנס,

וואָס ס'האָט די נאָניע איר געווישט,

און אויך דעם בענקל, וואו עס זיצט

די אַלטיטשקע ביי איר צוקאַפנס.

און אַלעס דרימלט שטילער איין

ביים פישופן לבנה-שיין.

און ווייט האָט זיך איר האַרץ געטראָגן,
 טאַטיאָנעס האַרץ און איר געפיל...
 דאָן טוט זי צו דער אַלטער זאָגן:
 "פאַרלאָז מיך, — זאָגט זי אין דער שטיל, —
 איך וויל אַליין אין צימער בלייבן,
 גיב טינט, פאַפיר, איך וויל וואָס שרייבן".
 און אָט איז זי אַליין דאָ איצט.
 ס'איז שטיל. נאָר די לבנה בליצט
 און לייכט איר צו. אין מוח ציען
 געדאַנקען פיל, נאָר ערגעץ טיף
 שוועבט אום יעווגעני — און אין בריוו
 די ליבע אומשולדיק נעמט בליען;
 דער בריוו פאַרענדיקט איו, פאַרמאַכט...
 פאַר וועמען שרייבסטו דאָס ביינאַכט?

.XXII

איך האָב געקאָנט פיל פרויען שיינע,
 און שטאַלצע, קאַלטע, ווי דער שניי;
 פאַרעקשנטע און ערלעך-ריינע,
 וואָס שווער איז צו באַגרייפן זיי;
 מיך האָט געשטוינט די שטאַלצקייט פוסטע,
 און זייער גוטסקייט די באַוואוסטע,
 און בין זיך מודה: כּיבין אַוועק
 פון זיי, אַנטלאָפן מיט אַ שרעק.
 אויף זייער ברעם איז פון דעם גהינום
 די שריפט: דיין האָפנונג וואַרף אויף לאַנג,
 די ליבע איז פאַר זיי אַ שלאַנג,
 און זייער תענוג — שרעקן יענעם.
 אויב ר'זייט אויף נעוועס ברעג געווען, —
 האָט איר, קאָן זיין, זיי אויך געזען.

פארערער האָב איך אָפט געטראָפֿן
 ביי דאָמען גלייכגילטיקע פיל,
 וואָס פלעגן האַלטן זיך פאַרשלאָפֿן
 צו לויב, צו זיפצן, צום געפיל.
 און וואָס האָב איך געזען צום וואונדער?
 זיי פלעגן יעדערע באַזונדער,
 די ליבע טרייבנדיק פון זיך —
 זי צוציען צוריק אויף גיך;
 צום ווייניקסטנס מיט אַ באַדויער;
 צום מינדעסטנס — פלעגט זייער שפראַך,
 דער קלאַנג אַמאָל פון זייער לאַך
 פיל ווייכער קלינגען פאַרן אויער,
 און ס'פלעגט דער ליבסטער נאַריש, בלינד,
 זיי ווידער נאָכלויפֿן געשווינד.

.XXIV

וואָס איז טאַטיאָנאַ מערער שולדיק?
 דערפאַר, ווייל זי איז איינסאַך, שטיל?
 דערפאַר, ווייל זי באַטראַכט געדולדיק
 און גלויבט איר אויסדערוויילט געפיל?
 דערפאַר, ווייל זי האָט ליב אָן קונצן,
 און אָפֿן זאָגט זי אירע וואונטשן,
 און טרויט זיך יעדערן אין אַלץ,
 און ווייס קיין ליגן און קיין פאַלש?
 דערפאַר, ווייל זי איז טריי איר ווילן,
 און איז פון הימל ברייט באַשענקט
 מיט לעבן, מיט אַ האַרץ, וואָס בענקט,
 מיט ווייכע צערטלעכע געפילן?
 צי וועט איר ניט פאַרזייען דען
 דעם לייכטזין פון איר תאוה-ברען?

קאקעטקעז קלערן קאלט און שפאסיק;
 טאטיאנא ליבט נאָר ערנסט, ריין,
 זי גיט זיך אָפּ אינגאנצן רעשיק
 דער ליבע, ווי אַ קינד און שיין.
 זי זאָגט ניט: מירן נאָך באַקלערן —
 און מיט דערמיט דעם פרייז פאַרמערן
 פון אונזער ליבע און פאַרשייט
 די נעץ פאַרשפרייטן ברייז און ווייט,
 מיר וועלן פריער ס'האַרץ פאַרלעשן
 מיט גאווה, רוגז, פּעס — און דאָן
 צוריק אָנצינדן ביי דעם מאַן
 די אייפערזוכט און אים דערעסן, —
 אז וועלן וועט דער קנעכט אליין
 פון קייט זיך דאָן באַפרייען שוין.

איך זע פאַראויס אַ מי אַ שווערע:
 איך מוז דאָ איבערזעצן גלייך,
 (פדי רעטן פון מיין לאַנד די ערע)
 אָן ספק, טאַניעס בריוו פאַר אייך.
 אין רוסיש איז זי שוואַך געוועזן,
 זשורנאַלן האָט זי ניט געלעזן,
 און האָט זיך אויסגעדריקט גאָר שוואַך
 אין רוסיש — אין איר אייגן שפראַך.
 זי פלעגט פראַנצויזיש שרייבן, קלערן...
 וואָס קאָן מען מאַכן! כּוּזאַג נאָך מער,
 אז דאַמען-ליבע ביז אַהער
 פלעגט זיך אין רוסיש ניט ערקלערן,
 נאָך ביז אַהער איז אונזער שפראַך —
 די שטאַלצע — פאַר דער פראַזע שוואַך.

איך ווייס, אז איר וואָלט צווינגען וועלן
 די דאַמען לעזן רוסיש היינט.
 צי קאָן איך זיי זיך ווען פאַרשטעלן,
 מיט ביכער רוסישע, מיין פריינד!
 אויף אייך פאַרלאָז איך זיך, פאַעטן!
 ניט אמת דען: אָט די פאַרטערעטן,
 פאַר וועמען איר האָט אין דער שטיל
 געשריבן זינדיק לידער פיל
 און פלעגט זיי אייער האַרץ אָפגעבן,
 צי דען ניט אלע האָבן שוואַך
 באַזעצן אָפּט די רוסיש-שפראַך
 און האָבן איר פאַרדאַרבעט אין לעבן,
 און ס'פלעגט ביי זיי דער פרעמדער קלאַנג
 פאַר אייגנס ווערן שוין אויף לאַנג?

XXVIII

זאָל גאָט מיך אָפהיטן, אויף גאַסן,
 צי ביי אַ טיר, צי אויף אַ באַל
 באַגעגענען דאָרט ווען אַ בלאַסן
 סעמינאַריסט, צי אין אַ שאַל —
 אן אַקאַדעמיק. ווי כּיטו האַסן
 די ליפּן — אָן אַ שמייכל בלאַסן,
 האָב איך אויך פיינט די רוסיש-שפראַך —
 אָן גרייזן. ס'קאָן זיין, (ס'פאַסירט אַ זאַך),
 די פריילינס פון די נייע צייטן,
 פאַרנעמענדיק דעם צייטונגס-רוף,
 זיי וועלן מאַכן כאַטש אַ פרוב
 צום דקדוק צווינגען אונז — ווי לייטן:
 נאָר איך... איך בין פון דעם איצט ווייט.
 איך בלייב זיך טריי די אַלטע צייט.

.XXIX

א נאָך=ניט=ריכטיקער געפליסטער,
א שלעכטער אויסדרוק אין די רייד,
דערוועקן נאָך אפילו איצטער
ביי מיר אין ברוסט א טיפעפרייד.
דער גאליציום* איז מיר טייער,
ווי זינד פון ערשטן יוגנד=פייער,
ווי באַגדאָנאָוויטשעס א ליד (**).
קיין האָר חרטה האָב איך ניט.
גענוג. שוין צייט אייך צוצוטראַגן
מיין שיינער מיידלס בריוו אליין;
א וואָרט געגעבן, וואָס? און שוין
בין איך גאָר גרייט זיך אָפצוזאָגן.
איך ווייס: די פּעדער פון פּאַרני (***)
איז ניט אין מאַדע איצט סיי ווי.

.XXX

פון בעלער — זינגער און פון טרויער! (45)
ווען דו וואָלסט דאָ געוועזן היינט,
וואָלט איך באַאומרואיסט דיך זייער
מיט אַ בקשה, וואוילער פריינד,
דו זאָלסט אויף דיינע פשוף=קלאַנגען
די ברענענדיקע ווערטער פאַנגען
פון אַט דער מיידל. וואו ביסט צינד?
אך, קום — איך גיב דיך אַפּ געשווינד
דיין רעכט מיט גליק און שימחה=טרערן..

(* גאליציום — ארט פון א שפראכן=אויסשפראך.

(**) באַגדאָנאָוויטש דיכטער (1743 — 1802).

(***) פאַרני — פראנצויז שער ליריקער (1753 — 1840).

(45) ע. א. באראדינסקי.

נאָר צווישן פעלזן קאַלט און שטום, *)
 דאָס האַרץ אַנטוואוינט פון רוישיק רום,
 אליין אין פינלענדישע סכערן
 ער וואַנדלט — און מיין טרויער=שטים
 דערגרייכט שוין איצטער ניט צו אים.

.XXXI

אַט ליגט פאַר מיר דער בריוו פון טאַניען,
 איך היט עס הייליק אָפּ ביי מיר,
 פיל בענקעניש איז דאָרטן פראַנען
 איך לייען, לייען אָן אַ שיער.
 ווי קומט צו איר די צאַרטע ווייכקייט,
 די פרייע ליבע=ווערטער=רייכקייט?
 ווי קומט צו איר דער ווילדער שטרוים,
 די זינלאָז=רייד פון האַרצנס טרוים,
 וואָס איז אי צוציענד, אי שעדלעך?
 כ'פאַרשטיי דאָס ניט. נאָר אַט איז שוין
 די איבערזעצונג דאָ אליין,
 וואָס איז אי שוואַך און אי עס רעדט זיך
 ניט אויסגעהאַלטן דאָרטן פיל.
 אַ בלאַסע קאַפּיע איז דער סטיל:

טאַטיאַנעס בריוו צו אַנעגין.

„איך שרייב צו אייך — נאָך די געפילן.
 וואָס קאָן איך זאָגן אייך נאָך מער?
 איצט, ווייס איך, ליגט אין אייער ווילן
 באַשטראַפן מיך גאָר שטאַרק און שווער.
 דאָך איר וועט צו מיין מול פילן
 אַ טראַפן מיטלייד און וועט שוין

(*) פינלאַנד.

מיך ניט פארלאָזן איצט אליין.
 געוואָלט האָב איך, אַך, גלויבט, באַגראָבן
 מיין שאַנד, פון אָנהויב, און מיין לוסט,
 איר וואָלט עס קיינמאָל ניט געוואוסט.
 ווען כיוואָלט אַ האַפנונג קענען האָבן,
 כאָטש זעלטן, כאָטש איינמאָל אין וואָך,
 אייך זען און הערן ריידן נאָך,
 אַ וואָרט אייך זאָגן, — כיוואָלט געוועזן
 אַך, גליקלעך דאָן די גאַנצע וואָך
 און וואָלט אָן סוף געטראַכט דערנאָך
 סיי טאָג, סיי נאַכט פון אייער וועזן.
 מען זאָגט, איר האָט די מענטשן פיינט
 און איר פאַרטראַגט זיך ניט מיט קיינעם;
 און מיר... מיר פרייען זיך כאָטש, פריינד,
 צו זיין אין דאָרף מיט אייך אינאיינעם.

„וואָס האָט איר אונז באַזוכט, מיין פריינד?
 אין דאָרף, אין ווייטלעכן און שטילן
 וואָלט איך אייך ניט געקאָנט ביז היינט,
 און וואָלט קיין פייניקונג ניט פילן.
 מיין האַרצנס-שטורעם וואָלט זיך שטילן.
 איך וואָלט געפונען (אַך, ווער ווייס?)
 אַ האַרצנס-פריינד, אַ גוטן, ליבן,
 אַ טרייע ווייב וואָלט איך געבליבן,
 אַ מוטער איבערגעבן הייס.

„אַ צווייטן!... ניין, איר מעגט מיך גלויבן
 כיוואָלט קיינעם מער שוין ניט געהערט!
 דער ווילן איז אַזוי פון אויבן...
 פון הימל איז אַזוי באַשערט.
 אַ משכון איז געווען מיין לעבן
 צו זען אייך, פריינד, אין אונזער שטוב;

דו ביסט פון גאָט מיר איצט געגעבן,
 מיין היטער ביסטו ביון גרוב.
 אין חלום האָסט זיך מיר באַוויון,
 ניט זעענדיק דיך — ביסט מיר געווען
 שוין ליב... דיין בליק איז הייס געווען,
 און מיך געברייט, ווי פייער=שפיון.
 ביסט נאָר אַריין — האָט זיך מיין רו
 פון מיר באַלד אָפגעטאָן, פאַרשוואונדן,
 און ס'האָט אַ פלאַם מיך אָנגעצונדן.
 איך האָב געפליסטערט: דאָס ביסטו.
 ניט אמת? כ'האָב געהערט די שטילע
 געשפרעכן דינע אין דער נאַכט,
 ווען כ'האָב באַרואיקט מיט מיין הפילה
 די שטורעמס זעלישע, די פילע,
 וואָס פלעגן אַפּרויבן מיין מאַכט?
 צי דען ניט דו, מיין צויבער=חלום,
 האָסט מיך געסודעט דאָן בשלום,
 אי האַפענונג, אי, ליבע=גליק?
 צי דען ניט דו האָסט, ווי אַ שטערן,
 אין שוואַרצער נאַכט פון ווייטע ספּערן,
 שטיל אויפגעלויכטן אין מיין בליק?
 ווער ביסטו, זאָג? מיין מלאך=פירער,
 צי גאָר מיין שטן, מיין פאַרפירער?
 די ספּקות מיינע מאַך מיר העל,
 קאָן זיין אַ טעות האָב איך צינדער,
 וואָס נאַרט מיין אומדערפאַרן זעל,
 און ס'גרייט דער גורל מיך דער בלינדער
 וואָס אַנדערש אָן... זאָל זיין, מיין פריינד!
 ס'געהערן דיך די טרערן מיינע!
 מיין גורל גיב איך אָפּ פון היינט
 צו דיר. — און בעט די שיצונג דינע...
 פאַרשטיי: איך בין דאָך דאָ אַליין.

עס צאנקט אָן כוחות דאָ מיין זינען,
 איך לעכצט נאָר דין, מיין פריינד, געפינען!
 דאָ קען מיך קיינער ניט פארשטיין.
 איך וואַרט אויף דיר מיין טרוים, מיין ליבער:
 דו זאָלסט באַלעבן מיט דיין בליק
 מיין האַפענונג אויף אַט דעם גליק.
 אַניט — מיין שווערן טרוים האַק איבער!...

„איך ענדיק שוין! עס איז אַ שרעק...
 פאַרקילט ווער איך פון שאַנד, פון שווערע...
 איך גיב זיך דרייסט צו אייך אוועק,
 און טרוי זיך אָן צו אייער ערע“.

.XXXII

טאַטיאַנאַ אָטעמט אָפעט לייכטער,
 דער בריוול ציטערט אין איר האַנט;
 עס טריקנט זיך דער טינט דער פייכטער
 אויף דעם פאַפירל ראָז ווי בראַנד.
 דער קאַפּ — צום פלייצע צוגעפאַלן,
 די בלוזע איז אַראַפּגעפאַלן
 פון אירע אַקסלען פרעכטיק-פיין.
 עס בלייבט שוין דער לבנה-שיין.
 דער טאַל נעמט ערגעץ קלאַרער ווערן.
 עס זילבערט זיך אַ וואַסער-שטרוים;
 דער פאַסטוך וועקט דעם דאַרף פון טרוים
 און לאַזט פון פייפל קלאַנגען הערן.
 שוין טאַג; לאַנג אַלע זיינען אויף:
 מיין טאַניען קימערט ניט דערויף.

.XXXIII

דעם אויפגאַנג טוט זי ניט דערבליקן.
 דעם קאַפּ געבויגן זיצט זי שטיל,

און טוט ניט אויפן בריוו אָפּדריקן
די חתימה פון איר פינגערל.
נאָר ס'עפנט זיך די טיר פּאַמעלעך,
און ס'טראָגט פּיליפּאָוואַ איר פּרײַלעך
אַרײַן אַ גלעזל טײַ אַצינד:
— שוין צײַט איז אויפצושטײן, מײן קינד!
אַ, ביסט דאָך סײַ ווי סײַ שוין פּאַרטיק.
איך בין געווען פאַר דיר אין שרעק!
נאָר דאַנקען גאָט, וואָס ס'איז אוועק!
דו זעסט געזונט אויס און גרויסאַרטיק!
פון נאַכט-אומעט קײן סימן ניט!
דאָס פנים רויט — ווי מאָן, וואָס בליט.

.XXXIV

„אַך, טו אַ טובה, גוטע נאַניע...
נאָר זײַ ניט חושד מיר אין וואָס...“
— מיט פאַרגעניגן, קינד מײנס, טאַניע.
„דו זעסט... אַנטזאָג זשע מיר ניט דאָס!...“
— מײן פּרײַנד, איך שווער בײַ מײנע קנאַכן.
„נו, שיק דיין אײניקל צום שכן
מיט אָט דעם צעטעלע... צו ○...“
אַט דער, וואָס וואוינט ניט ווייט... אָט דאָ...
נאָר ער זאָל דאָרטן גאַרנישט זאָגן
און ניט דערציילן, אז פון מיר...“
— עס זײנען שכנים דאָ אָן שיעור, —
צו וועמען זאָל ער דאָס אָפּטראָגן?
עס איז ניט קלאָר מיך, קינד, דיין מײן,
עס איז מיר שווער דיך איצט פאַרשטיין.

.XXXV

„ווי דו פאַרשטייסט מיך גאַרניט, נאַניע!“
— איך בין שוין אַלט, מײן האַרציק פּרײַנד,

שוין אלט און טעמפ מיין שכל, טאניע;
 אך, פריער האָט עס נאָך געשיינט:
 איך פלעג אַ וואָרט פון קוק גלייך פאָנגען...
 "צי איז שוין אזוי ווייט דערגאָנגען!
 צי איז דאָס אזוי שווער און טיף?
 דו זעסט דאָך, ס'רעדט זיך פון אַ בריוו,
 וואָס כ'האָב געשריבן צו אָנעגין".
 — פאַרשטאַנען שוין. ניט זיי אין כעס.
 נאָר וואָס זשע ווערסטו אזוי בלאַס...
 זיי רואיק, קינד, כוועל מער ניט פרעגן.
 "ס'איז גאַרניט, נאַניע, האָב קיין שרעק.
 נעם שיק דיין אייניקל אוועק.

.XXXVI

נאָר ס'איז אַ טאָג אַוועקגעשוואומען
 און ס'איז קיין ענטפער נאָך ניטאָ.
 אַ צווייטער טאָג איז אָנגעקומען:
 טאַטיאַנאַ וואָרט פון שעה, צו שעה.
 געקומען לענסקי איז צו פאָרן.
 "וואו איז פאַרפאלן דאָס געוואָרן
 אָגעגין?" ד'אלטיטשקע אים פרעגט:
 "ווי אָפטער זיין ביי אונז ער פלעגט".
 טאַטיאַנאַ שווייגט אין זיך באַהאַלטן:
 — צו זיין היינט האָט ער צוגעזאָגט, —
 און לענסקי ענטפערט הויך און זאָגט:
 אים האָט די פאַסט, ווייזט אויס, פאַרהאַלטן.
 טאַטיאַנאַ שיקט איר בליק צו דר'ערד,
 ווי זיוואָלט אַן אויסרייד דאָ געהערט.

.XXXVII

עס טונקלט; אויפן טיש נעמט בלישטשען
 דער סאַמאָוואַר און קאַכט און זירט, —

דעם טיי אין טשייניק צו דערהיצן;
 און איבער אים א פארע ציט.
 דורך אַלגעס הענטל אַנגעגאַסן,
 האָט אין די גלעזער גיך געפלאָסן
 דער שמעקעדיקער טיי-געטראַנק;
 אַ יינגל האָט דאָ מילך דערלאַנגט;
 ביים פענסטער טאַניע איז פאַרבליבן,
 געאַטעמט אויפן פענסטער-גלאָז,
 געקלערט, געטראַכט פון עפעס וואָס.
 און מיט אַ פינגער דין געשריבן
 אויף דער פאַרנעבלדיקער גלאָז
 אַ O, אַ E און נאָך אַ אות.

XXXVIII.

איר זעלע האָט דערביי געפיבערט,
 און פול דאָס אויג מיט טרערן ווערט.
 אַ לייכטער שאַרף... איר בלוט פאַרגליווערט...
 שוין נאָנט! מען רייט אין הויף... זי הערט:
 יעווגעני! "אַך!"... עס גיט אַ שימער...
 זי גיט אַ שפרונג אין צווייטן צימער,
 פון דאָרט אין הויף, אין סאָד זי פליט
 געשווינד; אויף הינטן קוקט זי ניט;
 און האַסטיק איז זי דורכגעלאָפן
 די בריקלעך, בלאַטקעס און זי האָט
 צעבראָכן צווייגן אין דעם סאָד,
 וואָס זי האָט אויפן וועג געטראָפן.
 און ציענדיק דעם אָטעם לאַנג,
 געפאַלן איז זי אויף אַ באַנק...

XXXIX.

"דאָ איז ער! דאָ! יעווגעניס וועזן.
 וואָס טראַכט ער איצטער! אַך, מיינ גאָט!"

געפייניקט איז איר האַרץ געוועזן
 פון נעבל-טרוימען און זי האָט
 געציטערט, ווי דורך הייסע טרערן.
 זי וואַרט, — ער גייט? זי טוט ניט הערן.
 און קלייבנדיק די יאָגדעס שטיל
 געזונגען האָבן שיקסעס פיל —
 אין כאָר, ווי ס'פלעגט זיי אָפטער צווינגען
 דער שטרענגער פריזישער באַפעל,
 (בכדי עס זאָל ניט זייער קעל .
 געהיים די יאָגדעס וועלן שלינגען).
 און מיטן דאָרפיש לעבנס-קלאַנג
 איז פול געוועזן דאָס געזאַנג! ...
 דאָס ליד פון די מיידלעך.

מיידעלעך, איר שיינינקע.
 האַרציקע נשמהלעך,
 שפילט זיך, שפילט זיך, מיידעלעך,
 גייט שפאַצירן טייערע!
 ציט-זשע אָן אַ ניגולע,
 אַ געהיימען ניגולע
 און אין כאָר אין אונזערן
 נאָרט אַריין אַ בחורל.
 ווי מיר נאָרן אים אַריין,
 ווי מיר זעען אים פון ווייט,
 דאָן צעלויפט זיך, טייערע,
 און פאַרבייסט מיט קאַרשעלעך,
 וויינפערלעך און מאַלינעס,
 רויטע, רויטע מאַלינעס.
 גיי ניט אונטערהערן זיך,
 די געהיימע ניגולעך,
 גיי ניט אויסצוקוקן דאָ
 אונזער מיידל-שפילעריי.

זיי זינגען... נאכלעסיק, אָן ווילן
פאַרנעמט טאַטיאָנאַ זייער קול,
און וואַרט — עס זאָל זיך שוין אַיינשטילן
איר קלאַפּנדיקע האַרץ אַ מאָל,
די באַקן זאָלן שוין ניט גליען;
נאָר ס'נעמט אַ היץ די פינגער ציען,
די בעקלעך ווערן אַלס ניט קיל,
נאָר ברענען הייסער אין דער שטיל.
אַ שמעטערלינג אַזוי אויך פלאַטערט,
געפאַנגען פון אַ שטיפער-קינד
און ס'קלאַפט איר פליגעלע געשווינד;
אַזוי אויך ציטערט שטיל פאַרמאַטערט,
אַ העזל זעענדיק מיט שרעק
דעם יעגער טרעטן אויף איר וועג.

XLI.

נאָר ענדלעך איז זי אויפגעשטאַנען
און ס'אַטעמט פרייער אָפּ איר ברוסט,
זי גייט אַ טריט אַוועק פון דאַנען,
נאָר בלייבט באַלד שטיין — דען ביי אַ קוסט
האַט זי אויף גיך דערזען אַ וועזן, —
יעווגעני איז דאָס דאָרט געוועזן.
און ווי פון פייער אָפּגעברייט,
זי שטעלט זיך אָפּ, האַלט איין די טריט.
די פרוכטן פון דער אומגעריכטער
באַגעגניש — צו דערציילן, פריינד,
האַב איך קיין כוח שוין ניט היינט.
עס איז מיר נויטיק ווערן ניכטער,
שפּאַצירן גיין און רוען נאָך:
איך וועל פאַרענדיקן דערנאָך.

פערטער קאפיטל.

.(* I

מיך האָט באַהערשט אין אָנהויב לעבן
 דער שוואַכער ווייבערשער געשלעכט;
 דאָן האָב איך זיך אַ וואָרט געגעבן
 זיך האַלטן שטענדיק ביי זיין רעכט.
 ווי נאָר צעברענט האָט זיך מיין זעלע,
 אין אַ געשטאַלט אַ געטלעך העלע
 האָט זיך די פרוי באַוויזן גלייך,
 מיט שכל, מיט געפילן רייך.
 געשיינט האָט זי ווי פון גן-עדן
 און שטיל האָב איך געלעכצט צו איר;
 איר ליבע איז געווען פאַר מיר
 אַניט דערגרייכיק גליק און פריידן.
 און מיין פאַרלאַנג געוועזן איז —
 צו שטאַרבן לעבן אירע פיס.

.(* II

נאָר פלוזלינג פלעג איך זי פאַראַכטן,
 און ציטערן, און וויינען שטיל,
 מיט שרעק און בענקעניש באַטראַכטן
 אין איר די פרוכט פון בייזעס פיל.
 געווען מיט סם איז אָנגעטרונקען
 און מיט פאַרראַט האָט ביז געוואונקען
 איר שטים, איר שמייכל, איר געשפרעך,
 איר בליק דער דורזיכטיקער פרעך.
 אַלץ איז אין איר פון לייד די סבה,

אלץ טרינקט זיך מיט מיין בלוט אָן ווילד...
 אָט ווערט זי יענער שטייניק בילד
 פון פיגמאליאָנס*) בקשות, ליבע,
 נאָך שטום איז ער, נאָך קאלט, ווי אַיז,
 נאָר ווערט באַלד לעבעדיק און הייס.

III (*).

אלט איינער אויך פון די פּאָעטן,
 ערלויבט מיך דאָ אַ ווערטער צוויי:
 טעמירן, דאַפנען און לילעטן (**)
 שוין לאַנג פאַרגעסן האָב איך זיי.
 נאָר פראַן איז צווישן זיי נאָך איינע...
 באַצויבערט האָט זי מיר, ווי קיינע...
 צי האָט מען מיך געליבט? ... אַסך? ...
 וואָס קימערט אַיך דען אַזא זאך?
 וואָס אַרן מיר איצט יענע יאָרן!
 ס'איז שטותעריי; זייט יענע טעג
 איז אָפגעקילט מיין האַרץ געוואָרן,
 פאַר ליבע האָט זי זיך פאַרמאַכט,
 און פוסט איז זי און שוואַרץ, ווי נאַכט.

IV (*).

דערגאַנגען בין איך, אַז די דאַמען,
 פאַראַטנדיק דעם אייגן וואונטש,
 פאַרברענגענדיק מיט אונז צוזאַמען

(* פיגמאליאָן—קיפּיטער קייסער (774—820 פאַר קריסטוסן). האָט זיך פון עלפאַנדבײן געמאַכט אַ סטאַטוע פון אַ פרויענצימער, אין וועלכער ער האָט זיך ווילד פאַרליבט. אפּראָדיטע, הערנדיק זיינע בקשות און זעענדיק זיינע ליבע-ייסורים, האָט רחמנות געהאַט אויף אים, האָט לעבעדיק געמאַכט די סטאַטוע און ער האָט מיט איר חתונה געהאַט. (פון די מיפּאָלאָגישע לעגענדעס).
 (** נעמען פון שיינע פרויען (פון דער גריכישער מיפּאָלאָגיע).

באגייסטערט זיינען שטארק פון אונז
און אונזער רימען זיי אינגאנצן
פארשאפט זיי פריילעכקייט און גלאנצן.
און ווירקלעך זיינען מיר ניט קלוג,
און נאריש-לעכערלעך גענוג,
ווייל זינגענדיק זיי לויב געזאנגען,
מיר ווארטן זייער ליבע לאנג,
ווי אלס מתנה, אלס אדאנק,
ווי קאנען וואלטן מיר פארלאנגען
פון שמעטערלינג און בלומען שטיל
א הייס און תאוהדיק געפיל.

.V

.VI

.VII

וואָס ווייניקער מיר ליבן זיכער, —
אלץ מער דער פרוי געפעלן מיר;
דערמיט פארניכטן מיר זי גיכער
אין נעצן בלענדעריש אָן שיעור.
דאָס זנות, פלעגט טרעפן, האָט קאלטבלוטיק
גערימט זיך אָפּט מיט ליבע מוטיק,
פון זיך אליין צעבלאָזנדיק,
אָן ליבע נחת קלייבנדיק.
נאָר צוגענגלעך איז אָט דער שפּאַסן,
דער וויכטיקער פאר אַפּפּן גאָר,
גערימט אין צייטן אַלטע נאָר;
דער אַלטער רום פון די לאַוולאַסן,
און אויך דער רום פון רויטע שיך
מיט שייטל-רום פאַרוועלקט האָט גיך.

נאָר וועמען איז ניט מיאוס געוואָרן
 צו חזרן דורכאויס איין זאך,
 צו איבערצייגן טעג און יאָרן
 אין דאָס—וואָס ס'ווייסן שוין אַ סך;
 די זעלבע מיינונגען צו זאָגן,
 און אויך די דעות צו צעשלאָגן,
 וואָס זיינען ניט במציאות גאָר
 ביי מיידלעך פון קוים דרייצן יאָר!
 און וועמען האָט שוין ניט דערשלאָגן
 בקשות, שבועות, דראָאונג, שרעק,
 און בריוולעך לאַנגע אָן אַ ברעג,
 רכילות, ליגנס, רינגען, קלאָגן,
 די אויפפאַסונג פון מאַמעס פריי,
 די פריינדשאַפט פון די מאַנען טריי!

.IX

אזוי האָט אויך געטראַכט יעווגעני.
 פון יוגנט איז ער שוין געווען
 אַ קרבן פון געפילן יענע —
 וואָס ברויזן אויף אין תאוה-ברען.
 אַ איינגעוואוינטער-צערטלעך וועזן, —
 אַנטוישט פון אַנדערע געוועזן,
 אַפט אַנדערע — אַנטוישט פון אים,
 פון אַ פאַרלאַנג געמאַטערט שטום,
 פון לופטיקן ערפאַלג — אַ מידער,
 פאַרנעמענדיק אין זעל אויף גיך
 אַ אומצופרידנקייט מיט זיך,
 דעם גענעץ שטיקנדיק מיט לאַכן.
 אזוי דערשלאָגט ער אַ יאָר אַכט,
 פאַרלירט דעם בעסטן לעבנס-פראַכט.

X.

אין שיינעם מין—מער קיין פארליבטער,
 ער שלעפט זיך ווי ניט איז אוואו;
 אנטזאגט—איז ער ניט קיין באטריבטער;
 גענארט — צופרידן מיט דער רו;
 ער האָט געזוכט זיי אָן אַ ווילן,
 און האָט פאַרלאָזט זיי אָן געפילן,
 קוים טראַכטנדיק אַמאָל פון זיי.
 אַ גלייכגילטיקער גאַסט אַזוי
 קומט ערגעץ אויף אַ באַל — אָן זאָרגן,
 ער זעצט זיך צו; די שפּיל—צום סוף:
 ער פּאַרט אַוועק דאָן פון דעם הויף,
 און שלאָפט איין רואיק. און אויף מאָרגן
 ער ווייס אַליין ניט, וואו ער וועט
 פאַרפּאַרן היינט אינאַוונט שפּעט.

XI

דערהאַלטנדיק דעם בריוו פון טאַניען,
 אָנעגין איז געווען גערירט,
 די מיידל-שפּראַך, וואָס איז דאָרט פּראַגען
 האָט אים געדאַנקען אויפגערירט;
 און ער דערמאָנט זיך יענע מיידל,
 די בלאַסע פאַרב, דעם אויסזען איידל.
 און אין אַ זיסן חלום העל,
 אַ זינדלאָזן, פאַרזינקט זיין זעל.
 קאָן זיין, געפילן אַלטע, שיינע
 גאַהערשט אַ רגע האָט זיין וועלט,
 נאָר נאָרן האָט ער ניט געוועלט
 דעם צוטרוי פון זיין זעל, זיין ריינע.
 איצט לאַמיר גיין אין סאָד — אַהין,
 וואו טאַניע טרעפט זיך דאָרט מיט אים.

.XII

זיי זיינען שווייגדיק געבליבן
צוויי רגעס שטיין. דאן זאָגט ער שטיל
צו איר: „איר האָט צו מיר געשריבן.
איך האָב געלייענט מיט געפיל
דעם וידוי אייערן פון זעלע,
די ליבע אייערע די העלע;
עס איז מיר טייער אייער בריוו,
אין האַרץ באַאומרואיקט ער טיף
געפילן שווייגיקע און וואונטשן.
נאָר לויבן וועל איך אייך ניט צינד;
איך וועל אייך אָפּצאָלן געשווינד
אויך מיט אַ וידוי — נאָר אָן קונצן;
פאַרנעמט זשע איצטער מיינע רייד:
פון אייך ערוואַרט איך אַ באַשייד.

.XIII

„ווען איך זאָל זיך באַגרענצן וועלן
מיט אַ פאַמיליען-לעבן פּיין;
ווען ס'וואַלט דער גורל מיך באַפעלן
אַמאָן און אויך אַ פּאָטער זיין;
ווען כ'וואַלט אַרגע זיך פאַרבענקען,
אַ שטוב זאָל מיר דאָס מול שענקען:
וואַלט איך געוויס דאָן אויסגעוויילט
נאָר אייך—און זיך מיט אייך געטיילט
דאָס לעבן. כ'וויל אָן פּראָזן ריידן:
עס וואַלט מיר דאַמאָלסט מיין שיקזאָל
געשענקט מיר אייך — אַלס אידעאָל
אין מיינע שווערע טעג פון ליידן.
איר וואַלט געהערט אינגאַנצן מיר,
און גליקלעך וואַלט איך זיין... אָן שיער.

נאָר כ׳בין פאַר גליק, אַך, ניט געבאַרן,
 דאָס איז מיין זעלע ניט באַשערט;
 אומזיסט נאָר בליען איירע יאָרן,
 איך בין זיי ליידער גאַרנישט ווערט.
 נו, גלויבט מיר ריכטיג: ס׳וואַלט נאָר ליידן
 פאַרשאַפט דאָס לעבן פאַר אונז ביידן.
 ווי שטאַרק איך וואַלט אייך ליבן באַלד,
 וואַלט איך דאָך ווערן שפּעטער קאַלט;
 און איר וועט וויינען — נאָר די טרערן,
 זיי מאַכן מיך שוין מער ניט מילד;
 נאָר מאַכן מיך נאָך מערער ווילד.
 נו, נעמט אליין זיך איצט באַקלערן,
 וואָס גרייט אונז צו דער היראַטס־וועג,
 און מעגלעך, אויף אַ פולע טעג!

.XV

״וואָס קאָן שוין פאַר אַווייב זיין ערגער
 צו זיין אליין סיי טאָג, סיי נאַכט,
 צו פילן זיך, ווי אין אַ קערקער
 ביי זיך אין שטוב פאַרבענקט, פאַרשמאַכט;
 דער מאַן זאָל שטענדיק זיין אין צאָרן,
 (און זאָל פאַרשילטן זיך די יאָרן),
 און אייפּערויכטיק שווייגן פיל,
 און שטענדיק אומעטיק און שטיל.
 אַזאַ בין איך. צי דען אַזוינעם
 געזוכט האָט אייער אומשולד־זעל,
 ווען איר האָט איינפאַך, הייס און העל
 געשריבן מיר דעם בריוו דעם ריינעם?
 צי דען זשע אַזאַ גורל האָט
 באַשערט פאַר אייך דער שטרענגער גאַט?

„צוריקגיין קאָנען ניט די יאָרן;
 באַנייען וועט זיך ניט מיין זעל!...
 איך קאָן אייך ליבן אין זפרון,
 ווי ס'ליבט אַ ברודער צאַרט און העל.
 ווי ס'בייט אַ בויס אין פּרילינג בלעטער,
 אזוי בייט אויך ניט איינמאַל שפּעטער
 אַ יונגע מיידל איר געפיל.
 הערט אויס אָן פּעס מיין ריידן שטיל:
 מסתּמה איז באַשערט פון אויבן, —
 איר וועט נאָך ווידער ליבן פיל...
 נאָר לערנט אויס זיך קאַלט און שטיל
 אין זיך באַהערשן אייער גלויבן,
 ניט יעדער וועט אייך נאָך פאַרשטיין —
 ווי איך: זייט פאַרויכטיק אַליין“.

XVII

אזוי געפרעדיקט האָט אָנעגין.
 דורך טרערן, אָטעמדיק קוים=קוים,
 און גאָרנישט ניט ביי אים צו פרעגן
 עס הערט אים טאַניע, ווי אין טרוים.
 ער גיט זיין האַנט איר. שטום, באַשיידן,
 (און ווי דערשטיקנדיק די ליידן)
 זי לענט זיך אויף זיין אַרים קוים,
 זיי גייען ביידע שטיל אַהיים,
 די קעפּ געבויגן און געשוויגן.
 געקומען. ס'האַט זיך קיינער גאָר
 אויף דעם ניט אומגעקוקט אַ האָר:
 עס האָט דאָס דאָרף זיין פאַרגעניגן,
 זיין פּרייע רעכט פאַר יעדן ראַנג, —
 ווי מאַסקווע האָט עס שוין פון לאַנג.

זיי מספים, לעזער, טרייער, ליבער,
 אז ס'איז באגאנגען זיך גאר וואויל
 מיט טאניען אונזער פריינד דער ליבער:
 ניט ס'ערשטע מאָל האָט ער דאָ הויל
 אַנטפלעקט זיין זעלעס גוטסקייט, גרויסקייט,
 כאָטש מענטשנס אומבאַהאַרצטע בייזקייט
 פאַרבייגיין פלעגט אים קיינמאָל שטיל:
 פון פריינד, פון פיינט, וואָס זיינען פיל
 האָט ער גענוג זיך אָנגעליטן,
 זיי האָבן אים גענוג געערט.
 ס'האָט יעדער שונאים אויף דער ערד,
 נאָר פון די פריינד זאָל גאָט מיך היטן!
 די פריינד זיי זיינען מיר באַקאַנט!
 איך האָב זיי ניט אומזיסט דערמאַנט.

.XIX

נו, וואָס? אזוי. איך וויל פאַריאָגן
 דעם פינסטערן געדאַנק פון אָרט;
 איך וויל אייך, צופעליק, נאָר זאָגן,
 אז ס'גיט קיין איינציק שלעכטעס וואָרט,
 וואָס איז פון ליגנערס ווען דערשינען
 און קאָן זיך אין דער וועלט געפינען,
 אז ס'גיט קיין איינציק נאַרישקייט,
 קיין עפיגראַם פון גאַסן-לייט, —
 וואָס כּזאָל ניט לאָזן פיל מאָל הערן
 אין קרייז פון אָרנטלעכע לייט,
 מיט אַ געלעכטער, אָפט פאַרשייט,
 בלויז צופעליק, קיין שלעכטס צו קלערן,
 דאָך כּשטיי פאַר אייך פעסט ווי אַ באַרג:
 איך ליב אייך, ווי אַ קרוב... שטאַרק.

הם! הם! נו, לעוער פיל געערטער,
 וואָס מאַכט ביי אייך איצט דאָס געזינט?
 ערלויבט: איר וועט אין קורצע ווערטער
 פון מיר דערוויסן זיך אַצינד,
 וואָס ס'הייסט אַ קרוב, קרובים שיינע.
 נו — קרובים הייסן דאָס אַזוינע,
 וואָס צערטלען זיי איז אונזער חוב
 וואָס ליבן זיי, נו, אויף דערויף
 דאָך לעבן מיר, אויף זיי באַזוכן
 צו ניי-יאָר, אָדער דורך אַ בריוו
 באַגריסן זיי גערירט און טיף,
 זיי זאָלן ניט דערנאָך אויסזוכן
 אויף אונז קיין טענות אָן אַ ברעג...
 זאָל גאָט זיי געבן לאַנגע טעג!

.XXI

דערפאַר דעם מין היפה'ט ליבע
 איז זיכערער פון פריינדס און עכט;
 אין רגעס שטורעמדיקע, טריבע
 פאַרהיט איר נאָך אויף איר דאָס רעכט.
 געוויס אַזוי. כאַטש מאַדע-צייטן...
 נאַטור-געוואוינהייט... און פון לייטן —
 די מיינונג וועגן גוט און שלעכט...
 ווי פוך איז לייכט דאָס מילד געשלעכט.
 דאָך מוז אויך זיין געאַכט און טייער
 ביי אונזער צניעותדיקער פרוי
 די מיינונג פון איר מאַן. אַזוי
 פאַסירט, אַז אונזער פריינד דער טרייער
 ווערט אויף אַן אויגנבליק פאַרפירט.
 דער טייוול אַפט אַ ליבע פירט.

נו, וועמען גלויבן? ליבן — וועמען?
 ווער וועט דען אונז ניט נארן באלד?
 ווער וועט ניט מעסטן אלץ באלד נעמען
 אויף זיין ארשין געטריי און קאלט?
 ווער טראכט ניט אויס אויף אונז קיין ליגן?
 ווער נעמט אונז ניט מיט זאָרג פארוויגן?
 און וועמען קרענקט ניט אונזער שאַנד?
 און ווער דערעסט ניט נאַכאַנאַנד?
 אומזיסט די מי צו זוכן טיכטיק
 א וואונדער! לעזער, לאַזט עס גיין.
 האָט בעסער ליב שוין זיך אליין.
 עס איז אַ ענין דווקא וויכטיק.
 קיין בעסערס דאַרפט איר שוין ניט דאָ.
 עס איז קיין בעסערס גאָר ניטאָ.

.XXIII

פון ראַנדעוואו דער פועל-יוצא?
 עס איז ניט שווער צו טרעפן, פריינד!
 די ווילדע ליבע-לוסט די הייסע
 האָט נאָך ניט אויפגעהערט ביז היינט
 צו מאַטערן איר יונגע זעלע;
 די ליידנשאַפט די שטאַרקע, העלע,
 זי ברענט טאַטיאַנען — און זי ליידט;
 דער אַפרו-שלאָף איר בעטל מיידט;
 געזונט און פרישקייט, לעבנס-פאַרבן,
 איר שמייכל און איר קינדיש-רו, —
 פאַרפאַלן איז דאָס אלץ אַוואו,
 און טאַניעס יוגנט נעמט פאַרדאַרבן;
 אזוי פאַרהילט אַ נאַכט געשווינד
 דעם טאָג, וואָס האָט נאָר וואָס באַגינט.

קיין זאך פארנעמט ניט איצטער טאניען;
 זי בלייבט, זי צאנקט — און שווייגט אלס שווער!
 א, וויי, איר זעלע האלט אין וויאנען?
 קיין זאך דערפרייט איר שוין ניט מער.
 און שאַקלנדיק די קעפ אינאיינעם,
 עס שעפען צווישן זיך די שכנים:
 שוין צייט, שוין צייט אַ מאַן פאַר איר!...
 זאָל זיין גענוג. איצט וועל איך מיר
 מיין פאַרשטעלונג דערפרייען זייער
 מיט ליבע-בילדער און מיט פרייד.
 ניט ווילנדיק, עס טוט מיר לייד
 און ס'נעמט מיר דריקן אַ באַדויער;
 זייט מוחל מיר: איך האָב שטאַרק האַלט
 מיין טייער טאַניעטשקען, מיין גאַלד.

.XXV

פון שעה צו שעה אלס מער געפאַנגען
 פון אַלגעס שענקייט, פון איר ציר,
 האָט זיך וולאַדימיר אין געדאַנקען
 אַלץ מערער אָפגעבן איר:
 ער איז מיט איר. ביי איר אין צימער
 זיי זיצן זיך אין אָוונד-שימער;
 אַמאָל פרימאַרגנס זאלבענאַנד
 אין סאָד שפאַצירט מען האַנד ביי האַנט;
 און וואָס? פון ליבע אַ פאַרברענטער,
 פון אַלגעס שמייכל — ווי צעשטרייט,
 ער מוטיקט אָפט זיך צערטלעך-רויט,
 און וואָגט נאָר זעלטן, אַפאַרשעמטער
 צו שפילן זיך מיט אירס אַ האַר,
 דעם ברעג פון קלייד צו קושן נאָר.

אָפּט לייענט ער פאַר אַלגען ביכער,
אָן ערנסט-זיטלעכן ראָמאַן,
וואו דער מחבר ווייס אויף זיכער
די טבע מער פון שאַטאַבריאַן;
(דערביי רויט ווערנדיק דעריבער)
ער היפט פאַרבייגייענדיק איבער
אַ צוויי-דריי בלעטלעך (פלוידעריי,
פאַר מיידלעך שעדלעך סיי ווי סיי).
אַמאָל דערווייטערטע אינאיינעם
זיי זיצן זיך ביים שאַכמאַט-שפּיל,
פאַרטיפּטע און פאַרקלערטע שטיל,
זיי שטערן — פאַלט ניט איין דאַן קיינעם.
און לענסקין מישט זיך דאַן אין קאַפּ
און וואַרפט זיין אייגן „פּיעשקע“ אָפּ.

ער פאַרט, אַהיים — איז ער פאַרנומען
אויך דאָרט מיט אַלגען אָן אַ שיער,
און דעם אַלבאַם מיט בילדלעך, בלומען
באַפּוצט ער פּלייסיק נאָר פאַר איר;
ער מאַלט דאָרט אויס אַ דאָרף, אַ טייכל,
אַ קבר-שטיין, קיפּריטעס היכל, *
אַ טייבל אויף אַ לירע שטיל,
מיט טינט און אויך מיט פאַרבן פּיל;
עראינערונגען אויף די בלעטער,
און נאָך די חתימות אָן אַ סוף,
ער שרייבט אַריין אַ צאַרטן סטראָף —
אַ שטומען דענקמאָל פאַרן שפּעטער,

(* קיפּריטע — אַזוי האָט געהייסן ביי די גריכן אַפּראָדיטאַ (די געטין
פון ליבע אויפן אינזל קיפּר).

אזכר פון א שנעל געדאנק —
דער זעלביקער פון יאָרן לאַנג.

.XXVIII

איר האָט געוויס אין קליינע שטעטלעך
אלבאָמען מיידלשע געזען,
וואו ס'זיינען אויסגעשמירט די בלעטלעך
פון אלע זייטן דאָרט געווען.
דאָס זיינען לידער פיל אָן בושע,
מיט גרייזן דווקא, בירושה,
פאָרקירצט, פאָרלענגערט אָן אַ צאָל —
אלס פריינדשאַפט-סימן פון אמאָל.
דאָס ערשטע בלעטל גיסט אַ עפּן:
*) "Qu'écritez-vous sur ces tablettes?"
אַ חתימה: **) t. à v. Annette
ווער ס'קאָן נאָך שטאַרקער ליבן דיך —
זאָל דער שוין שרייבן מער ווי איך."

.XXIX

איר וועט דאָ אומבאַדינגט געפינען:
צוויי הערצער, פלאָמען, בלימלעך-רויט,
אַ שבועה לייענט איר דערינען
אין ליבע-טרייהייט ביזן טויט;
אַ פאָרשטייער פון חייל-מענטשן
קומט אויך דאָ מיט אַ לידל בענטשן.
אויך איך האָב ליב צו שרייבן ווען
אין די אלבאָמען מיט אַ ברען,
פאָרויכערט זייענדיק אין שכל,

(* וואָס שרייבט איר אָן אויף אַט דעם בלעטל ?

(** אינגאנצן אייער אַניוטע.

אז מיינע נאַרישקייט און שטיק
פאַרדינט אַ וואויל-גענויגטן בליק,
און קיינער וועט ניט מיט אַ שמייכל,
אַ ביזן, זוכן אין מיין ליד,
צי האָב איך שאַרף געלייגט, צי ניט.

.XXX

איר, דיקע בענדער אין די שאַפן,
אַלבאַמען גרויסאַרטיקע, ניי —
די פרוכט פון אונזער מאַדעס שאַפן,
די לייד פון גראַמען מאַכעריי,
וואָס ס'האַט באַשיינט אייך רייך און פּרעכטיק
אַ וואונדער פענול גרויס און מעכטיק,
צי באַראַדינסקיס* צויבער-פען, —
זאָל טרעפן אייך גאַטס דונער ווען!
ווען אָפטמאָל גרויסאַרטיקע דאַמען
דערלאַנגען מיר אַ (46 in quarto)
און סינעמט מיר דורך אַ צאַרן דאָ,
און ס'רירן זיך גראַד עפיגראַמען
אין טיף פון מיין נשמה-שוים, —
און מאַדריגאַלן** שרייב זיי בלויז!

.XXXI

ניט מאַדריגאַלן שרייבט וולאַדימיר
אין אַלענקעס אַלבאַם אַריין;
זיין פעדער הויכט מיט ליבע-שימער
און ניט מיט קאַלטן שאַרפן שיין.
וואָס ער באַמערקט, וואָס ער טוט הערן
מפּוח אַלגען מוז אַלץ ווערן

(* באַראַדינסקי—דיכטער אין איין צייט מיט פּושקינען.

(46 in quarto—אַ זייער גרויסער בוך.

(** מאַדריגאַל—אַ העפלעכער קאַמפּלימענט אין פאַרם בון פּערזן.

פאַרשריבן אויפריכטיק און רייך,
 עלעגיען פליסן, ווי אַ טייך.
 אויך דו, יאַזיקאַוו*) פלעגסט ווען זינגען
 אַזוי אין דיין התפעלות=פלאַם,
 גאַט ווייס, פון וועמען, און דער ים
 פון די עלעגיען, וועלכע קלינגען
 וועט אויפפלייכטן אַמאָל מיט שיין
 דעם גאַנצן אינהאַלט פון דיין זיין.

.XXXII

נאָר שטיל. דו הערסט? דער שטרענגער קריטיק
 באַפעלט אונז אַפצוואַרפן ווייט
 דעם קראַנץ פון די עלעגיען מוטיק
 און צו דעם גראַמען=קלאַס ער שרייט:
 „נו, הערט זשע אויף אַמאָל צו יענטשן,
 און אַלס דאָס זעלבע רק צו בענטשן
 צו דאגהנען, וואָס איז געווען:
 גענוג שוין — זינגט אויך אַנדערש ווען!“
 — גערעכט, דו וועסט אונז טאַקע ווייזן,
 ווי פון אַ קוימען, אַ קינושאַל,
 און ווי פון טויטן קאַפיטאַל —
 וואָס אויפצולעבן, און די גרייזן —
 פאַרריכטן אונז. ניט אמת, פריינד?
 — אַך, לאַזט צורו! „שרייבט אָדן**“ היינט.

.XXXIII

און שרייבט זיי, ווי מען האָט געשריבן
 אַמאָל מיט יאָרן נאָך, שוין לאַנג..
 — בלויו אָדן האָט איר אויסגעקליבן!
 איז דען ניט, פריינד, אַלץ איינס דער קלאַנג?

*) יאַזיקאַוו — דיכטער (1803—1843).

** אָדן — לויבגעזאַנגען.

געדענקט די ווערטער פון סאַטיריק!
 פון פרעמדן טיש אַקלוגער ליריק
 איז דען דיר מערער אָנגענעם,
 ווי יענער וויינענדיקער גראַם?
 נאָר דאָרט איז גאַרנישט צו געפינען,
 ס'איז קלאַגעדיק דער פּוסטער ציל,
 אין אָדן אָבער איז געפיל
 אי העכער, בעסער"... אין דערינען
 קאָן זיין אַ קריג, נאָר כ'וויל ניט, פריינד,
 צערייסן דאָ צוויי וועלטן היינט.

.XXXIV

אַ אָנהענגער פון רום און פרייהייט,
 געשריבן וואָלט ער אָדן בלויו
 מיט אַ פאַרברענטער לוסט און טרייהייט, —
 נאָר אַלגע לייענט זיי ניט אויס.
 צי האָט פאַסירט דעם טרערן-דיכטער
 פאַר זיין געליבסטערס אויגן-ליכטער
 די ווערק צו לעזן? אַך, מען רעדט,
 אז ס'איז ניטאָ פאַר דעם פּאָעט
 קיין בעסערס אויף דער וועלט. געבענטשטער
 איז דער געליבטער, וועלכער האָט
 פאַרטרויט זיין שאַפונג פאַר זיין גאָט,
 פאַר זיין דערוויילטער, פאַר זיין שענסטער!
 געבענטשטער! כאָטש ס'קאָן זיין געמאָלט,
 אז זי האָט עפעס אַנדערש האָלט.

.XXXV

די פרוכטן אָבער פון מיין קלערן
 און מיין האַרמאָנישן געזאַנג,
 עס פלעגט מיין נאַניע בלויו זיי הערן,
 מיין פריינד פון מייע טעג פון לאַנג;

אמאל א צופעליקן שכן
 צום ווינקל דריק איך צו צעבראָכן
 מיט א טראַגעדיע לאַנג און גרויס,
 אים האַלטנדיק ביים לאַץ דורכאויס.
 צי אָדער (דאָס טרעפט אויך די צייטן)
 געטריבן פון מיין גראַמען-קרענק
 ביים טייכל בלאַנדזשע איך און בענק,
 די קאטשקעס שרעקנדיק פּונווייטן;
 פאַרנעמענדיק מיין זיסן קלאַנג
 פאַרפליען זיי פון ברעג אויף לאַנג.

.(XXXVI *

מיין בליק פלעגט זוכן זייער ריכטונג...
 און דורכן וואַלד אַ יעגער שפּרייזט,
 און פייפט, פאַרשילטנדיק די ריכטונג,
 זיין ביקס אָנצילנדיק זיך פלייסט.
 ס'האַט יעדער איינער זיינע זאָרגן,
 זיין פאַרגעניגן יעדן מאָרגן:
 ווער ס'צילט אין קאטשקעס שוין געניט,
 און ווער, ווי איך, מיט גראַמען שיט.
 און ווער עס כאַפט פון אומעט פליגן,
 און ווער מיט דעם המון רעגירט,
 און ווער מיט קריג זיך אַמוזירט,
 און וועמען טרויער טוט פאַרוויגן,
 און ווער עס מאַכט אַ שנאַפּס גאָר רעכט.
 דאָס גוטס פאַרמישט אַז אויך מיט שלעכטס.

.XXXVII

וואָס מאַכט אָנעגין? כאַפט ניט, ברידער!
 איך בעט אײך האַט געדולד אַ האָר:
 זיין טאָג-אַרבעט וועל איך באַלד ווידער
 באַשרייבן אײך דאָ יעדן האָר.

ער האָט זיך איצטער אויסגעקליבן
 אזא מין סדר: זייגער זיבן
 איז ער שוין אויף אין זומער-טעג,
 און שפרייזט צום טייכל גיך אוועק
 דעם העלעספּאַנט דאָרט בייצוקומען (*).
 גיולנארן אַמט ער פינקטלעך נאָך (45)
 זיין קאווע טרינקט ער אויס דערנאָך,
 און דאָן — מיט אַ זשורנאַל פאַרנומען,
 און טוט זיך אָן... (* אייך אָבער וועט
 געפעלן קוים זיין טואלעט.

.XXXVIII

אַרוסיש בלווע פלעגט ער טראָגן,
 אַ זיידן טיכל—אַלס אַ פּאַס,
 אַראַק אַ טאַטערשן—צעטראָגן,
 אַ היטל מיט אַ ווייסן דאַש.
 און מער קיין זאך. דער הילוך אָבער,
 אָט דער ניט אַנשטענדיקער, גראָבער,
 פאַרשאַפן פלעגט אַ זאָרג אזא,
 מיזינטשיקאָוון, דורינאַ, —
 דעם שכנס פריילינט. — נאָר אַנעגין
 האָט אָבער זיי גאַרניט געהערט,
 פון זיין געוואוינהייט ניט געקלערט
 אנטזאָגן זיך פאַרוייערטוועגן
 און ניט געפרעגט ביי זיי קיין ראַט.
 דערפאַר האָט מען אים פיינט געהאַט.

.XXXIX

אַ שטראָם-גערויש, אַ וואַלדיק ווינטל,
 אַ טיפער שלאָף און אַ שפּאַציר,

(* העלעספּאַנט—דער אלטער נאָמען פון די דארדאנעלן.
 (45 גיולנאר — באַרימטער זינגער.

אמאל פון אויגיק-שווארצן הינטל
א צארטער קושן-זיך אָן שיער.
דעם צוים געטריי — א פערד א שנעלער,
א זאטער מיטאָג, און א העלער,
א רוישיק-שוימיק וויין דערצו,
און שטילקייט, איינזאמקייט, און רו:
דאָס איז געווען יעווגעניס לעבן;
זיך זאָרגלאָז צערטלענדיק אַלס מער,
אין שיינע זומער-טעג האָט ער
צו איר זיך הייליק אָפגעגעבן,
פאַרגעסנדיק די שטאָט און לייט,
דעם אומעט פון דער יום-טוב-צייט.

.XL

נאָר אונזער זומער אויפן צפון —
דעם ווינטערס בילד אין דרום-קאָנט —
בלאַנקט אָפ אויף גיך, ווי פונקט אַנטלאָפן:
דאָס איז דאָך לאַנג שוין אונז באַקאַנט.
עס בלאָזט דער האַרבסט-הימל מיט קעלטן,
די זון באַווייזט זיך אויך שוין זעלטן.
דער טאָג ווערט קירצער שוין און אַלט;
די חופות-סודות פון דעם וואַלד
זיי ווערן נאַקעט; מיט אַ זשומען
עס ציען גענו — אַ קאַראַוואַן
צום דרום-זייט; אַנעפל דאָן
צעלייגט זיך אויפן פעלד; געקומען
איז שוין די אומעטיקע צייט;
נאָוועמבער איז אַריין שוין ווייט.

.XLI

דער טאָג גייט אויף אין חושך קאַלטן;
די אַרבעט איז אַנטשטומט אין פעלד;

און מיט זיין וועלפליכע באהאלטן
 באווייזט דער וואָלף זיך אויף דער וועלט;
 דערשפירנדיק אים אויף די וועגן,
 עס יאָגט דאָס פּערד — און פול מיט שרעקן
 עס טראָגט זיך שנעל דער פּאַסאזשיר;
 דער פּאַסטוך טרייבט שוין ניט, ווי פּריער
 די פי פון שטאַל, און ניט עס שוועבן
 זיין פייפּלס טענער יענער צייט,
 די שאָף פּאַרזאַמלענדיק פון ווייט;
 אין שטיבל זיצט און האַלט אין וועבן
 דאָס מיידל, זינגענדיק אַ שיר,
 און ס'קנאַקט אַ פייערל פאַר איר.

.XLII

אַט האָבן זיך די פּרעסט צעלאָזן,
 און ס'זילבערט זיך אין פעלד אַצינד...
 (דער לעזער וואַרט אַ גראַם דאָ — ראָזן):
 אַט איז ער, נעם זשע אים געשווינד.
 נאָך ריינער פון אַדיל אַ שיינעם,
 עס בלאַנקט די טייך אין אייז אין ריינעם;
 מיט גליטשערס שניידנדיק דעם אייז
 עס יאָגן יינגלעך מחנותווייז;
 אַ שווערע גאַנז אויף פּיסלעך הויכע
 פאַרגלוסט זיך שווימען אויפן טייך,
 פּרובט פּאַרויכטיק צו טרעטן גלייך,
 גאָר גליצט זיך אויס און פאַלט; און בלייכע
 שטיל פאַלן שנייעלעך ביים ברעג
 און שיטן אויס זיך אויפן וועג.

.XLIII

וואָס טוט מען אין אַ דאָרף אַצינדער?
 שפּאַצירן? נאָר אין יענער צייט

דערעסט די דאָרף אין לאַנגן ווינטער
 מיט איר איינפאַרבעדיקער זייט.
 צי אפשר אויף אַ פּערדל רייטן?
 נאָר ס'וועט דאָס פּערד אין סטעפּ אין ווייטן
 אין אייז פאַרטשעפענען זיך באַלד
 און וואַרט — ער גליצט זיך אויס און פאַלט.
 דו זייך שוין בעסער אין דיין חדר
 און לעז: אָט Walter Skott, אַ פּראַדט (46).
 דו ווילסט ניט? טרינק און עס צו זאַט,
 קוק איבער דיין הוצאה-סדר.
 און ס'וועלן דורך, ווי ס'איז, די טעג.
 און ס'וועט דער ווינטער גוט אַוועק,

.XLIV

פּונקט טשיילד-האַראָלד אין פּילע זאַכן
 ווערט אויך אָנעגין פּויל אָן סוף;
 ער פּלעגט זיך קאַלטע וואַנעס מאַכן
 אַיעדן טאָג באַלד נאָכן שלאָף,
 און פּלעגט דערנאָך פאַרוונקען ווערן
 אַגאַנצן טאָג אַלץ אין איין קלערן,
 אין ביליאַרד שפּילן מיטן קי
 מיט באַלן צוויי פּון אינדערפּרי;
 און ווי עס פּלעגט נאָר אָוונט ווערן
 פאַרגעסן שוין דער ביליאַרד איז,
 און ביים קאַמין, געדעקט דעם טיש,
 עס וואַרט יעווגעני: ס'לאָזט זיך הערן
 באַלד לענסקיס טראַיקע. לאַמיר זיך
 שוין זעצן עסן מיטאַג גיך.

פּראַדט — פּראַנצויזישער שרייבטשטעלער און מלוכה-טוער (1759) (46)

— (1837)

דאָס אַלט-געבענטשטע וויין פון יאָרן,
 וואָס רופט זיך אָן קליקאָ, מאָעט,
 איז אויפן טיש געבראַכט געוואָרן
 אין קאַלטן פלאַש פאַר דעם פּאָעט.
 געבליצט האָט ער מיט איפּאָקרענען; (*)
 און מיט זיין שפּילן, מיט זיין ברענען,
 (דעם גאר-אפט ענלעכן צו דעם —)
 וואָס האָט געפאַנגען מיך; פאַר אים
 האָב איך, פלעגט טרעפן, אָפּגעגעבן
 דאָס לעצטע, פאַר זיין שטאַרקן שוים;
 זיין פשוּפדיקער דינער שטרוים
 האָט נאַרישקייט מיר פיל געגעבן
 און וויפיל לידער, שפּאַס און קריג,
 און טרוימען פריילעכע און גליק.

.XLVI

נאָר ווידערשפעניקט האָט מיין מאָגן
 דעם שוימיקן אַאי (** געשווינד,
 איך וואָלט באַרדאָ (***) שוין מער פאַרטראָגן,
 איך וואָלט אים מער פאַרערט אַצינד;
 אַאי איז צו אַ ליבסטער ענלעך,
 וואָס איז אי פּרעכטיק און אי פּוסט;
 און לייכטזיניק מיט לעבנס לוסט...
 נאָר דו, באַרדאָ, ביסט שטענדיק ערלעך,
 און ענלעך צו אַ פריינד אין נויט,
 וואָס איז אונז שטענדיק העלפן גרייט,

(*) איפּאָקרען — אַ צויבער קוואַל אויפן באַרג העליקאָן, די וועלכע

טרינקען פון אים ריידן מיט ריימען.

(**) אַאי — אַ סאַרט וויין.

(***) באַרדאָ — אַ סאַרט וויין.

און אונז באדינען אומאויפהערלעך,
און טיילן זיך די פרייע שעה.
זאל לעבן אונזער פריינד באַרדאָ!

.XLVII

דאָס פייער ווערט שוין באַלד פאַרטונקלט;
עס ציט זיך קוים אַ פאַרע דין;
אַגאַלדן קויל נאָך ערגעץ פונקלט,
און ס'אַטעמט וואַרעם דער קאַמין.
דער רויך פאַרשווינדט שוין דורכן טוימען;
נאָר אויפן טיש עס האַלט אין שויםען
דער בעכער פול מיט העלן וויין.
דער אָוונט-טונקל טרעט שוין אַיין...
(איך ליב פון פריינד דאָס צווישן-ריידן
ביים בעכער וויין אין יענער צייט,
ווען צווישן הונט און וואַלף פון ווייט
איז דאַמאָלסט שווער צו אונטערשיידן,
כאָטש כ'זע דאָן גאַרנישט, כ'פין ווי בלינד).
עס שמועסן די פריינד אַצינד:

.XLVIII

״ווי גייט עס ביי די שכנות דייע?״
״וואָס מאַכט דאָרט אַלגאַ? טאַניע צינד?״
— גיס אָן מיר נאָך אַ גלאַז אַ פיינע...
גענוג.. דאָס גאַנצע געזינד
איז שטאַרק, געזונט, און לאַזט געריסן.
אַך, ליבער פריינד, ווען דו וואַלסט וויסן,
ווי אַלגעס פלייצעס זיינען שוין,
איר ברוסט! איר זעל! נו לאַמיר שוין
ווען ס'איז צו זיי אַריבערפאַרן.
נו, זאָג זשע שוין, מיין פריינד, אליין:
צוויי מאָל געווען דאָרטן און שוין

באווייזט מען ניט די נאָז אויף יאָרן;
אָט... סאַר אַ פּלוידערזאַק איך בין!
ביסט דאָך פאַרבעטן גאָר אַהין.

.XLIX

„ווער איך?“

— נו, יאָ, עס וועט פאַרקומען
ביי טאַנען דער געבורטסטאָג גיך.
זיי האָבן מיך פאַרזאָגט: זאָלסט קומען,
דו האָסט ניט וואָס אַנטזאָגן זיך.
„נאָר וואָס וועט זיין דאָרט פאַר אַ עולם!
ווער קען זיי דאָרט—אַ יעדער גולם.“
— ניין קיינער ניט—ניט שרעק זיך נאָר,
ווער וועט דאָרט זיין? איך זאָג דיך וואָר,
נור זייער אייגענע משפּחה!
נו, וואָס?
„איז גוט.“

— ווי וואויל איז דאָס!
און אויסגעקערט האָט ער די גלאַז,
געשיקט דער שכנטע אַ ברכה.
פון אָלגען זיך צערעדט צוריק:
אַזוי איז שוין דאָס ליבע-גליק!

.L

ער איז אַ פריילעכער געוועזן.
דער גליקלעכער טערמין איז שוין
אויף וואָכן צוויי באַשטימט געוועזן.
און ס'האָט די זיסע ליבע-קרוין
געלאָזט באַגייסטערט אים פאַרוויגן,
און צוגעגרייט אים פאַרגעניגן.
די דאגות פון הימען, זיין לייד—*

(* הימען—דער נאָט פון החונה.

געוועזן זיינען פון אים ווייט.
 בשעת מיר—די פיינד הימענעס,
 מיר זעען גור אין אונזער הויז
 ארייע בילדער מידע בלויז,
 לויט די געשמאקן לאפאנטענעס (47)...
 מיין אָרמער לענסקי! ס'איז באַשערט
 אן אנדער לעבן אים אויף דר'ערד.

LI.

ער איז געליבט... עס האָט וולאָדימיר
 אזוי אַמווייניקסטנס געטראַכט.
 וואויל דעם—וואָס טרויט דעם לעבנס-שימער
 און רוט פאַרוויגט אין צאַרטקייטס-פראַכט,
 פאַרטויבנדיק דעם קאַלטן שכל,
 ווי אַ באַזויפטער מיט אַ שמייכל,
 אין האַרטן שלאָף פאַרזונקען שטום;
 צי ווי אַ שמעטערלינג אין בלום.
 נאָר וויי דעם, וואָס איז ניט פאַרשלאָפן
 און וועמען ס'דרייט זיך ניט דער קאַפּ,
 וואָס האַסט די ווערטער און דעם טראַפּ
 אין אויסטייטשונג—און זעט אַלץ אָפּן,
 און וועמעס האַרץ איז קאַלט, באַשווערט,
 און האָט פאַר געסן זיך פאַרווערט.

פִּינֶפֶט עֵר קֶאֶפִּיטֶל.

.I

דער האַרבסט האָט יענעם יאָר געוויילט זיך
און לאַנג געווען אין גאָס דער האַר ;
עס האָט דער ווינטער ניט געאַיילט זיך,
אַ שניי אַרויס איז אין יאָנואַר.
טאַטיאַנאַ עפנט אויף די אויגן
גאַנץ פרי און זעט, עס איז באַצויגן
דער דרויסן מיט אַ ווייסן טוך,
די דעכער — אין אַ זילבער-פוך ;
און אויף די שויבן — מאַטע קווייטן ;
די ביימער אין אַ ווייסן גלאַנץ ;
עס שפּילט דער פּראָסט זיין רעכטן טאַנץ.
און לאַנקעס זילבערנע זיך שפּרייטן,
און ווייס און ליכטיק איז אַרום,
און ווינטערדיק איז אומעטום.

.II

שוין ווינטער... ס'פאַרט אַרויס זיך פּריילעך
דער פּויער אויף זיין שליטל שוין,
דאָס פּערדל שלעפט זיך שטיל, פאַמעלעך,
און פּרובט אויך האַסטיקער צו גיין ;
די אַיזן שניידן שמאַלע ליניען,
זיך טראָגנדיק אין שניי אין דינעם ;
אין פעלץ געהילט דער פּורמאַן זיצט,
זיין רויטער פאַס מיט קנעפלעך בליצט.

דער הויף=יינגל פירט אום דאָס הינטל
 אין קינדער-שליטל און ער ווערט
 דערוויילע אויך אליין אַפּערד;
 עס שטיפט דאָס קינדערשע געזינטל:
 אַ שטיפער פּרירט שוין אָפּ אין שניי
 זיין פינגערל און ס'טוט אים וויי.

.III

נאָר מעגלעך, אז אזעלכע סצענעס
 זיי אַרן אייך ניט סיי ווי סיי,
 איר זעט אין זיי קיין אויסנאָם=שיינעס,
 זיי זיינען איצט פאַר אייך ניט ניי.
 דערהיצט פון געטלעכער גענאָדע
 אַן אַנדער דיכטער וואָלט אַוודאי
 פאַר אונז געמאָלט מיט פאַרבן=מאַכט
 דעם ערשטן שניי, דעם ווינטערס פּראַכט;
 ער וואָלט אייך זיכער, כ'זוייס, געפאַנגען,
 אין הייסן ליד באַזינגענדיק
 אַ סודותדיק שפּאַצירן=גליק:
 נאָר כ'האַב גאָר איצט ניט אין געדאַנקען
 מיט אים פאַרגלייכן זיך אין שטרייט.
 איך בין דערפון גאָר איצטער ווייט.

.IV

טאַטיאַנאַ (מיט איר זעלן-ריינקייט,
 ניט וויסנדיק פאַרוואָס אליין)
 האָט ליב געהאַט די קאַלטע שיינקייט
 פון ווינטער, פון זיין עכטן חן,
 די ראָזע שנייען, ווען זיי גלאַנצן
 אין זונען-ליכט, אין שטראַלן-קראַנצן,
 די פּרעסט אין שיינענדיקע טעג,
 דעם לאַנגן נאַכט=חושך אָן ברעג.

די דינסטן פלעגן ווארפן קאָרטן
אין יענע נעכט ביי זיי אָן סוף
פאַר אַלע פריילנס פון דעם הויף.
(אזוי האָט מען געיומ-טובט דאָרטן:
און פלעגן פאַרזאָגן זיי דאָן
פון מיליטער אַ וואוילן מאַן.

.V.

געגלויבט האָט טאַניע מיט פּוונה
אין מעשיות פון דער אַלטער צייט,
אין די נביאות פון דער לבנה,
אין קאָרטן און אין וואונדער-לייט.
עס פלעגן אומרואיק איר מאַכן
סימנים; און געהיימע זאַכן
באדייטן פלעגן וואָס פאַר איר;
און פאַרגעפילן אָן אַ שיעור
האָט זי געהאַט, און ווען דער קאָטער
פלעגט אויפן אויוון ניאוקן שטיל —
דאָס וועלן געסט באַ זיי זיין פיל, —
ווען זיינע פיס געוואַשן האָט ער.
דערזעענדיק פון הימל ווייט
דער לבנה-קרייץ פון לינקן זייט,

.VI.

האָט זי געציטערט, בלייך גיך ווערן;
און ווען באַמערקט האָט זי פאַרטראַכט
פון הימל פאַלנדיק אַ שטערן,
צעשיטנדיק זיך אין דער נאַכט,
פלעגט זי זיך איילן, ווי אַ וויכער,
כל זמן דער שטערן פאַלט, אויף גיכער
פאַרטרויען אים איר האַרץ=באַגער.
ווען איר באַגעגענען פלעגט ווער,

צי אַ מאָנאַך געהילט אין שוואַרצן.
 צי ס'פלעגט פאַרלויפן איר דעם וועג
 אַ שנעלער האָז—פלעגט זי פון שרעק
 ניט וויסן וואָס צו טאָן; אין האַרצן
 אַ פאַרגעפיל איז שוין געווען.
 אז ס'וועט אַן אומגליק וואָס געשען...

.VII

און וואָס? זי האָט אויך אין די שרעקן
 געזעען שענקייט און געפיל:
 אזוי איז אונזער טבע, ס'קלעקן
 באַ אונז גענוג נאָך סתירות פיל.
 אָט קומט שוין סוויאַטקי* (ס'אַר אַ פריידן!
 די לייכטע יוגנד פרובט „באַשיידן“**),
 עס טוט איר קיין זאַך נאָך ניט באַנג,
 פאַר איר ליגט נאָך די לעבנס-לאַנג,
 אַ ליכטיקע, אַ ברייטע, גלויביק;
 עס פרובט די עלטער אויך די טעג
 „באַשיידן“ וואָס ביים לעבנס-ברעג,
 פאַרלירנדיק שוין אַלץ אויף אייביק;
 אַלץ איינס: עס לייגט זיי סיי ווי סיי
 די האַפנונג מיט איר פלוידעריי.

.VIII

און צו דעם וואָס, וואָס ליגט אין וואַסער
 טאַטיאַנאַ קוקט זיך נייגריג צו:
 זיין וואונדערלעך געשטאַלט דער נאַסער
 ער זאָגט איר עפעס וואונדער צו;
 פון וואַסער קומען אויף און גייען

(* סוויאַטקי—א יום טוב.

(**) באַשיידן—טרעפן אַדער אויסחאַרפן אין קאַרטן.

פיל רינגעלעך אין גאַנצע רייען;
 זי נעמט אַ רינגעלע אַרויס
 און זינגט אַן אַלטע לידל אויס:
 "די פויערלעך דאָרט זיינען גבירים;
 מיט לאַפעטעס, זיי שאַרן גאָלד,
 און גוט איז דעם—וועם מירן האַלט
 און וועמען אויך מיר זינגען שירים!"
 נאָר, ס'זאָגט ניט גוטס פאַראויס איר אָן
 פון ליד דער טרויעריקער טאָן.

IX.

אַ קאַלטע נאַכט; דער הימל ליכטיק;
 עס שטראַמט דער שטערן-כאָר מיט חן;
 און רואיק. שטיל. די לופט איז ציכטיק...
 טאַטיאַנאַ גייט אַרויס אַליין
 אין ברייטן הויף, אַן אָנגעטאַנע
 בלוז אין איין קלייד, אויף דער לבנה
 אַ שפיגל שטעלט זי אָן; נאָר בלייך
 עס ציטערט די לבנה הויך...

טש... ס'קנאַקט דער שניי... עס גייט ווער; ס'מיידל
 לויפט האַסטיק באַלד אַקעגן אים,
 און ס'קלינגט אין ווינטערנאַכט איר שטים,
 האַרמאַניש, זינגענדיק און איידל:
 "ווי הייסט איר?" יענער קוקט איר אָן
 און ענטפער שטיל איר: אַגאַפּאָן.

X.

זיך קלייבנדיק היינט "וואַרפּן" קאַרטן, —
 האָט טאַניע אָנגעזאָגט בסוד,
 דעם טיש מיט שפּיין אַלע זאַרטן
 פאַר צווייען צוגרייטן אין באַד.
 נאָר ס'פאַלט אַ פּחד אויף טאַטיאַנען...

— און איך — דערמאָנענדיק סוועטלאַנען —
 דערשרעק זיך אויך. מיר וועלן שוין
 מיט טאַניען היינט ניט „טרעפן“ גיין.
 איר גאַרטל שנעל אַראָפּגעריסן,
 זיך אויסגעטאַן, און האָט אין בעט
 געלייגט זיך רוען. ס'איז שוין שפּעט.
 און ס'ליגט מיט איר אונטער דעם קישן
 איר מיידל שפיגעלע פאַרשטעקט.
 טאַטיאַנאַ שלאָפט שוין אַיינגעדעקט.

XI.

און טאַניען טרוימט אַ וואונדער-חלום:
 עס טרוימט זיך איר, זי גייט זיך שטום
 אין פעלד אין שנייאיקן בשלום,
 ארומגעהילט מיט נאַכט אַרום.
 אין הויפּנס שניי פון אַלע וועגן,
 עס רוישט און טראָגט זיך איר אַנטקעגן
 אַ קאַכיק-שוואַרצער שטראָם און זידט,
 אים האָט דער ווינטער ניט פאַרשמידט;
 צוויי שטענגלעך צו דעם אייז געשמידטע,
 אַ בריק אַ טרייסלדיקע קוים
 געווען איז איבער אָט דעם תהום,
 און פאַר די כוואַליעס די צוזידטע,
 אַן אומאַנטשלאָסענע אַליין,
 געבליבן איז זי דאָרטן שטיין.

XII.

און ס'וואַקסט אויס אַ פאַרדרוס ביי טאַניען
 אויף אָט דעם שטראָם—די שיידע-וואַנט,
 זי זעט ניט, אַז ס'זאָל ווער פון וואַנען
 צו איר דערלאנגען דאָ אַ האַנט.
 און פּלוצלונג האָט זיך דאָ צעשטורעמט

א הויפן שניי; וואָס אויסגעפורעמט
האַט זיך פון אים? אַך, — זעט — א בער,
באַוואַקסן ווילד, און גרויס און שווער,
אַלאַפע שטרעקט ער מיט אַ ברומען,
די נעגל—שאַרף; זי מאַכט זיך מוט,
און שפאַרט זיך אָן אויף אים גאַנץ גוט,
און וואַקלענדיק האָט זי גענומען
אַריבערגיין מיט פחד=טריט
דעם טייך, — און וואָס? דער בער גייט מיט.

XIII.

אַ קוק טאָן וואַגט זי ניט אויף הינטן,
אויף גיך פאַרשנעלערט זי די טריט;
נאָר פון דעם העסלעכן באַדינטן
אַנטלויפן ערגיץ קאָן זי ניט.
ער קריכט איר נאָך, ווי פונקט אַ שומר;
אַ וואַלד—פאַר זיי; געדיכטע בוימער,
פאַרצאַרנטע, מיט שניי באַשווערט.
באוועגלאָז שטייען זיי פאַרקלערט.
און דורך די הויכע שטאַמען=פיכטן,
עס לייכט זיך דורך אַ שטערן=שיין,
וואָס הילט די הוילע בוימער אַיין;
ניטאָ קיין וועג; מיט אַ געדיכטן,
אַ דיקן שניי איז אַלץ פאַרשטעלט,
און אומעטום — אַ ווייסע וועלט.

XIV.

זי גייט אין וואַלד; און ביו די קניען
אין ווייכן שניי זי שפרייזט און שפרייזט.
דער בער — ער לאָזט זיך נאָך איר ציען;
אַ צווייג פאַרטשעפעט איר און רייסט
די אוירינגלעך; פאַרשיט די באַקן;

פֿאַרטשעפּעט אויך איר הוילן נאַקן ;
 דאָ זינקט אין פייכטן שניי אַ שוך ;
 דאָ פֿאַלט פון איר אַראָפּ די טוך ;
 ניטאָ קיין צייט עס אויפצוהויבן ;
 זי פילט דעם בער נאָך זיך מיט שרעק ;
 אַפילו אויך פון קלייד דעם ברעג
 האָט זי געשעמט זיך אויפצוהויבן ;
 זי לויפט און ער נאָך אירע טריט ;
 מער האָט זי שוין קיין כוח ניט.

XV.

זי פֿאַלט אין שניי ; אַ שפרונג אַ פלינקן
 עס טוט דער בער, כאַפט אונטער איר ;
 זי נעמט אין זינלאַז-צושטאַנד זינקען,
 באַוועגט זיך ניט, קיין הויך, קיין ריר ;
 ער טראָגט זי שנעל דורך שנייען-ימען,
 און פלוצלונג צווישן ביימער-שטאַמען,
 מיט שניי פֿאַרשאַטן וויסט און שטום :
 אַן אַלטע ביידל ; פּוסט אַרום ;
 אַ שייבל לייכט זיך העל און ס'טראָגן
 געשרייען זיך פון דאָרט, גערויש ;
 „מיין קרוב וואוינט אין אָט דעם הויז,
 דערוואַרעם זיך ביי אים“ — לאַזט זאָגן
 דער בער און גייט אין פֿאַרהויז שנעל,
 און לייגט אַוועק זי אויפן שוועל.

XVI.

טאַטיאַנאַ איז צו זיך געקומען ;
 דער בער — ניטאָ ; אין קאָרידאָר —
 זי ליגט, זי הערט פון טיר אַ זשומען,
 געזאַנג — ווי פון אַ לוויה-כאָר,
 עס קלינגען גלעזער, קולות הויכע,

זי קוקט אין שפאלט אריין א בלייכע
 און וואָס? זי זעט.. אַרום א טיש
 עס זיצן שרים... דינע פיס...
 א הינטיש פנים איז ביים ערשטן,
 ביים צווייטן איז א האָנען=קאַפּ,
 א דריטער טראָגט א ציגן=צאַפּ,
 ביים פערטן איז אַ עק אויף וויאַרסטן,
 און אָט איז אויך דאָ, זעט זי, פראַן
 א האַלבע קאַץ, א האַלבער שוואַן.

XVII.

און נאָך מער שרעק און נאָך מער וואונדער:
 אַ ראַק דאָ אויף אַ שפּין עס רייט,
 אַ שאַרבן דרייט זיך אום אַ רונדער
 אַרום אַ גאַנזן=האַלז פאַרשייט;
 אָט רוישט אַ מיל מיט פליגלען גיכער,
 און פאַכט און דרייט זיך, ווי אַ וויכער;
 געזאַנג, גערויש, אַ קלאַפּעריי,
 אַ בילן, הירושן, פייפּעריי!
 נאָר וואָס געטראַכט האָט זיך טאַטיאַנען,
 ווען זי האָט פּלוצים דאָ דערקאַנט
 דעם יעניקן, וואָס איז אי גאַנט,
 אי ווייט פון איר — עס אין דאָ פּראַנען
 אָנעגין! ביי דעם טיש ער זיצט
 און קוקט געהיים צום טיר פאַרשפיצט.

XVIII.

אַ צייכן גיט ער — פאַטשן אַלע;
 ער טרינקט — זיי טרינקען אויך מיט אים;
 ער לאַכט — און אַ געלעכטער=כוואַליע
 צעקייקלט זיך; ער שווייגט — קיין שטים
 דאָן הערט מען ניט; ער איז דאָ פּריילעך —

דער גאנצער באַלעבאָס און מלך.
 פון טאַניען שווינדט די שרעק צוריק,
 זי רוקט די טיר אָפּ נייגעריק...
 נאָר פּלוצלונג הויבט אַ ווינט אָן בלאָזן,
 פאַרלעשט די נאַכט-לייכטער אויף גיך;
 די חברה האָט צעטומלט זיך;
 אָנעגין האָט דעם טיש פאַרלאָזן,
 און זיי — נאָך אים; אַ פּייער שפּריצט
 פון אים, ער גייט צום טיר צעהיצט.

XIX.

זי שפּירט אַ שרעק — פּונקט זי איז שולדיק;
 טאַטיאַנאַ וויל אַנטלויפן שנעל —
 נאָר קאָן ניט; ס'ווילט זיך אומגעדולדיק
 צעשרייען איר — נאָר ס'בלייבט אין קעל
 איר קול; די טיר פּראַלט אויף, אַ קנאַלן
 באַגעגנט איר, אַ גהינום-שאַלן;
 אַ ווילד געלעכטער, אַ געזאַנג,
 קאָפּיטעס, נעגל, וויידלען — לאַנג,
 און קרומע צונגען, בלוטיק-רויטע,
 און הערנער הויכע, אָן אַ שיער,
 זיי שפּרינען אַלע אַרום איר
 מיט פיננער טייטלענדיק דערפּרייטע,
 און שרייען, ברומען ווילד צו איר:
 ס'איז מיינס! ס'איז מיינס! עס איז פאַר מיר!

XX.

פאַר מיר! הויבט אָן יעווגעני ברומען.
 די גאַנצע באַנדע גיך פאַרשווידט;
 און אין דעם חושך פּראָסטיק-שטומען
 דאָס מיידל בלייבט מיט אים אַצינד;
 אָנעגין שלעפט איר צו צום ווינקל,

וואו ס'איז נאָך שטאַרקער דאָרט דער טונקל,
 ער לייגט איר אויף אַ באַנק, און שפּאַרט
 זיין קאָפּ אָן אויף איר פלייצע האַרט;
 נאָר ס'ברעכט די טיר אויס מיט געפילדער;
 אַריין איז אַלגאָ, לענסקי אויך,
 אַ ליכט פלאַמט אויך אין חושך בלייך,
 אָנעגין ווערט צערייצטער, ווילדער,
 ער שרייט און זידלט זיך מיט פעס;
 טאַטיאַנאַ ליגט אין שרעק און בלאַס.

.XXI

די קריג צעפלאַקערט זיך, ווערט גרעסער;
 די שאַטנס טאַנצן אום צעשפּרייט;
 יעווגעני כאַפט אַ לאַנגן מעסער, —
 דערשטאַכן לענסקי איז אויף טויט;
 אַ קרעכץ... עס טרייסלט זיך דאָס ביידל...
 און ס'וואַכט פון חלום אויף דאָס מיידל...
 אין צימערל איז ליכטיק שוין,
 עס שפילט דער אויפגאַנג-שטראַל מיט חן
 אין קאַלטן פענסטער מיט אַ שימער;
 עס עפנט זיך טיר געשווינד,
 און לייכטער, גרינגער פון אַ אינד
 לאַזט אַלגאָ זיך אַריין אין צימער;
 „נו, זאָגט זי איר, — דערצייל זשע מיר,
 ווער האָט זיך דאָס געחלומט דיר?“

.XXII

נאָר זי באַמערקט ניט אַלגעס קומען,
 נאָך ליגט זי מיט אַ בוך אין בעט,
 און מישט די בלעטער שטאַרק פאַרנומען,
 און ניט זי ענטפערט, ניט זי רעדט.
 כאַטש אַט דער בוך האָט ניט אַנטהאַלטן

קיין דיכטערשן געדאנק, קיין אלטן,
 קיין קלוגן אמת, קיין פארטרעט;
 נאָר ניט ווירגילי דער פּאָעט,
 ניט סקאַט, ניט בייראָן, ניט סענעקא,
 אויך ניט קיין ווייבערשער זשורנאַל
 פאַרנעמט איר ניט אין אָט דעם פּאַל:
 דאָס איז געווען מאַרטין זאָדעקאַ (48),
 פון די כאַלדייער קלוגע לייט —
 וואָס ווייס פון טרוימען דעם באַדייט.

.XXIII

געבראַכט האָט אָט דעם טיפּן ספר,
 אַמאַל פאַרבלאָנזענדיק אין הויף,
 אן אלטער בעטלער—א פאַרקויפער,
 און האָט עס אָפּגעלאָזט צום סוף
 מיט אַ צעריסענער „מאַלוינע“*
 פאַר דריי אַ האַלב פאַפירלעך גרינע,
 אַלס צולאַג נעמענדיק מיט זיי
 אַ דקדוק און פעטראַדן (** צוויי,
 אַ בוך משלים נאָך, אַ קליינעם,
 און מאַרמאַנטעל דעם דריטן באַנד**);
 זאָדעקאַ ווערט דאָן נאַכאַנאַנד
 טאַטיאַנעס ליבלינג... אים נאָר איינעם
 איר אומעט, צער פאַרטרויט זי אָפּט,
 און שטענדיק נאָר מיט אים זי שלאָפּט.

(48) זאָדעקאַ — אַ בעל-פּתרון.

(* מאלחיונא — ראמאן פון פרוי מ. קאטען 1816 י. אין 6 טייל.

(**) פעטראַדאָ — אַ פּאָעמע וועגן גבורים אין צען געזאַנגען פון אלעק=

זאַנדראַ גריכצעוואַ 1812 י..

(***) מאַרמאַנטעל — פּראַנצויזישע טריפּטשטעלער (99—1724).

עס שרעקט דער חלום איר אָן אויפהער.
 ניט וויסנדיק ווי אים פאַרשטיין,
 דעם שרעקלעכן באַשייד אין ספר
 טאַטיאָנאַ וויל דאָס איצט דערגיין.
 אין קורצן פאַרוואָרט לעזט זי ווערטער
 לויט אלף-בית אויף זייער ערטער,
 ווי: בערן, בריקן, בויםער, גליק,
 און חושך, קראָען, שטורם, שטריק.
 נאָר ניט געקאָנט אַר מאַכן קלערער
 מאַרטין זאָדעקאַ האָט קיין זאך;
 און זאָכן שרעקלעכע אַסך
 פאַראויסגעוואָגט דער טרוים האָט מערער.
 זי האָט טעג עטלעכע דערנאָך
 פון זיי באַאומרואַיקט זיך נאָך.

XXV.

נאָר אָט האָט מיט אַ האַנט פאַרבאַרגן
 די זון אַרויסגעפירט מיט פרייד
 דער פורפור אויפגאַנג פון דעם מאַרגן,
 אַ יומטוב איז היינט אָנגעגרייט.
 פון אינדערפרי איז ס'הויז פון לאַרין
 מיט געסט — משפחות גאַנצע שאַרן
 פאַרפולט געוואָרן מיט אַמאָל;
 און שליטלעך, פורלעך — אָן אַ צאָל;
 אין פאָדערשטוב איז אַ גערודער,
 אין זאָל — אַ מיידלש קוויטשעריי,
 פון קליינע הינט — אַ בילעריי,
 אַ שפאַרעניש ביים שוועל, און ווידער —
 אַ לאַכן, גריסן, רויש און באַלד —
 פון אַמען, קינדער — אַ געוואַלד!

און מיט זיין ווייב איז אָנגעפאַרן
 דער הויכער, דיקער פוסטיאַקאָוו;
 גוואָזדין — דער רייכער ווירט פון יאָרן,
 דער פראַנט פון געגנט פיעטושקאָוו;
 די אַלטע סקאַטינס מיט די קינדער
 פון אַלע עלטערס, וואָס ניט מינדער
 פון צוויי — און אַזש ביז דרייסיק יאָר
 פאַרמאָגט האָט אָט די אַלטע פאַר;
 און אויך דער שוועסטערקינד בויאַנאָוו,
 געהילט אין פוכיקן קאַרטוו,
 (ער איז באַקאַנט אַיך אויף געוויס),
 און אויך דער עצה-געבער פלאַנאָוו,
 דער אַלטער לשון-הרעניק,
 וואָס מאַכט אָן אַלע העצע שטיק.

.XXVII

געקומען איז אויך באַלד אין שנעלן,
 דער הער טריקע—אַזש פון טאַמבאָוו,
 אין ברילן, אין פאַריק אין געלן,
 און די משפּחה כאַרליקאָוו.
 געבראַכט האָט ער אין טאַש באַהאַלטן
 פאַר טאַניען אַ קופּלעט אָן אַלטן,
 וואָס קינדער ווייכן אים אָן מי:
 (* «Peveiliez vous, belle endormie»)
 צעווישן אַלט פאַרשטויבטע לידער
 געווען געדרוקט איז דער קופּלעט,
 און אַלס אַ טרעפּנדער פאַעט,
 האָט ער פון מיסט געבראַכט אים ווידער.

(* „שטייט אויף, איר שיינע, פון אייער שלאָף“.)

— און דרייסט האָט ער שטאַט * belle Nina
געשטעלט דאָרט ** belle Tatiana

.XXVIII

און אָט קומט אָן פון נאָנטן ישוב
דער ראָטע-קאָמאָנדיר, וואָס איז
פון די פראָווינץ-ווייבלעך — דער פשוף,
און פון די פריילינס — זייער ריו;
אַנייס! אַ שמחה איז געוואָרן:
מוזיק וועט קומען באלד צופאָרן.
ער האָט פון פאָלק איר צוגעשיקט.
אַ באל! ווי ער האָט זיי באַגליקט:
די מיידלעך טאַנצן שוין און שפּרינגען,
מען גיט שוין עסן. און מען גייט
געאַרעמטע צום טיש געגרייט,
די פריילינס שטופן זיך אין רינגען
אַרום טאַטיאַנען. שוין. מען זיצט
זיך צלמדיק ביים טיש פאַרשוויצט.

.XXIX

אַקעגן אויסגעזעצט די הערן. —
מען ווערט אַנטשוויגן — ניט אויף לאַנג.
פון אלע זייטן לאָזט זיך הערן
פון טעלער, גלעזער אַגעקלאַנג.
און גיך צערעדט מען זיך באלד ווידער,
ס'ווערט אויפגעהויבן אַ גערודער.
מען אַמפּערט זיך, מען שרייט, מען שפּעט,
נאָר קיינער הערט ניט, וואָס מען רעדט.

(* די שיינע נינא.

(** די שיינע טאַטיאַנא.

וון אָט פּראָלט אויף די טיר: אָנעגין
 מיט לענסקין—קומען. „ענדלעך פּאַרט!“
 שפּרינגט אויף די ווירטין פון איר אָרט.
 און ס'נעמען זיך פאַר זייערטוועגן
 די געסט צונויפּרוקן אויף גיך;
 און יעדער רופט זיי לעבן זיך.

XXX.

מען זעצט זיי פונקט אַקעגנאיבער
 טאַטיאַנען. בלייך—ווי מאָרגן-ליכט,
 און ווי אַ הירש אין פּחד-פיבער
 זי הויבט ניט אויף איר בלאַס-געזיכט
 און ניט איר בליק; עס ברויזט אַ פייער
 אין איר; עס שטיקט איר אומגעהייער;
 זי זעט ניט פון די פריינד דעם נויג;
 די גריסן הערט זי ניט; פון אויג
 שוין ווילן טריפן טראָפנס טרערן;
 און גרייט איז זי צו פאַלן באַלד
 חלשות, נאָר ס'באַהערשט איר קאַלט
 די קראַפט פון ווילן. קוים צו הערן
 זי זיפט אַרויס קוים ווערטער צוויי,
 און בלייבט שוין זיצן לעבן זיי.

XXXI.

אַ טראַגישע, אַ נערוון-סצענע,
 חלשות, מיידלשן געוויין,
 האָט ליידן ניט געקאַנט יעווגעני,
 ער האָט גענוג געהאַט זיי שוין.
 אים האָט אַ פעס שוין דורכגענומען,
 למאי ער איז אַהער געקומען.
 נאָר מערקנדיק דעם ריס צוריק,
 האָט ער אַראַפּגעלאָזט זיין בליק.

זיך אָנגעבלאָזן מיט פּאַראַכטונג,
געשוואָרן, ווי ס'פּאַדאַרף צו זיין,
מיט לענסקין—אָפּרעכנען זיך פּיין,
דערווייל גענומען אין באַטראַכטונג
די געסט, געמאַלט פון זיי זיך העל
קאַריקאַטורן אין זיין זעל.

.XXXII

געוויס, ניט נאָר אליין יעווגעני
האַט טאַניעס לאַגע דאָ געזען;
נאָר ס'איז דער ציל פון בליקן יענע
אַ פעטער ביסן דאן געווען
(צום אומגליק שוין צופיל געזאַלצן);
נאָר אָט האָט מען אַ פּלאַש פאַרשמאַלצן
אַהער געבראַכט צוטראַגן שנעל.
געגלאַנצט צימלאַנער וויין, האָט העל,
דערנאָך—אַ רייע גלעזלעך לאַנגע,
וואָס זיינען ענלעכע געווען
צו דיר, זיזי, מיין זעלן-ברען,
און צו דיין טאַליע צו דיין שלאַנקע,—
דו שטאַף פון מיין נאַאיוון שיר, —
פון וועמען שיכור כ'פּין אָן שיעור.

XXXIII.

פון קאַריק האַסטיק אַ באַפּרייטע,
די פּלאַש שיסט אויס מיט וויין-געטראַנק;
און מיט אַ צורה אַ באַאַנייטע,
געמאַטערט פון קופּלעט שוין לאַנג,
שטייט ערנסט אויף טריקע; עס ווערן
די געסט אַנטשוויגן, גרייט—צו הערן.
טאַטיאַנאַ—קוים זי לעבט; ביי אים
אין האַנט איז אַ פּאַפּיר; זיין שטיים

זינגט פאלש; און מיט התפעלות הייסער
 באַגריסט מען אים; טאַטיאַנאַ איז
 געצוואונגען זעצן זיך צום טיש
 מיט אים; אַ עניוו—דאָך אַ גרויסער, —
 פאַר איר געזונט טרינקט דער פּאָעט,
 און גיט איר איבער דעם קופּלעט.

XXXIV.

באַגריסונגען, געריסן פּסדר:
 טאַטיאַנאַ דאַנקט זיי פאַרן גליק.
 ווען עס דערגייט דערנאָך דער סדר
 צו מיין יעווגענין, האָט איר בליק
 צעטומלט אויסגעזען, פאַרלאָרן,
 און מיטלייד אין זיין זעל געבאָרן:
 ער גריסט איר שווייגנדיק און שנעל,
 נאָר צערטלעך איז געווען און העל
 זיין בליק. צי ווייל ער איז געוועזן
 אין אמתן גערירט, צי גאָר
 ניט ווילנדיק, פון גוטסקייט נאָר
 האָט שעלמיש קאָקעטירט זיין וועזן,
 נאָר צאַרטקייט האָט דער בליק געוועבט:
 און טאַניעס האַרץ האָט ער באַלעבט.

XXXV.

עס רוקן שטולן זיך און טישן;
 עס שיט זיך עולם מיט גערויש,
 ווי בינען פון אַ בינשטאַק זיסן,
 וואָס שיטן זיך אין פעלד אַרויס.
 צופּרידן פון דער יומטובֿ-סעודה
 עס בלאָזן זיך די געסט שוין מידע;
 די דאַמען זעצן זיך אין ראָד;
 די מיידלעך שעפּטשן זיך בסוד;

שוין אויפגעמאכט די גרינע טישן:
 מען רופט שוין אָנהויבן אַ קאַן
 די אַלטע שפּילער אין באַסטאַן,
 און וויסט און לאַמבער* אויך צעווישן. —
 די אַלע מאַנאַטאַנע לייט —
 מיט אומעט זאַטע שוין אַ צייט.

XXXVI.

עס האָבן זיך צעשפּילט די לייטן —
 די וויסט-גבורים שוין אַכט מאָל;
 אַכט מאָל די ערטער ווי זיי בייטן;
 מען טראָגט שוין טיי. איך ליב צומאַל
 ביי טיי און מיטאַג צו באַשליסן —
 די צייט. מיר קאַנען לייכט דאָס וויסן
 אין דאָרף אָן גרויסע שוועריקייט:
 דער מאַגן ווייזט אונז אָן די צייט;
 און כּווייל דאָ, איבעריקס, באַטאַנען,
 אַז כּרייד צו אָפט און אָן אַ שיעור
 פון בעלער, שפּייזן, וויין און ביר
 און אַלס פון קאַרקעס כּיטו דערמאַנען,
 ווי דו, מיין געטלעכער אָמיר,**
 דו, גאַט, פון וועלטן אָן אַ שיעור!

XXXVII *).

כּיבין תּמיד גרייט ניט אונערטעניק
 צו פירן מיט דיין גאַט אַ שטרייט,
 נאָר כּיבין זיך מודה, אַז איך קען ניט,
 באַזיגט בין איך שוין פון אַ צייט.
 דו פירסט די קאַמפּן גאַרנישט ערלעך,

(* באַסטאַן, וויסט, לאַמבער — נעמען פון „שפּילן“ און קאַרטן;

** אָמיר—מחבר פון דער גריכ. מיפּאָלאָגיע.

און דיינע העלדן ווי—געפערלעך!
 און דיין קיפריטע (* דיין זעוועס (**
 זיי זיינען שטאַרקער אַ, איך ווייס,
 פאַר מיין אָנעגינען דעם קאַלטן,
 פאַר מיין איסטאַמינע אוו אויך,
 פאַר דער ערציאונג—מאָדיש-הויך,
 און פאַר דעם אומעט פאַר דעם אַלטן.
 נאָר טאַניע (שווער איך) בעסער איז
 פאַר דיין עלענען (***) אויף געוויס.

XXXVIII *).

דערין וועט קיינער צווייפלען קענען
 כאָטש מענאַלאַיס (***) צו שטרענגע האַנט
 מעג הונדערט יאָר נאָך פאַר עלענען
 באַשטראַפן האַרט דאָס אַרים לאַנד,
 כאָטש די אַסינע פון די זקנים
 מעג ווידער פסקענען ביז איינעם,
 פאַרזאַמלענדיק זיך אין פּערגאַם (****)
 אַרום דעם גנעדיקן פּריאַם (*****)
 אז ביידע זיינען זיי גערעכטע:
 אי מענאַלאַי און אי פאַריד (*****).

(* קיפריטע—געטין פון ליבע אויפן אינזל קיפר.
 (** זעווס—דער שטאַרקסטער גאַט איבער אלע געטער ביי די רוימער.
 (***) העלענע—די טאַכטער פון גאַט זעוועס. אַ באַרימטע שיינהייט און
 די פרוי פון מענאַלאַי—דעם ספּאַרטאַקישן קייסער, פון העמען זי איז אַנטלאָפן
 אין טראַיע מיט פאַריד—איר געליבטן — און איז דעריבער געווען די סיבה פון
 דער טראַיער מלחמה.
 (****) מענאַלאַי—ספּאַרטאַקישער קייסער, עלענעס מאַן.
 (*****) פּערגאַם—הויפטשטאָט אין פּערגאַמער קייסערטום (282 פאַר קריסט
 טוס). וואוהין עלענע איז אַנטלאָפן מיט פאַריד.
 (*****) פּריאַם—לעצטער קייסער פון דראַיע מיט וועמען מענאַלאַי האָט
 געפירט מלחמה.
 (*****) פאַריד—דער געליבטער פון מענאַלאַיס פרוי עלענען.

איך בעט אייך, לעזער, איילט זיך נישט;
איך זע פאראויס איצט א געפעכט דאָ:
א שטרייט וועט מוזן זיין דאָ פאָרט.
איך גיב אויף דעם מיין ערנוואָרט.

XXXIX.

מען טראָגט שוין טיי: די פריילינס הויבן
די גלעזער קוים, און פלוצים האָט
אין לאַנגן זאל זיך אָנגעהויבן
דאָס שפּיל פון פלייט און פון פאָגאָט.
דערפרייטע פון דער קלאַנגן-כוואַליע,
דעם טיי פארלאָזן זיי באַלד אַלע,
זו אָלגען גייט זו פיעטושקאָוו,
זו טאַניען—לענסקי, באַלד דערויף
כאַפט אונטער האַסטיק כאַרליקאָוו
די אַלטע פּלה שוין אַ צייט,—
מיין טאַמבאָווער פאָעט דער לייט,
בויאַנאָוו שלעפט מיט פּוסטיאַקאָוו,
און אַלע שיטן זיך אין זאַל,
און ס'גלאַנצט אין פּולן פּראַכט דער באַל.

XL.

איך האָב געוואַלט אייך מאַלן העלער,
באַרשרייבן אייך אַלאַ אַלבאַן
אַ באַל פון פעטערבורגער בעלער
(אין ערשטן העפט פון מיין ראָמאַן);
נאָר שווימנדיק אין פּוסטע גראַמען, —
מיט פּיסלעך פון באַקאַנטע דאַמען,
האָב איך פאַרנומען דאַן מיין צייט.
אַ, פּיסלעך שמאַלע, ס'איז שוין צייט
זיך נאָכצושלעפּן אייך אויפהערן,
פאַר מיינע יוגנד-זינד גענוג

איז מיר שוין צייט צו ווערן קלוג.
און אין דעם סטיל אויך אנדערש ווערן.
און אָט דער העפט וועט זיין דורכאויס
שוין ריין פון זייטיקעס. שוין אויס.

.XLI

איינפארביק, וואַגזיניק, אויף גיכער,
עס דרייט דער וואַלס זיך שנעל, געשווינד,
און ווי אַ לעבנס-יונגער וויכער,
אַ פּאַרל נאָך אַ פּאַרל שווינדט.
אַנעגין נענטערט זיך צו אַלגען,
אַ שמייכל נעמט זיין בליק פאַרפאַלגן.
און האַסטיק, פלינק, פאַרביי די געסט
ער דרייט זיך שוין מיט איר — און זעצט
דערנאָך אַוועק זי שוין אַ מידער,
און רעדט פון עפעס וואָס מיט איר.
עס דויערט ניט אַרגעס פיר,
דער וואַלס ווערט פאַרגעזעצט שוין ווידער.
און יעדער וואונדערט זיך אָן סוף.
אויך לענסקי וואונדערט זיך דערויף.

.XLII

מאַזורקע גייט. געוועזן צייטן:
מאַזורקע פלעגט צעשטורמען זיך,
דער זאל פלעגט ציטערן פון ווייטן,
די דיל פלעגט ברעכן זיך פון שיך.
געטרייסלט האָבן זיך די ראַמען;
נאָר איצט איז אנדערש: פונקט, ווי דאַמען
מיר קריכן אויף אַ גלאַנציק ברעט;
נאָר פראַן נאָך דערפער, פראַן נאָך שטעט,
וואו ס'האַט מאַזורקע נאָך אינגאַנצן
פאַרהיט אויך היינט איר אַלטן חן:

דער שפרונג, אַפּוּאַצן, אַלץ איז שייך,
 קיין האָר פאַרענדערט: ס'זעלבע טאַנצן.
 די בייזע מאָדע האָט איר פּראַכט
 נאָך דאָרטן קאַליע ניט געמאַכט.

.XLIII

* די שפּאַרן קלאַפּן הויך און קלינגען,
 די דיל וועט, דאַכט זיך, באלד צעשפּרינגען;
 עס דרייט זיך פּיעטושקאַוו אויף גיך,
 עס פּויקן, שטאַרק בויאַנאַווס שיך;
 די זוילן סקריפּן, טופּן, זינגען:
 עס זעען אויס די יונגען שטאַלץ;
 וואָס מער אין וואַלד, אַלץ מערער האַלץ;
 עס שווינדלען פּאַרלעך, ס'טאַנצן רינגען.
 נאָר פּאַרזיכטיק: איר וועט געוויס
 ניט אַנטרעטן אויף דאַמען-פיס.

.XLIV

צו אונזער העלד האָט זיך באַשיידן
 בויאַנאַוו צוגעפירט גאַנץ פיין
 אי אַלגען, אי טאַטיאַנען — ביידן;
 נאָר ס'לאַד אַנעגין אַלגען איין;
 ער פירט ניט-פּאַרזיכטיק איר, צערטלעך,
 און שעפטשעט איר אין אויער ווערטלעך,
 אַ מאַטריגאַל, און דריקט איר האַנט.
 און עס צעגליס אַראַזער בראַנד
 אויף איר געזיכט, אַ שעלמיש פייער,
 ס'זעט אַלץ דאָס צו, ווערט אויפגעבראַכט
 מיין לענסקי, און אַק אים ערוואַכט
 די קנאה שטאַרק און אומגעהייער.

ער ווארט: ס'זאל ענדיקן זיך שוין
דער טאנץ און רופט איר טאנצן גיין.

XLV.

נאָר ניין. זי קאָן ניט. אפשר שפעטער.
אַנעגינען האָט זי נאָר וואָס
אַ וואָרט געגעבן. וואָס? אָ, געטער!
איז מעגלעך דען? וואָס הערט ער דאָס?
נאָך גאָר אַ קינד—אַ צאַרטע-איידל, —
און שוין איז זי אַ כיטרע מיידל,
קאָקעטיש איז זי שוין, און האָט
פאַראַטן אים געקאָנט. אָ, גאָט!
ער קאָן דעם קלאַפּ ניט איבערטראָגן.
ער גייט אַרויס, פאַרלאַנגט זיין פּערד
און רייט אַוועק. עס איז באַשערט:
צוויי פּיסטאָלעטן וועלן זאָגן
דאָס לעצטע וואָרט — און קוילן צוויי
באַשיידן וועלן צווישן זיי.

זעקסטער קאפיטל.

I.

באַמערקט, אז לענסקי איז פאַרשוואונדן,
 געטריבן פון זיין אומעט-לייד, —
 אָנעגין האָט זיך באַלד פאַרבונדן
 מיט אָלגען און זיין ראַכע-פרייד
 איז גרויס. נאָר לאַנגווייליק — דער מיידל,
 זי גענעצט, און די אויגן איידל —
 זיי זוכן לענסקין אָן אַ סוף.
 ס'פאַלט שווער איר, ווי אַ מידער שלאָף —
 דער טאַנץ. מען גייט שוין עסן, טרינקען.
 און פאַר די געסט מען בעט שוין אויס
 פון זאל ביז אַזש אין פאַדערהויז —
 געלעגערס; באַלד וועט אַלץ פאַרוינקען
 אין שלאָף אין רואיקן, אין טרוים.
 אָנעגין פאַרט אַליין אַ היים.

II.

ס'איז רואיק שוין. אין גאַסט-זאל כראָפּעט
 דער לייביק-שווערער פוסטיאַקאָוו
 און אויך זיין שווערע ווייבל סאַפּעט.
 גוואָזדין, בויאַנאָוו, פיעטושקאָוו,
 און פליאַנאָוו — ניט קיין גאַנץ געזונטער.
 אויף שטולן ליגן זיי באַזונדער,
 אין עסנשטוב, און אויפן דיל —
 טריקע אין זיין קאַמוויל. ס'איז שטיל.

אויך אין די צימערן טאטיאנעס
און אָלגעס שלאָפן לאַנג שוין מיד
די פריילינס, נאָר עס שלאָפט נאָך ניט
טאטיאנא. בלייך איז איר געזיכט,
זי קוקט אין פעלד אין לבנה-ליכט

III.

זיין פלוצלינג-ניט דערווארטער קומען,
זיין מאָדנער פירן זיך אין זאל,
האָט טיף איר זעלע דורכגענומען,
זי קאָן אים ניט פאַרשטיין בכלל;
זיין מאָדנער האַלטן זיך מיט אָלגען;
איר הויבט אָן אייפערזוכט פאַרפאַלגן.
ווי סיוואָלט אַ האַנט, אַ קאַלטע פעסט
דאָס האַרץ אירע צונויפגעפרעסט,
ווי אונטער אירע פיס וואָלט קוואַלן
אַ שטורמישער, אַ שוואַרצער תהום...
„איך בין פאַרפאַלן“ רעדט זי קוים.
„נאָר ליב איז מיר פון אים צו פאַלן.
איך האָב קיין טענות ניט, דען ער
קאָן מיר קיין גליק ניט געבן מער.“

IV.

פאַראויס, נו, פאַרווערטס, מיין היסטאָריע!
אַ ניי געזיכט אַצינד אונז שלעפט.
פינף וויאָרטס ניט ווייט פון קראַסנאַגאַריע
אין לענסקיס דערפעלע עס לעבט,
און לאָזט זיך וואוילגיין נאָך אויך איצטער
אין פילאָזאָפיע אין דער וויסטער,
אַליין זאַרעצקי דער בויאַן,
פון חברה „קאָרט“ — דער אַטאַמאַן,
דער ראש פון לעבע-יונגן פילע,

איצט איז ער גוט און איינפאך שוין,
 א פאָטער — זיין געזינד אליין.
 א וואוילער פריינד מיט מידות שטילע,
 און אויך א אַרנטלעכער מאַן:
 עס זיינען פיל אַעלכע פראַן!

V

די חניפה פון דער וועלט, פלעגט טרעפן.
 פלעגט אויפוועקן אין אים אָפט מוט:
 ער האָט געקאָנט פון ווייט דאָן טרעפן
 אין ציל פון פיסטאָלעט גאָר גוט.
 אין אַ געפעכט האָט ער, ס'איז ריכטיק,
 זיך איינמאַל אויסגעצייכנט וויכטיק,
 זיך שיכור קייקלענדיק פון פערד
 אין טיפער בלאַטע גלייך אויף דר'ערד,
 און פון פראַנצויז געווען געפאַנגען.
 אַ גוטער משפּון, ווי עס שיינט!
 אַ, רעגול (*), נאָך אפילו היינט
 איז גרייט ער ווידער זיין אין צוואַנגען,
 אַבי צו באַרגן ביי ווערי (**)
 דריי פלעשלעך יעדן אינדערפרי.

VI.

ס'פלעגט טרעפן, אז ער פלעגט אַפלאַכן,
 און האָט דעם נאָר אַ קאָפּ געדרייט,
 אַ קלוגן פלעגט ער נאָריש מאַכן
 אי אָפּן, אי פאַרשטעלטערהייט.
 כאַטש ס'פלעגן גאָר אַזעלכע שפּאַסן
 גאַנץ אָפט פאַרקערט אים איבערראַשן.

(* רעגול — גאָט פון ערע.

(**) ווערי אַ רעסטאָראַטאָר.

כאַטש ער אליין פלעגט ניט איינמאַל
 אויך מיאוס דורכפאלן אמאָל.
 פלעגט פריילעך קאָנען פירן קריגן,
 און איז אי שארף, אי טעמפ געווען,
 פלעגט אויסגערעכנט שווייגן ווען,
 זיך נאָריש מאַכן און זיך קליגן,
 און פריינד צעקריגן אָפט פלעגט ער
 און ברענגען זיי ביז צום באַריער (*).

VII.

צי גאָר זיי צווינגען שלום ווערן,
 כדי פרישטיקן דאָן זאלבעדריי,
 דערנאָך, ווען זיי פלעגן ניט הערן,
 מיט שפּאַס באַוואַרפן זיי אויף סיני,
 מיט דרייסטע אויסגעטראַכטע ליגן.
 נאָר שטיפעריי ווערט גיך אַנטשוויגן
 צוזאַמען מיט דער יוגנט-שעה,
 און ווי איך האָב געזאָגט שוין דאָ,
 אין שטילן שאַטן פון אַקאַציע
 זאַרעצקי האָט פאַרבאָרגן זיך,
 און קלוג זיך אַיינגעלעבט אויף גיך,
 און באַרשטש פאַרזייט ער ווי האַראַצזי (**),
 און קאַטשקעס האַדעוועט ער אויס,
 און ווייזט די קינדער אַלף-בית.

VIII.

ער איז קיין שוטה ניט געוועזן,
 זיין האַרץ ניט אַכטנדיק גענוג,
 געליבט יעווגעני האָט זיין וועזן.

(* באַריער — די ליניע, וואָס טיילט אָפּ איין דועליסט פון צווייטן.

(**) האַראַצזי — אַ איטאַליענישער דיכטער.

זיין גלייכן טאָלק, אי גוט, אי קלוג.
 ער פלעגט זיך אָפט מיט אים באַגעגענען
 און לאַנג זיך ניט מיט אים געזעגענען
 און איז פאַרוואַנדערט ניט געווען,
 ווען ער האָט אים ביי זיך דערזען.
 גאַנץ פרי, אין איינעם אַ פרימאָרגן.
 אים אָנקוקנדיק שאַרף און קאַלט,
 זאַרעצקי האָט אַ צעטל באַלד
 דערלאַנגט אים גלייך נאָך דעם גוט-מאָרגן.
 אָנעגין גייט צום פענסטער גיך
 און לעזט דעם צעטל דורך פאַר זיך.

IX.

געווען איז דאָס, ווי צוגעטראַפן,
 אַן איידעלער אַרויסרוף שנעל:
 ס'האָט לענסקי העפלעך, קאַלט און אָפן
 גערופן אים צו אַ דוועל.
 אָנעגין האָט נאָך אַ באַוועגונג
 באַלד אומגעדרייט זיך אָן אויפרעגונג,
 און האָט אָן איבעריקע רייד
 געזאָגט, אַז ער איז שטענדיק גרייט.
 זאַרעצקי הויבט זיך אויף אויף גיכער,
 האָט ניט געוואָלט מער בלייבן דאָ,
 ס'איז אַרבעט פיל אין שטוב נאָך דאָ
 און איז אַרויס באַלד, ווי אַ וויכער.
 אָנעגין, בלייבנדיק אַליין,
 געווען איז אומצופרידן שוין.

X.

און רעכט אויף אים: און אומגעוולדיק
 ער רופט אַליין זיך צום געריכט,
 אין פיל האָט ער זיך דאַן באַשולדיקט:

נו, ראשית, איז ער ניט גערעכט,
 וואָס ער האָט נעכטן שפּאַס געטריבן
 מיט דעם, וואָס מילד און שטיל טוט ליבן.
 און צווייטנס, זאָל זיך דער פּאָעט
 באַנאַרישן ביז ס'איז ניט שפּעט;
 צו אַכצן יאָר איז דאָס פּאַרצייילעך.
 אָנעגין, ליבנדיק אים ריין
 פון טיפּן האַרצן הייס און שיין
 האָט זיך געוואָלט אים ווייזן גריילעך
 ניט אַלס אַ יינגל, אַלס אַ בראַנד, —
 נאָר אַלס אַ מאַן מיט אַ פּאַרשטאַנד.

XI.

ער וואָלט אַנטדעקט אין זיך געפילן.
 און ווי אַ שלאַנג ניט זיין צערייצט;
 ער וואָלט געקאַנט אויף גיך אָפקילן
 דאָס האַרץ דאָס יונגע, וועלכע פּרוּזט.
 נאָר איצט איז שפּעט; אַוועקגעאַנגען
 די צייט איז, — קלערט ער אין געדאַנקען, —
 דערצו האָט זיך אַהער פּאַרמישט
 דער אַלטער, ביזער דועליסט;
 ער איז אַ שלעכטער, שטרענג, אַנטשיידן...
 מען וואָלט געוויס ניט לייגן אַכט
 אויף שפּאַסן, נאָר די מיינונגס-מאַכט
 פון דער געזעלשאַפט און איר ריידן! —
 די ערע-סטרונע! — פאַר דעם גאָט —
 עס דרייט די וועלט זיך, ווי אַ ראָד!

XII.

צערייצט פון קנאה וואַרט וולאָדימיר
 אַתשובה, זיצט אין שטוב און טראַכט;
 און ס'האַט דער שכן אים אין צימער

א תשובה פייערלעך געבראכט.
 איצט איז א יומטוב אים א גרויסער.
 ער האָט געמיינט, אז ס'וועט דער הייסער
 לצנות-מאן אין דער מינוט
 א תירוז אויסטראכטן און ניט
 זיין ברוסט דעם פיסטאָלעט אויסשטעלן.
 איצט איז ניטאָ קיין ספק שוין:
 זיי וועלן מאָרגן מוזן גיין
 גאנץ פרי צום מיל, און דאָרט זיי וועלן
 זיך צילן מיט דעם פיסטאָלעט
 אין פוס, צי גאָר אין שטערן-ברעט.

XIII.

און ער באַשליסט דאָן פיינט צו קריגן
 זיין אָלגען און ניט זען איר מער
 ביז דעם דועל, — גאָר ס'העלפט קיין קליגן,
 עס איז אים אַיינהאַלטן זיך שווער.
 ער קוקט אַלץ אויף דער זון און זייגער —
 און גייט אַוועק, ווי ס'איז זיין שטייגער.
 געמיינט האָט ער גאָר שטילערהייט
 איר פאַקן אומגעריכטערהייט,
 גאָר ניט אַזוי האָט דאָס געטראָפן:
 זי איז אַנטקעגן אים אַרויס
 פון גאַניקל מיט אַ גערויש,
 אַ לופטיקע און פול מיט האָפן,
 אַ זאָרגלאָז-פריילעכע, צעהיצט;
 די זעלבע, ווי געווען ביז איצט.

XIV.

פאַרוואָס זייט איר דאָס פרי אַנטלאָפן?
 פרעגט אָלגא אים די ערשטע זאָך.
 און לענסקי פילט זיך, ווי געטראָפן,

צעטומלט בלייבט ער און אָן שפראַך.
ניטאָ שוין קיין פאַרדרוס, קיין קנאה
פאַר אָט דער קלאַרקייט פון איר מינע,
פאַר אָט דער איינפאַך-צאַרטער זעל,
פאַר אירע בליקן מילד און העל...
ער קוקט אויף איר מיט בליקן שטילע,
ער זעט: ער איז נאָך אַלץ באַליבט,
און מיט חרטה טיף באַטריבט
איז גרייט ער בעטן איר מחילה,
נאָר ער געפינט קיין וואָרט פאַר איר:
און גליקלעך איז ער אָן שיעור...

XV.

XVI.

XVII.

און ווידער שווייגיק, אַ פאַרקלערטער,
פאַר אַלגען אומעטיק ער זיצט.
וולאַדימיר האָט קיין קראַפט, קיין ווערטער
דעם נעכטן איר דערמאָנען איצט.
ער טראַכט: „איר גואל וועל איך ווערן;
איך וועל ניט לאָזן אים פאַרצערן
איר יונגע האַרץ מיט זיפּץ און פלאַם
און מיט באַרימעריי אים;
אַז ס'זאָל אַ וואָרים, אַ פאַרסמטער,
איר טאָטשן העזהדיק און שטום;
אַז ס'זאָל אַ צוויי-טאַניקע בלום
פאַרוועלקן נאָך אַ האַלב-צעפלאַמטערט.“

און דאָס באַדייט אַלץ, לעזער, היינט:
איך וועל זיך שיסן מיטן-פריינד.

XVIII.

ווען ער וואָלט וויסן, וועלכע שמאַרצן
עס האָבן טאַניעס האַרץ געברענט!
ווען פילן טאַניע וואָלט אין האַרצן,
ווען ס'מיידל וואָלט פאַרשטיין געקענט:
אז מאַרגן וועלן זיי באַשיידן
די טויט-פראַגע צעווישן ביידן;
קאָן זיין, אז ס'וואָלט איר ליבע היינט
צוריק פאַראייניקט ביידע פריינד.
נאָר ניט געוואוסט פון דעם האָט טאַניע,
ס'האַט קיינער ניט אַנדעקט אין הויז,
אַנעגין שווייגט און זאָגט ניט אויס.
געוואוסט וואָלט אפשר כאַטש די נאַניע,
נאָר זי איז עובר-בטל שוין
און האָט זיך ניט געכאַפט אַליין.

XIX.

די גאַנצע צייט איז ער צעטראַגן,
דאָ שווייגעדיק, דאָ פריילעך באַלד,
נאָר וועמען ס'טוט די מווע פלאַגן —
איז אָפט אזוי ער זעצט זיך קאלט
און ערנסט צו די קלאַוויקאַרדן;
און נעמט אויף זיי אַפּאַר אַקאַרדן; —
דאָ שיקט ער אָלגען צו אַ בליק:
„כבין גליקלעך, אמת? ס'איז אַ גליק?"
נאָר צייט צו פאַרן. שפּעט צו זיצן.
עס פרעסט זיין האַרץ זיך אויף אין לייד;
ווען ער האָט זיך מיט איר צעשיידט,
האַט זיך זיין האַרץ, ווי פּונקט צעריסן.

זי קוקט אויף אים און גיט אַ פּרעג:

„וואָס איז אייך?“

— גאַרניט.

און אוועק.

XX.

ער קומט אַהיים און נעמט באַטראַכטן
די פּיסטאָלעטן, לייגט זיי באַלד
צוריק אין קעסטל אין פאַרמאַכטן.
ער טוט זיך אויס און נעמט זיך קאַלט
ביים ליכט=שיין שילערן* גאַר לעזן.
נאָר איין געדאַנק פאַרנעמט זיין וועזן:
דאָס באַנגע האַרץ עס שלאָפּט ניט איין;
און אין אַ העלן שיינקייטס=שיין
זיין אָלגען זעט פאַר זיך וולאַדימיר,
דאָס בוך פאַרמאַכט ער, נעמט אַ פּען;
די לידער גיסן זיך מיט ברען
און קלינגען פול מיט ליבע-שימער.
ער לעזט זיי מילד און ליריש ווייך,
ווי דעלוויג** שיכורדיק און הויך.

XXI.

איך האָב די לידער איינגעבונדן
און היט זיי. כּגיב זיי אַיך אַ צינד
„וואוהין, וואוהין זייט איר פאַרשוואונדן
איר גאַלדנע פּרילינגס טעג געשווינד?
וואָס גרייט מיר צו דער צווייטער מאַרגן
ער איז אין פּינסטערניש פאַרבאַרגן
אומזיסט וויל זוכן איך אַ שטראַל.

* שילער—דייטשער דיכטער.

** דעלוויג—דיכטער אין איין צייט מיט פּושקין.

אַלץ איינס. גערעכט איז דער שיקזאל.
 צי וועט אַ קויל מיך איצט דערשלאָגן,
 צי זי וועט פליען מיר פאַרביי,
 אי וואָך, אי שלאָף, ס'איז סיי ווי סיי
 אַלץ גוט: די שעה וועט מוון שלאָגן;
 געבענטשט זאָל זיין פון טאָג די שמאַכט,
 געבענטשט דער הושך פון דער נאַכט!

XXII.

„דער טאָג וועט באַדן זיך אין העלן,
 דער מאָרגן שפילן וועט מיט שיין,
 און איך, קאָן זיין, וועל דאַמאָלסט פעלן,
 און וועל אין שוואַרצן קבר זיין;
 און ס'וועט פאַרגעסנהייט פאַרשלינגען
 מיין דיכטער=נאָמען, וואָס פלעגט קלינגען,
 נאָר דו אליין, מיין קינד, מיין קרוין,
 וועסט קומען דאָן צו מיר צוגיין
 און אויף מיין קבר גיסן טרערן:
 ער האָט געליבט מיך אָן אַ שיעור,
 ער האָט זיין האַרץ געווידמעט מיר,
 זיין לעבן! — וועסט זיך דאַמאָלסט קלערן..
 געווינטשטער האַרצנס=פריינד, קום דאָן
 צו מיר צו גיין: איך בין דיין מאָן“.

XXIII.

אַזוי געשריבן האָט ער לידער
 ראַמאַנטיש, אומעטיק און שטיל.
 (כאַטש ראַמאַנטיזם, זע איך ווידער,
 איז גאַרנישט פראַן דאָ אַזוי פיל).
 און ענדלעך ביי די מאָרגן=שטראַלן
 איז מיד זיין קאַפּ צום ברוסט געפאַלן,
 און שלאָפט דאָן איין באלד אויפן אָרט —

ביים אידעאל — דאָס מאָדע־וואָרט.
 נאָר קוים פאַרוינקט ער שטיל, בשלום,
 און פאַלט אין זיסן שלאָף אַריין,
 קומט גלייך זיין שכן שנעל אַריין
 און וועקט אויף לענסקין פון זיין חלום:
 „שוין שפעט! שוין צייט איז אויפצושטיין,
 אָנעגין וואָרט, נו, לאָמיר גיין“.

XXIV.

יעווגעני אָבער האָט געשלאָפן
 אין יענער צייט גאַנץ שטאַרק אַזוי.
 די שאַטנס זיינען שוין צעלאָפן,
 עס הערט זיך לאַנג דער האָנען־קריי,
 אָנעגין זינקט נאָך אַלץ אין דרימל.
 די זון איז הויך שוין אין דעם הימל,
 עס טראָגט דער ווינט זיך אין גאַלאָפּ.
 יעווגעני איז נאָך ניט אַראָפּ
 פון בעט, וואו ס'נעבלט זיך זיין זינען,
 עס שוועבט אויף אים נאָך אַלץ דער שלאָף.
 נאָר דאָך זיך אויפגעכאַפט צום סוף.
 ער נעמט פונאַנדער די גאַרדינען
 און קוקט און זעט, אַז ס'איז שוין ווייט
 אין טאָג, אַז פאָרן איז שוין צייט.

XXV.

ער קלינגט אָן גיך. פונקט ווי אַ וויכער
 לויפט שנעל אַריין גלייך זיין פראַנצויז,
 דערלאַנגט אים זיין כאַלאַט אויף גיכער,
 די טופלעס, פוצט די קליידער אויס.
 אָנעגין אַיילט זיך אַנצוקליידן
 און הייסט דעם דינער זיך צוגרייטן,
 אויך ער וועט פאָרן מיטן הער,

און זאָל אויך נעמען דאָס געווער.
ער זיצט שוין אויפן שליטל זיכער.
ער יאָגט די פּערד אויף גיך צום מיל.
געקומען, הייסט ער אין דער שטיל
דעם דינער נאָכטראָגן אויף גיכער
דעם רעוואָלווער—און אָן אַ זייט
די פּערד אַוועקפירן ניט ווייט.

XXVI.

געוואָרט האָט לענסקי אומגעדולדיק,
אַ אַנגעשפּאַרטער אָן אַ שטיין,
זאַרעצקי האָט דערווייל געדולדיק
זיך קריטיקירט די מיל אַליין.
באַלד קומט צו אים אַנעגין אונטער.
„און וואו איז?“—פּרעגט ער מיט אַ וואונדער
זאַרעצקי, — „אייער סעקונדאַנט?“
אַ קלאַסיקער און אַ פּעדאַנט, —
האָט ער געליבט נאָר לויט מעטאָדע
דועלן, און ניט גלאַט און גרינג
אַ מענטשן פּטרן נאָר פּלינק,
נאָר לויט געזעצן פון דער מאָדע,
ווי ס'פלעגט זיך פירן פון אַמאָל.
דאָס זאָגן אַלע אין איין קול).

XXVII.

„מיין סעקונדאַנט?“ עס זאָגט אַנעגין,
*) „Monsieur Guilot“ אָט דאָס איז ער.
איר האָט געוויס גאָרנישט דאַקעגן,
וואָס כּישטעל אַיך פאַר דאָ אָט דעם הער.
ער איז אַ מענטש ניט קיין באַוואוסטער,

(*) הער גיליאָ.

דאָך ערלעך איז ער, ניט קיין פוסטער."
 זאָרעצקי בייסט די ליפן זיך.
 אָנעגין פרעגט ביי לענסקין גיך:
 "מיר הויבן אָן?" און אויף דער שאלה
 עס ענטפערט אָפּ וולאָדימיר שטיל:
 — נו, יאָ, — און גייען אָפּ פון מיל.
 זאָרעצקי און גיליאָ דערוויילע
 זיך ריידן אָפּ די תנאים באַלד.
 די פיינט—שוין שטייען שוויגיג, קאלט.

XXVIII.

די פיינט! צי האָט זיי לאַנג צעריסן
 דער דאָרשט נאָך בלוט? צי איז שוין לאַנג,
 ווי ז'האַבן זיך געטיילט דעם ביסן,
 די פרייע צייט און דעם געדאַנק?
 איצט שטייען זיי דאָ ווייטע, קאַלטע,
 און ענלעך, ווי אויף שונאים אַלטע;
 ווי אין אַ אומפאַרשטענדלעך טרוים
 זיי גרייטן ביידע אין געהיים
 און קאַלטבלוטיק דעם סוף פון צווייטן...
 צי וועלן זיי זיך באַלד אַליין
 צעלאַכן פלוצלינג און צעגיין,
 אַלס פריינד מיט ליבשאַפט זיך צעשיידן?...
 נאָר ס'שרעקט די שנאה פון דער וועלט
 פאַר פאַלשער שאַנד — וואָס איז פאַרשטעלט.

XXIX.

די פיסטאַלעטן גלאַנצן, בלישטשען;
 עס קלינגט אַ קלאַפּ אָפּ אין דעם שלאַס,
 די קוילן פייפן שוין און סוויסטשען,
 און ס'הערט זיך באַלד אַ פראָבע-שאַס.
 דער פולווער שיט זיך אויס אין לופטן

אין רעוואָלווער אין דעם געפרובטן
 דריקט נאָך אמאָל זיך אָן דער שטיין.
 מיט זיינע שטאַרקע, שאַרפע ציין.
 גיליאָ טרעט אָפּ, ווי אין אַ פיבער.
 די מאַנטלען וואַרפן שוין אַראָפּ
 די פיינט, זאַרעצקי מעסט זיי אָפּ
 אַ דרייסיק טריט און ציילט זיי איבער.
 די פיינט אַוועקגעשטעלט האָט ער,
 און יעדער נעמט זיין רעוואָלווער.

XXX.

„איצט גייט אַנטקעגן,
 און קאַלטבלוטיק,
 (געציילט זיך האָבן זיי נאָך ניט),
 זיי גייען שטילע, גלייך — נאָר מוטיק,
 און ציילן אָפּ פאַראויס פיר טריט.
 פיר טרעפּ פון קאַלטן טויט, פון שוואַרצן.
 יעווגעני הויבט דאָן אויף צום האַרצן
 זיין פיסטאַלעט, (ער האַלט אין גיין).
 דער פינפטער טראָט. זיי בלייבן שטיין.
 און לענסקי ציילט זיך, ווי צעטראָגן,
 און שטרענגט זיין בליק אָן אין דער ווייט.
 ער ציילט — נאָר פונקט אין אָט דער צייט
 שיסט אויס אָנעגין... ס'האַט געשלאָגן
 די לעצטע שעה; און דער פאַעט
 פאַרלירט פון האַנט זיין פיסטאַלעט.

XXXI.

די האַנט געפרעסט צום יונגן האַרצן —
 ער פאַלט. עס שפיגלט ניט זיין בליק
 קיין לייד אָפּ, נאָר — דעם טויט דעם שוואַרצן.
 אזוי טוט אויך פון בערג אַ שטיק

צעגאנגען שניי אַרונטערפאלן.
 זיך שפילנדיק אין זונען שטראלן.
 אָנעגין איילט צום טויטן גיך.
 מיט קאלטן שרעק פאַרגיסט ער זיך,
 ער קוקט, ער רופט אים, נאָר... פאַרפאלן:
 דער זינגער איז שוין מער ניטאָ,
 זיין סוף געפונען האָט ער דאָ!
 אַווינטן=בלאָז, פאַרקילטע שטראַלן,
 די שיינע בלום האָט שוין פאַרבלויט,
 דער יונגער פייער ברענט שוין ניט.

XXXII.

אַ טויטער אומבאוועגלעך וועזן,
 געלעגן איז ער שטיל, באַרוט,
 זיין ברוסט פאַרוואונדעט איז געוועזן.
 און פון דער וואונד געטריפט האָט בלוט.
 און דאָך האָט אויך ביי אים געשלאָגן,
 ניט לאַנג דאָס האַרץ און האָט געטראָגן
 חלומות, האַפנונגען און קריג,
 גערוישט דאָס לעבן און דאָס גליק:
 און איצטער איז דאָרט אַלץ פאַרלאָשן,
 ווי אין אַ לער=פאַרלאָזטן הויז,
 אויף אייביק איז אַנשטומט דער רויש,
 און פינסטער, שטיל, די טיר פאַרשלאָסן,
 די פענסטער אָבגעווייסט מיט קרייט, —
 דער באַלעבאָס אַוועק גאַנץ ווייט.

XXXIII.

עס איז געשמאַק אין עפיגראַמען
 דעם שונא אויפרייצן ביו פעס,
 געשמאַק צו זען, ווי רינעמט צוזאַמען
 זיין קראַפט, אַ מאַכטלאָזער און בלאַס

און קוקט ניט ווילנדיק אין שפיגל
 און שעמט זיך דאָרט צו זען זיין זיגל.
 און נאָך געשמאַקער פילט מען זיך,
 ווען ר'שרייט אויס נאַריש: דאָס בײַן איך!
 און נאָך געשמאַקער איז אין שטילן
 אים אויסגראָפן אַ קבר-בעט,
 און אין זיין בלייכן שטערן=ברעט
 פון ווייטן זיך אין אים צו צילן;
 נאָר ס'וועט פאַרשאַפן אייך קוים פרייד
 אַוועקצולייגן אים אויף טויט.

XXXIV.

ווען ס'ליגט פאַר אייך אויף דר'ערד דערשאַסן
 אַ פריינד פון אייער רעוואָלווער,
 וואָס האָט אייך אָנגעמאַכט פאַרדראָסן,
 וואָס האָט באַליידיקט אייך ניט שווער,
 מיט ווערטער, נאַרישקייט, מיט טאַטן,
 און האָט אייך נאָך מיט שטאַלץ געלאָרן
 מיט אים זיך שלאָגן, ווי אַ מאַן,
 נו זאָגט: וואָס לעבט איר איבער דאָן,
 ווען ס'ליגט אויף דר'ערד שוין אויסגעצויגן
 זיין קאַלטער גוף באַוועגלאָז-טויט,
 און ס'גליט זיין וואונד נאָך בלוטיק=רויט
 און ס'זיינען צוגעמאַכט די אויגן,
 ווען טוב איז ער און שטייט ניט אויף
 אויף אייער יאושדיקן רוף?

XXXV.

אין פיין פון האַרציקער גריזאַטע,
 אין האַנט פאַרדריקט דעם רעוואָלווער,
 עס קוקט אָנעגין מיט חרטה.
 „נו וואָס?“ „שוין טויט!“ עס זאָגט אים ווער.

שוין טויט!... עס ווערט זיין האַרץ פאַרציטערט.
 יעווגעני גייט אָפּ שווער פאַרביטערט,
 די מענטשן רופנדיק צו זיך.
 זאַרעצקי לייגט אַרויף אויף גיך
 דעם קאַלטן גוף צו זיך אין וואָגן
 און פירט דעם אוצר אָפּ אַ היים,
 די פערד באַגיסן זיך מיט שוים,
 און האַסטיק פליען זיי און טראָגן,
 ווי פּייל פון בויגן און פאַרשנייט,
 דערפילנדיק דעם ריח פון טויט.

XXXVI.

עס טוט אייך באַנג דער טויט פון זינגער,
 וואָס איז געשטאַרבן ערשט ניט לאַנג;
 וואָס האָט פאַרוועלקט נאָך גאַר אַ יונגער
 אין רעכטן גלאַנץ פון זיין געזאַנג.
 פאַרוועלקט! וואו איז דאָס הייסע פייער,
 פון אומרו, שטרעבן, — וואָס איז טייער?
 וואו איז דער צאַרטער שטאַלצער שטראַל
 פון זיין געפיל און אידעאַל?
 וואו זייט איר, ליבע און פאַרלאַנגען,
 דער דאַרשט נאָך וויסן אָן אַ ברעג,
 די שאַנד, חסרונות און די שרעק,
 און אויך איר, הייליגע געדאַנקען —
 דער אָפּשיין פון אַן אַנדער וועלט,
 וואָס איז פאַר אונז אַ צינד פאַרשטעלט?

XXXVII.

קאָן זיין, ער איז געווען געבאָרן
 פאַר נחת, גליק פון אונזער וועלט,
 זיין לירע, וואָס איז איצט פאַרלאָרן
 האָט צויבער-קלאַנגען אונז פאַרפעלט.

וואָס וואָלטן אָן אַ אויפהער קלינגען,
און אייביק וואָלטן מיר זיי זינגען;
קאָן זיין, עס האָט אויף אים מיט חן
געוואָרט פון רום די העכסטע קרוין;
קאָן זיין, ער האָט דאָרט מיטגענומען
אַ שטאַלצן, רייכן שאַפונגס-סוד,
וואָס ער ביי זיך באַהאַלטן האָט,
און איצטער מוז עס פאַר אונז שטומען,
און ס'האַט דער קבר אים פאַרשטעלט
די ברכה פון דער צייט און וועלט.

XXXVIII.

XXXIX.

און ס'קאָן גאָר זיין: עס איז דעם דיכטער
אַן איינפאַך גורל ג'ווען באַשערט:
ער וואָלט געוואָרן שפעטער ניכטער,
ווען קיל די יוגנט-היץ עס ווערט.
מיט מוזן וואָלט ער זיך געזעגנט,
און וואָלט זיך מיט אַ ווייב באַגעגנט,
אין דאָרף געלעבט זיך גליקלעך, זאָט,
געהילט אין וואַטיקן כאַלאַט;
און וואָלט דערקאָנט דאָס פראַקטיש לעבן:
פּעדאַגרע-קרענק צו פּערציק יאָר,
און דיק ווערן, און עסן, טרינקען נאָר,
ביו ענדלעך ר'וואָלט זיין וועלט אויסלעבן
אין בעט—אין קרייז פון קינדערלעך,
און באַפעס וויינענדע אַ סך.

XL.

נאָר וואָס עס זאָל גיט זיין געוועזן,
דערהרגעט אָבער איז ער היינט.

דער טרוימענדיקער דיכטער-וועזן,
 איז אומגעבראכט פון זיינס אַ פריינד.
 ס'איז דאָ אַ ערטל צווישן בוימען,
 וואו ס'האָט געלעבט דאָס קינד פון טרוימען;
 דאָרט וואַקסן יונגע פיכטן צוויי,
 און ס'שטראַמט זיך רואיק, שטיל אַזוי,
 אַ וואַסערל פון נאַנטע קוואַלן;
 עס רוט דער אַקערער דאָרט אָפּ,
 עס טונקט די שניטערקע איר טאָפּ
 און שעפט אָן וואַסער אין די וואַלן —
 ביים שטראַם, אין טונקלייט פאַרשטעלט,
 האָט מען אַ דענקמאָל אים געשטעלט.

XLI.

און אונטער אים (ווען ס'הויבט אָן נעסן
 אַ פּריילינגס-רעגן אויפן פעלד),
 אַ פּאַסטוך פלעכט דאָרט לאַפטעס-נעצן,
 און זינגט פון פישער, פון אַ העלד;
 ס'טרעפט אויך אַמאָל אין זומער-צייטן,
 מען זעט פאַרביי דעם דענקמאָל רייטן,
 אַ שטאַטיש-פריילן פון דער ווייט,
 וואָס רוט זיך אָפּ דאָ זומער-צייט,
 דאָן האַלט זי אַיין דעם פּערדלס רייטן,
 די לייצעס ציענדיק צו זיך,
 און דעקט דעם שלייער אָפּ אויף גיך,
 און לעזט דעם אויפשריפט פונדערווייטן.
 דאָן ווייזט זיך איר אין אויג אַ טרער,
 וואָס נעבלט אין איר בליק זיך מער.

XLII.

זי רייט פון דאַנען אָפּ פאַמעלעך,
 פאַרטרויערט, אומעטיק און שווער,

געדאנקען וועקן זיך ניט פריילעך
 ביי איר אין הארץ אלץ מער און מער.
 זי טראכט פון לענסקיס יונגע יאָרן;
 „און וואָס מיט אָלגען איז געוואָרן?
 צי האָט זי לאַנג געליטן שווער,
 צי זי געדענקט אים שוין ניט מער?
 איר שוועסטער וואו געפינט זיך איצטער?
 און וואו איז ער אליין דער העלד,
 דער פיינט פון מענטשן, פון דער וועלט,
 דעם דיכטערס מערדער דער צעהיצטער?
 איך וועל אייך אָפגעבן, אַך, פריינד,
 פון אלץ אַ חשבון — נאָר ניט היינט.

XLIII.

ניט היינט. ניט איצט. כאַטש כ'קאָן אייך שווערן.
 איך ליב גאַנץ שטאַרק מיין יונגן העלד;
 איך וועל צו אים צוריק זיך קערן,
 נאָר איצט, אַך, שטימונג מיר עס פעלט:
 די יאָרן צינדן פראָזע-פלאַמען,
 די יאָרן טרייבן אָפּ די גראַמען,
 און כ'בין זיך מודה אייך מיט רעכט,
 איך יאָג זיך סיי ווי נאָך זיי שלעכט.
 עס האָט מיין פעדער איצט קיין ווילן
 צו שמירן בויגעלעך פאַפיר,
 געדאנקען בילכערע אָן שיעור
 און אויך פיל שטרענגערע געפילן,
 זיי רויבן איצט אוועק מיין שלאָף
 אין רויש, אין שטילקייט אָן אַ סוף.

XLIV.

איך ווייס איצט אַנדערע פאַרלאַנגען,
 איך ווייס אַ נייעם טרויער-קלאַנג;

די ערשטע קאָן איך ניט דערלאַנגען,
 און פאַר די לעצטע טוט מיר באַנג.
 געדאַנק! וואו איז דיין זיסע שענקייט?
 וואו איז דיין זיסע גראַמען=ריינקייט?
 צי האָט דען אויף אַן אמת שוין
 פאַרוועלקט, פאַרוועלקט דיין קראַנץ, דיין קרוין?
 צי דען איז טאַקע שוין פאַרלאָפן
 מיין פּרילינג פון די יוגנט-טעג.
 (ווי איך פלעג ביז אַהער אָן ברעג
 אַלץ כלומרשט זינגען אין די סטראָפּן?)
 צי וועלן זיי ניט קומען מער?
 צי טאַקע דרייסיק יאָר איך ווער?

XLV.

מיין האַלבער טאָג איז אָנגעקומען,
 איך מוז זיך מודה זיין אַיך היינט.
 נו, לאַמיר זעגנען זיך מיט בלומען,
 מיין לייכטער יוגנט-טרוים, מיין פּריינד.
 איך דאַנק דיר פאַר די פאַרגעניגן,
 פאַר צער, וואָס פלעגט מיך אָפט פאַרוויגן,
 פאַר שטורעמס רוישיקע און דראַנג,
 פאַר אַלץ, פאַר אַלץ—איך דאַנק, איך דאַנק:
 פאַר טעג פאַר בענקענדע און העלע!
 איך בין מיט דיר גאַנץ אָפט געווען
 צופּרידן... נו, גענוג דער ברען!
 איצט וועל איך מיט אַ לויטער זעלע
 זיך לאָזן אין מיין נייעם וועג,
 און רוען וועל איך וואו אַוועק.

XLVI.

אַדיע, איר שאַטנדיקע ערטער,
 וואו כ'לאַז איצט איבער מייע טעג,

דערפילט מיט תאוהדיקע ווערטער,
 מיט פוילקייט, טרוימען אָן אַ ברעג.
 און איר, דעם דמיונס ברייטע פליגל,
 באַפרייט מיין גייסט פון שווערן זיגל,
 טרייבט אָפּ דעם דרימל פון מיין זעל,
 באַלייכט מיין ווינקל אָפט און העל,
 ניט לאַזט פאַרוועלקט ווערן דעם דיכטער,
 ניט לאַזט אים האַרט ווערן און אַלט,
 ניט לאַזט אים ענדלעך ווערן קאַלט,
 און זאָל ער זיין, אַך, שטענדיק ניכטער
 אין טויטן שיכרות פון דעם רום,
 צעווישן טיפשים שטאַלץ און דום.

XLVII.

צעווישן יונגען האַרצנסלאָזע.
 און קינדער אויסגעאיידלט פיין,
 מיט שלעכטע און כאַראַקטערלאָזע,
 מיט טעמפע שופטים אָן אַ שיין,
 און מיט קאַקעטקעס גלויביק-פרומע,
 מיט קנעכט, מיט פרייוויליקע שטומע,
 צעווישן סצענקעס אַלע טעג,
 וואָס עסן צו זיך אָן אַ ברעג,
 צעווישן דינים אַלט-באַוואוסטע,
 וואָס זיינען לאַנג שוין קאַלט און טויט,
 צעווישן וואַסערדיקע רייד,
 וואָס זיינען לעכערלעך און פוסטע,
 אין בלאַטע, וואו איך באַד זיך היינט
 מיט אייך צוזאַמען, ליבע פריינד.

זיבעטער קאפיטל.

I.

געטריבן פון די פרילינגס-שטראלן,
 אין שטראָמען רינט דער שניי און פליסט
 פון בערג אַרונטער מיט אַ פּאַלן,
 און לאַנקעס, פעלדער ער פאַרגיסט.
 און מיט אַ שמייכל דעם פרימאַרגן
 באַגעגנט די נאַטור אָן זאַרגן.
 דער הימל גלאַנצט אין בלויען טוך,
 די לופט איז ניי, און מיט אַ פּוך
 אַ גרינעם נעמט דער וואַלד זיך מאַלן;
 עס פליט די בין אין פעלד אַרויס
 פון האַניק-נעסט מיט אַ גערויש.
 עס טריקענען זיך שוין די טאַלן.
 די סטאַדע טומלט שוין און ס'זינגט
 ביינאַכט דער נאַכטיגאַל און קלינגט.

II.

אַ, פּרילינג, פּרילינג! צייט פון ליבע!
 דו פאַלסט מיך אומעטיק און שווער,
 דען פון מיין אומרו ביסט די סיבה,
 און ס'זווערט מיין זעל פאַרטרויערט מער!
 מיט וועלכע שווערע פיין און ווייען,
 באַגעגן איך דעם ווינטלס ווייען
 אויף מיין געזיכט אין שטילן לופט,
 אין שוויס פון דאַרפיש-פּרישן דופט!

צי איז מיר פרעמד דער פאָרגעניגן,
 און וואָס עס שטראַלט מיט פרייד און בליט,
 און וואָס עס גלאַנצט און וואָס עס גליט
 קאָן נאָר אין יאוש מיך פאָרוויגן,
 און פאָר מיין טויטער זעל און האַרץ —
 זעט אַלץ נאָר פינסטער אויס און שוואַרץ?

III.

צי פרייט אונז ניט דאָס אויפגעלעבטע
 פון האַרבסט צוריק צום לעבנס-גליק,
 און עס דערמאָנט זיך דאָס פאָרשוועבטע,
 דאָס לאַנג-פאָרגעסענע צוריק?
 צי עס געדענקט זיך אונז די יאָרן,
 וואָס זיינען יונג פאָרוועלקט געוואָרן,
 און הויבן אָן מיט שרעק פאָרשטיין,
 אז ס'איז ניטאָ קיין אויפערשטיין?
 קאָן זיין, עס קומט אונז אין געדאַנקען
 אין נעבלדיקן טרוים און שלאָף,
 אַן אַלטער פּרילינגס-גליק אַרויף
 און אונזער האַרץ דערשפירט פאָרלאַנגען,
 און ס'פליט דער דמיון ווייט און טראַכט
 פון אַ לבנהדיקער נאַכט...

IV.

איצט איז די צייט: נו, פוילער טרייע,
 עפיקוריסעס* קלוגע לייט,
 איר גלייכגילטיקע פויגלען פרייע,
 עס איז געקומען אייער צייט!

(* עפיקור — אַ גריכישער פּילאָסאָף, וואָס זײַן שיטה איז געווען געבוירט
 אויף ליבע צום לעבן.)

און איר אויך, דאָרפּישע פּריאַמען*);
 תּלמידים לעוושינס (49), און איר, דאַמען!
 דער פּרילינג ציט אין דאָרף און רופּט.
 די צייט פון בלומען, ליכט און דופּט,
 די צייט פון הוליען און שפּאַצירן,
 פון נעכט, פון וואונדערלעכע שיין...
 אין פעלד, אין פעלד! נו, גיכער שוין!
 אַך, איילט זיך, פּריינד, דאָרט אַמוזירן,
 און אין קאַרעטעס פון דער פּאַסט, —
 די שטאַט די צוימיקע פּאַרלאָזט.

V.

און איר אויך, לעזער, ליבע, אַלטע,
 מאַכט די קאַרעטע אויך שוין גרייט,
 פּאַרלאָזט די שטאַט, די שטיינער קאַלטע,
 וואו איר האָט ווינטער זיך געפּרייט;
 צוזאַמען מיט מיין מוזעס טרוימען,
 קומט הערן איצט דעם רויש פון בוימען,
 ביים שטילן טייך, אין גרינעם סאָד,
 אין דערפל, וואו יעווגעני האָט
 אַ ליידיקער, אַ ווינטער לאַנגן,
 אַליין, אַן איינזאַמער פּאַרבראַכט
 אין טאַניעס שכנותשאַפט פּאַרטראַכט,
 אין שווערע יאושע געדאַנקען
 און וואו ער איז שוין מער ניטאָ...
 נאָר האָט געלאָזט אַ זכר דאָ.

VI.

קומט צווישן בערג, וואָס ליגן גרינע
 אין רייען אויסגעשטעלטע גלייך,

(* פּריאַם—דער גבור פון דער טראַיער מלחמה.

(49) לעזשין—אַ מחבר בון פיל הערק, טיילווייז וועגן חירטשאַכטלעכקיי

און וואו קאנאלן לויפן דינע
 אדורכן וועלדל צו א טייך;
 דאָרט בליען ראָזן און עס שאַלן
 געזאָנגען פון די נאַכטיגאלן;
 עס שלאָגט אַ קוואַל דאָרט מיט גערויש;
 און ס'זעט אַ שטיין זיך דאָרט אַרויס,
 אין שאַטן פון צוויי אַלטע בוימער,
 וואָס רעדט צום קומענדן—אַן רייד:
 „וולאַדימיר לענסקי ליגט דאָ טויט.
 ער איז געפאַלן, ווי אַ טרוימער,
 אוועק אַ יונגער פון דער וועלט,
 שלאָף רואיק, דיכטערישער העלד!“

VII.

אַמאָל אין סודותדיקן שווייגן,
 פלעגט שאַקלען דאָ אין שטיל געוויג
 אַ בלומען קרענצל אויף די צווייגן
 דאָס מאָרגן=ווינטל הין און קיריק!
 אַמאָל אין שפעטע אָוונט שעהען,
 באַזוכן פלעגן דאָ צוויי פרויען
 דעם קבר=שטיין, און לאַנג און פיל
 אין נאַכט=שיין וויינען אין דער שטיל.
 נאָר איצטער... שטייט דער שטיין אַ קאַלטער,
 פאַרגעסן. ס'הערן זיך קיין טריט,
 קיין קראַנצן הענגען דאָ שוין גיט;
 אַ פאַסטוך נאָר אַן איינזאַם=אַלטער
 זינגט טרויעריק דאָ טעג און נעכט,
 און שיכלעך אַרעמע ער פלעגט.

VIII *).

.. איינמאָל, איז אַהער געקומען
 פאַרנאַכט אַ פריילן שטיל צוגיין

און מיט א טרויער מיט א שטומען
 ביים שטיין געבליבן איז זי שטיין.
 באהערשט פון בענקעניש-געפילן
 זי שטייט ביים קבר ביי דעם שטילן.
 די אויגן, ווי פון טרערן נאס,
 צונויפגעלייגט די הענט און בלאס...
 נאָר אָט מיט טריט מיט שנעלע, ברייטע
 האָט איר דעריאָגט אַ יונגער מאַן—
 אַ אַנגעצויגענער אולאַן,
 מיט וואַנצעס שוואַרצע ברייט צעשפרייטע,
 שטאַלץ קלינגענדיק מיט שפּאַרן שטאַרק
 און אויפגעהויבן הויך דעם קאַרק.

IX *).

זי קוקט אויף אים מיט שטילע אויגן:
 זיין בליק האָט פון פאַרדרוס געגליט, —
 האָט שטום אַ האַנט אים אויסגעצויגן,
 קיין איינציק וואָרט זי זאָגט אים ניט.
 און פון די קברדיקע שטאַמען
 זיי גייען שטום אַוועק צוזאַמען.
 פון דאַמאָלסט אָן, שוין קיינמאָל מער
 באַווייזט זי זיך ניט דאָ=אַהער..

X.

מיין אַרמער לענסקי! ס'האַט געדויערט
 איר בענקענדיק געוויין ניט פיל,
 אַ, וויי! צו גיך האָט אַפּגעטרויערט
 די פּלה, און שוין איר געפיל
 אַ צווייטן האָט זי אַפּגעגעבן,
 אַ צווייטער האָט איר לייד אין לעבן

מיט ליבע-ווערטער איינגעוויגט
און האָט איר מיידל-האַרץ באַזיגט;
אַט שטייט זי שוין אין הייליק היכל
פאַר דעם אַלטאַר מיט דעם אולאַן —
איר האַרצנס אויסדערוויילטער מאַן.
איר קאַפּ געבויגן, און אַ שמייכל
אויף אירע ליפּן שוועבט מיט גליק,
און ס'גליט אַ פּייער אין איר בליק.

XI.

מיין אַרמער לענסקי! צי אין קבר
האַט ער געוואוסט פון אַט דער טאַט,
צי האָט זיך אויפגערעגט איין אבר
דערוויסנדיק זיך פון פאַרראַט?
צי אין פאַרגעסנהייט פון גאַרנישט,
וואו מ'פילט אויף אייביק שוין אַ האַרנישט,
איז אַלץ געווען פאַר אים פאַרשטעלט
און שטום פאַרשלאָסן אַט די וועלט...?
אַזוי טוט אויך אונז אייביק היטן
פאַרגעסנהייט ביים שוועל פון טויט:
אַנטשוויגן ווערן אַלע רייד
פון שונאים, פריינד, — נאָר יורשים שיטן
מחלוקות, קללות און געשריי,
וואָס גאַרנישט איז געבליבן זיי.

XII.

און גיך אַנטשוויגן איז געוואָרן
אין הויז פון לאַרינס אַלגעס שטים.
דען דער אולאַן איז אַפגעפאַרן
אין פאַלק — און אַלגע אויך מיט אים.
און וויינענדיק מיט טרערן ביטער,
מיט איר געזעגנט זיך די מוטער

האלב-טויט און קראנק, און קען קוים שטיין;
נאָר טאַניען נעמט ניט קיין געוויין;
און מיט אַ טויטער פאַרב באַדעקט זיך
איר פנים טרויעריק און בלאַס.
ווען אַלע שטייען שוין אין גאַס;
צעטראַגן איז זי און באַוועגט זיך
אַרום דער יונגער פּאָר צעשטרייט.
און די קאַרעטע זי באַגלייט.

XIII.

און לאַנג איז זי אין גאַס געשטאַנען
און אַלץ געקוקט האָט זי נאָך זיי...
אַליין — עס קלערט זיך איצט טאַטיאַנען
אַזויפיל צייט איר פריינד, אָ, וויי!
איר חברטע אַזויפיל יאָרן
און איצטער איז זי דאָס געוואָרן
פאַרטראַגן ערגעץ אין דער ווייט,
צעשיידט פון איר אויף לאַנגער צייט.
און ווי אַ שאַטן אָן אַ זינען
אין סאָד אין ליידיקן זי גייט...
נאָר אַ פאַרלייכטערונג, אַ פרייד
זי קאָן אין קיינזאך ניט געפינען,
און שטיקט און ווערגט אין זיך אַ טרער,
און ס'האַרץ צעריסן ווערט אַלץ מער.

XIV.

און אין דער איינזאַמקייט דער שווערער —
די ליידנשאַפט נאָך שטאַרקער וואַכט
און פון אַנעגינען אַלץ מערער,
אַלץ העכער שרייט דאָס האַרץ און טראַכט.
זי וועט ניט זען אים, טוט זי טראַכטן,
זי מוז אַצינדער אים פאַראַכטן

אלס ברודער=מערדער—דען ער האָט
א דיכטער אומגעבראַכט... (אַ, גאַט!).
דעם דיכטערס אָנדענק איז פאַרשוואונדן...
זיין פּלה האָט פאַרגעסן אים.
פאַרשוואונדן איז דעם דיכטערס שטים,
ווי ס'שווינדט אַ רויך אין הימלס גרונדן.
קאָן זיין, צוויי הערצער בענקען דאָך
נאָך אים... צו וואָס דאָס בענקען נאָך?

XV.

אַן אַוונט. ס'טונקלט שוין דער הימל.
עס רוישט דאָס וואַסער שטיל. עס זשומט
דער גריל. דער קאַראַהאַדן-טומל
איז לאַנג געוואָרן שוין אַנטשטומט.
עס רויכערט זיך אַ פּלאַם צום הימל
פון טייך. און אין דעם זילבער-דרימל
פון דער לבנה גייט זיך שטיל
טאַטיאַנאַ מיט געדאַנקען פיל;
אַליין... און לאַנג איז זי געגאַנגען
נאָר בלייבט באַלד שטיין. זי האָט דערוען
אַ באַרג, אַ הויז איז דאָ געווען,
אַ טייך אַ סאָד איז ווי געהאַנגען
אַריבער אים. זי שטייט — און קוקט,
און שטאַרקער קלאַפט דאָס האַרץ און צוקט.

XVI.

עס שטאַרקן צווייפלען זיך און ברענען:
"צי גיין צוריק, צי גיין פאַראויס?
עס טוט מיך קיינער דאָ ניט קענען.
איך זע דעם סאָד, איך זע די הויז!"
טאַטיאַנען האָט צום הויף געצויגן.
צעטומלט קוקן אירע אויגן.

זי גייט אַראָפּ פון בערגל שטום
און קוקט זיך פּאַרזיכטיק אַרום...
אַריין אין הויף... און מיט אַ בילן
עס פּאַלן פּלבים אָן אויף איר!
צולויפן קומען שקצים פיר
און נעמען זיך די הינט אַיינשטילן,
און אונטער זייער שוך געהיט
זיי פירן טאַניען אין דער מיט.

XVII.

”צי קען מען זען דאָס הויז אַצינדער?”
עס פרעגט זיי טאַניע און מיט רויש
צעלויפן זיך געשווינד די קינדער
די שליסלען ברענגען איר פון הויז.
עס גייט אַרויס צו איר אַניסיע
און ס'עפנט אויף זיך פאַר דער ”פּריצה”
די טיר פון הויז, וואו אונזער העלד
האַט דאָ ניט לאַנג פאַרבראַכט זיין וועלט.
אַריין איז זי אין ערשטן חדר.
פון דאָרט אין ביליאַרד=זאַל—נאָר דאָרט
איז פּוסט, אַלץ רוט זיך אויף זיין אָרט,
ס'גייט טאַניע ווייטער אַלץ פּסדר,
די אַלטע רעדט: ”ביי דעם קאַמין
האַט ער געטראַכט. איצט קומט אַהין”.

XVIII.

דאָ האָט מיט אים געמיטאַגט ווינטער
דער שכן לענסקי ביז גאָר שפּעט,
נו, פּריילן, גייט מיר נאָך אַצינדער,
דאָ איז געווען זיין קאַפינעט:
געזופּט האָט ער דאָ שטענדיק קאַפּע,
גערוט האָט ער דאָ אויף דער זאַפּע,

געהערט דעם בוכהאלטערס דאָקלאַד.
 געלעזן אינדערפרי אַ בלאַט...
 דער אלטער האָט דאָ ביי זיין לעבן
 מיט מיר אין קאָרטן אָפּט געשפּילט
 אַ יעדן זונטאָג, אַיינגעהילט
 אין זיין כאַלאַט, גאָט זאָל אים געבן
 אַ ליכטיקן גן-עדן העל
 פאַר זיין געבענטשטן גוף און זעל".

XIX.

און מיט אַ מילדן בליק פון טרויער
 באַטראַכט דאָ אַלץ טאַטיאַנאַ שטיל,
 ס'ווייזט אַלץ איר אויס דאָ אזוי ס'ייער
 און ס'וועקט זיך איר אַ זיס געפיל
 פון אומעט, לייד, פון פאַרגעניגן:
 דער טיש, דער לאַמפּ — אַלץ נעמט פאַרוויגן
 אין טרוים; ביים פענסטער אויך דאָס בילד
 פון פעלד אין בלייכן אַיינגעהילט,
 די עטאָזשערקע פול מיט ביכער,
 און אויך דאָס צוגעדעקטע בעט,
 און בייראַנס קינסטלעריש פאַרטרעט,
 די סטאַטוע, וואָס שטייט דאָ זיכער
 פאַרקלערט, פאַרברוגט ביי דער וואַנט,
 צונויפגעלייגט אַ האַנט אויף האַנט (*).

XX.

טאַטיאַנאַ איז דאָ לאַנג געשטאַנען
 אין מאָדע צימערל פאַרטרוימט.
 שוין שפעט. עס בלאָזט אַווינט פון וואַנען.
 אין טאָל איז פינסטער. לייכט עס רוימט

(* דער ביוסט פון נאַפּאָליאָן.)

דער קאַרן ביי דעם שטילן וואַסער;
 די לבנה הילט זיך און ווערט בלאַסער,
 דער פּיליגרימקע* איז שוין צייט
 אַהיים צו גיין: זי וואוינט דאָך ווייט.
 און טאַניע האָט גיך אַיינגענומען
 איר אויפּרעגונג און לאָזט זיך גיין
 צוריק פון הויז, נאָר בלייבט באלד שטיין
 און בעט ערלויבעניש צו קומען
 גאַנץ אָפּט אַהער אין שלאָס צו גיין,
 כדי ביכער לעזן דאָ אליין.

XXI.

ביים טיר האָט זי זיך מיט אַניסיען
 צעשיידט. נאָר אין אַ טאָג אַרום
 האָט זי זיך ווידער דאָ באַוויזן.
 אַריין איז זי פאַרקלערט און שטום
 אין קאַבינעט אין שוויגיג-לערן,
 און מיט אַן אומעט מיט אַ שווערן
 איז זי געבליבן דאָ אליין
 און איז אַרויס מיט אַ געוויין:
 דערנאָך גענומען זיך צו ביכער,
 פון אָנהויב איז געווען איר שווער,
 נאָר ס'האַט דער אויסוואַל איר אַלץ מער
 געצויגן, און זי האָט אויף גיכער
 מיט דאָרשט געלעזן אָן אַ שיעור
 און ס'שוועבט אַ נייע וועלט פאַר איר.

XXII.

כאַטש אונז באַוואוסט איז עס אויף זיכער,
 אז ס'האַט יעווגעני לאַנג שוין פיינט

(* פּיליגרימקע—פּיליגרימען הייסן די עולי-רגל צו די הייליקע ערטער.

צו לעזן, נאָר דאָך מאַנכע ביכער
 האָט ער נאָך תאוהש ליב אויך היינט:
 דאָס ווערק פון גיואר און זשואַנען (49),
 דערצו נאָך צוויי, צי דריי ראָמאַנען,
 וואו ס'איז באַשריבן רייך און העל
 די וועלט, דער מענטש און אויך זיין זעל,
 זיין אוממאָראַלישער ציניזם,
 זיין טעמפע טרוקנקייט, ווי האָלץ,
 זיין זעלבסט ליבע און אויך זיין שטאַלץ,
 און אויך זיין פוסטער עגאָאיזם
 מיט זיין פאַרביטערטן געדאַנק,
 וואָס קאָכט אין אייביק-פוסטן דראַנג.

XXIII.

געוועזן זיינען אויף די בלעטער
 באַמערקונגען פון נעגל פיל,
 אויף זיי געקוקט האָט זי דערפרייטער,
 און האָט באַטראַכט זיי לאַנג און שטיל.
 טאַטיאַנאַ זעט, פון וועלכע ערטער,
 פון וועלכע פראַזן, וועלכע ווערטער
 אָנעגיין איז געווען אַנטציקט.
 אויף זייער פעלד האָט זי דערבליקט
 פאַרצייכנונגען פון בליי פון בלייכן.
 עס שפיגלט אָפּ מיט פאַרבן העל
 פון יעדער בלאַט אָנעגינס זעל:
 דאָ מיט אַ רונדן פראַגע-צייכן,
 דאָ מיט אַ צוגעשריבן וואָרט,
 און דאָרטן—סתם פאַרפלעקט דאָס אָרט.

און ביסלעכווייז הייבט איר געדאנקען
אָן קלערער ווערן, און עס ווערט
איר דייטלעכער, שוין גאָט צו דאַנקען,
נאָך וועמען איז איר איצט באַשערט
צו זיפצן, ווער איז איר געליבטער:
אַ לך, אַ אומעטיק-באַטריבטער,
אַ פרוכט פון הימל, צי פון תהום,
אַ מלאך, צי אַ שד געהיים?
ווער איז ער? צי אַ נאָכגעמאַכטער,
אַ ווערטלאָז אָפבילד און ניט מער,
צי אפשר גאָר אַ מאַסקווער הער,
האַראַלדס אַ שאַטן אַ פאַרטראַכטער,
צי פון אַ לעקסיקאָן אַרויס —
זיין שפראַך? צי אַ פאַראַדיע בלוין?

XXV.

צי האָט זי שוין דעם סוד געטראָפן?
צי ווייס זי שוין, ווי ס'הייסט דאָס וואָרט?
די שעהען זיינען שנעל געלאָפן.
זי האָט פאַרגעסן, אז מען וואָרט
אין שטוב אויף איר; דאָרט האָבן שכנים
אַצינד פון איר גערעדט אינאיינעם.
"וואָס טוט מען? טאַניע איז קיין קינד,
איר חתונה מאַכן איז אַצינד
שוין צייט" רערט קרעכצנדיק די אַלטע.
"ס'איז אַליע יינגער פיל פון איר.
וואָס טוט מען? גיט אַן עצה מיר.
זי ענטפערט שטענדיק אָפ אַ קאַלטע:
איך וויל ניט! און זי טראַכט אַלץ שטום,
און גייט אין וועלדער נאָר אַרום."

— צי איז זי ניט פארליבט?

„אין וועמען?

בויאנאוון האָט זי אַנטזאָגט.

פיעטושקאוון וויל זי ניט נעמען.

פייכטין האָט אויך אַ צייט געוואָגט

זיך שדכענען צו איר אַלס חתן.

איך האָב געמיינט: ס'איז שוין באַשלאָסן.

זי וועט אַ כלה ווערן שוין.

נאָר וואו! זי עקשנט זיך אַלץ: ניין!

— פאַרוואָס-זשע איז אזוי דאָס, מומע?

אין מאַסקווע פירט זי אָפּ און דאָרט

איז, זאָגט מען, דאָ נאָך ליידיק אָרט.

„אך, פריינד, איך האָב ניט אזאָ סומע“

— ס'וועט קלעקן אויף איין ווינטער היינט.

אַניט וועל איך אייך ליען, פריינד.

XXVII.

דער אַלטער איז געווען געפעלן

די קלוגע עצה, און געשווינד

זי נעמט אָן אַ באַשלוס אַ שנעלן

אין מאַסקווע פאָרן מיט איר קינד.

און טאַניע הערט די ניס: אינגיכן

וועט זי, אַך, אויסשטעלן די שטריכן

פון אַ קליין שטעטלדיקער מויד

אויף דער מבינות און אויף רייד;

און אירע קליידער—מאָדיש-אַלטע,

איר שפראַך, וואָס איז אַרויס פון צייט,

און צוציען פון מאַסקווער לייט

וועט זי דאָרט בליקן שפּאַטיש-קאַלטע!...

אַ שרעק! ניין. בעסער איז שוין דאָ

צו זיין, — וואו זיי זיינען ניטאָ.

און מיט דער ערשטער מאָרגן-רויטקייט
 זי איילט אין וואַלד, אין פעלד אַצינד,
 און וואַרפט אַ בליק אויף זייער ברייטקייט,
 געזעגנט זיך מיט זיי געשווינד:
 „אַדיע, איר טאָלן, איר געליבטע,
 איר בערג באַקאַנטע און באַטריבטע,
 און דו אויך, מיין באַקאַנטער וואַלד!
 איך פאַר אַוועק פון אייך שוין באַלד.
 אַדיע, דו הימלס בלויע ריינקייט!
 כּיפאַרבייט מיין רואיק-שטילע וועלט
 אויף פרעמדס, וואָס בלאַזט אויף מיר מיט קעלט!
 אַדיע, מיין פרייהייט און מיין שיינקייט!
 וואוהיין, פאַרוואָס איך פאַר אַוועק?
 וואָס וואַרט אויף מיר אין אַט דעם וועג?”

XXIX.

אזו לענגער דויערט איר שפּאַצירן.
 טאַטיאַנעס אויב ציט איצטער צו
 די שענקייטן, וואָס שטיל באַצירן
 דעם וואַלד, דעם טייך מיט גלאַנץ און רו.
 און ווי צו אַלטע פריינד פון יאָרן
 זי איילט צום פעלד און צו די קאָרן
 מיט זיי צו שמועסן אַ צינד.
 דער זומער אָבער שנעל פאַרשווינדט;
 דער האַרבסט קומט אָן מיט באַלדנע קראַנצן,
 און ווי אַ קרבן שוין פון לאַנג
 עס זעט אויס די נאַטור איצט קראַנק...
 עס בלאַזן ווינטן קאַלט און טאַנצן,
 עס יאָגן וואַלקנס אין דער הויך
 און סיגייט דער ווינטער-האַר שוין אויך.

און אָט איז ער אַליין געקומען;
 צעשאַטן זיך אויף פעלד און בוים,
 צעהאַנגען זיך מיט ווייסע בלומען,
 צעגאַסן זיך אויף בערג ווי שוים;
 דעם טייך פאַרגליווערט און פאַרשלאַסן,
 און מיט אַ פּוּכיק-שוים באַגאַסן;
 עס קנאַקט דער פּראָסט. און גוט אַזוי
 איז אונז פון ווינטער און פון שניי.
 נאָר טאַניען בלוז איז פרעמד דער ווינטער,
 ס'פרייט זי ניט דער פּראָסט און שניי.
 עס טוט דאָס האַרץ איר נאָך מער ווי,
 זי וואַשט ניט אָפּ מיט שניי אַצינדער
 איר ברוסט און אַקסל, און מיט שרעק
 עס ווייזט איר אויס דער ווינטער-וועג.

XXXI.

דער אָפּפאַר-טאַג איז לאַנג פאַרשוואונדן;
 דער לעצטער טאַג גייט אויך אַוועק,
 פאַרקלאַפט פיל מאָל און פעסט פאַרבונדן
 פאַרגעסן ליגן די געפּעק.
 אַ צוג—דריי פּורלעך אָנגעפּאַקטע
 מיט שטוב-זאַכן פאַרקלאַפט, פאַרהאַקטע,
 מיט שטולן, פענדלעך גאַנצע פעק,
 מיט שלויקעס אַיינגעמאַכטס, און זעק,
 מיט פּערענעס, מיט שטייגן הינער,
 מיט בלומען-טעפּ (*) et cetera
 און נאָך וואָס דאָרטן גוטס, אַ, וואָ!
 און אָט אין שטוב שוין ביי די דינער

(*) א. א. וו.

אַפּשיידונגס-געוויין עס ווערט:
מען פירט אין הויף שוין אכצן פּערד;

.XXXII

מען שפּאַנט זיי איין אין אַלע וועגן;
מען גרייט שוין פּרישטיק צו אין קיך;
די פּורן—פּול פּון אַלע ברעגן;
די קוטשערס, ווייבער זידלען זיך,
און אויף אַ קליאַטשע זיצט אַ גרייטער,
אַ בערדיקער דער פּאַראויס-רייטער,
עס קומען אויך צולויפּן באַלד
די דאָרף-שקצים מיט אַ געוואַלד
זיך זעגענען, די פּורן קריכן
פּון הויף פּאַמעלעך שוין אַרויס.
"אַדיע, מיין היים, מיין דאָרפּיש-שוים!
צי וועל איך דיר נאָך זען אינגיכן?"
און ס'הויבן אָן צו פליסן גלייך
ביי טאַניען טרערן, ווי אַ טייך.

.XXXIII.

ווען מיט דער צייט ביי אונז וועט ווערן
די בילדונגס-גרענעץ ברייט און גרויס,
(ווי פּילאַסאָפּן גרויסע קלערן,
און ווי דער לוח חשבונט אויס —
ארום פינף הונדערט יאָר) די וועגן
דאָן וועלן אַנדערש ווערן; שטעגן
דורך רוסלאַנד וועלן דאָ און דאָרט
זיך דורכשניידן אין יעדן אָרט,
שאַסייען וועלן דאָן ניט פעלן,
און איבער טייכן וועלן ברייט
פּיל בריקן שטאַרקע זיין פּאַרשפּרייט,
די בערג צעגראָבן אין טונעלן,

און מערן וועלן זיך אָן שיעור
אויף יעדער סטאַנציע אַ טראַקטיר.

XXXIV.

דערווייל איז אונזער וועג אַ שלעכטע.
די בריקן פוילן אָן אַ סוף;
און אויף די סטאַנציעס—וואַנצן רעכטע—
וואָס לאָזן ניט צורו אין שלאָף.
ניטאָ קיין שענק. אין קאלטן שטיבל
עס הענגט זיך גלאַט „אַ פרייזקוראַנט“
און רייצט ביים וועגמענטש נאָכאַנאַנד
דעם אַפעטיט. דערווייל די שמידן
פאַרהיילן מיט די לאַנגע העק,
וואָס ס'ווערט צעבראָכן אויף דעם וועג,
און זיינען מיט דערמיט צופרידן
און בענטשן שטענדיק נאָכאַנאַנד
די גריבער פון דאָס פאַטערלאַנד.

XXXV.

דערפאַר איז אָנגענעם צו פאַרן
אין קאַלטע ווינטערדיקע טעג,
ווען גלאַט און שטייף אַדורכגעפראָרן
איז דאָן די ווינטערדיקע וועג.
די פורן אומדערמידלעך טראָגן,
און אומענדלעך די וויאַרסטן יאָגן
און שווינדלען שנעלע אויף צוריק
און זעטיקן דעם פרייען בליק.
צום אומגליק זיינען זיי געפאַרן
אין זייער אייגענעם געשפּאַן
און ניט מיט פּאַסט, און האָבן דאָן
געשלעפט זיך לאַנג און צייט פאַרלאָרן—
און ס'האַט דאָס מיידל זיבן טעג
געקוויקט זיך אומעטיק אין וועג.

שוין נאָענט. ס'ווייזן זיך אינגאָנצן
 די ווייסע שטיינערדיקע ווענט,
 מיט צלמים גאָלדענע עס גלאַנצן.
 די אַלטע קעפּ פון היץ פאַרברענט.
 ווי גליקלעך פלעג איך זיין, אַך, ברידער!
 ווען ווייזן זיך עס פלעגן ווידער
 די קלויסטער-גלעקער אָפט פאַר מיר,
 די גערטנער, הייזער אָן אַ שיעור!
 ווי אָפט פלעג איך פּונווייטן קלערן
 פון דיר, מיין מאַסקווע-שטאָט, פון דיר,
 ווען איך פלעג וואַנדערן אָן שיעור!
 אַ, מאַסקווע!.. נאָר דעם קלאַנג צו הערן
 איז שוין גענוג, אז ס'זאָל זיך העל
 דערוואַכן אַ געפיל אין זעל.

אָט שטייט אין וואַלד-שאַטן פאַרשלונגען
 דער שלאַט פון פּיאַטער. קאַלט און שטום,
 ווי שטאַלץ דערמיט, וואָס ס'האַט געקלונגען
 אַמאָל זיין נאָמען אומעטום.
 אומזיסט פון לעצטן גליק פאַרטרונקען
 געוואַרט האָט נאַפּאַלעאָן פאַרזונקען,
 אז מאַסקווע זאָל צו זיינע פּיס
 די שליסל פון דעם קרעמל-ריז
 אים ברענגען: זי איז ניט געגאַנגען
 מיט אַ געבויגן קאַפּ, קיין פּרייד —
 זי האָט אַ שרפּה צוגעגרייט
 דעם שנעלן העלד!—ניט קיין געזאַנגען
 פאַרטראַכט ביי אָט דער אַלטער וואַנט,
 האָט ער געקוקט אויף יענעם בראַנד.

אדיע—פון אונזער רום דו עדות,
 דו, פיִאָטערס שלאָס. נו פֿאַר! אָט הויך
 באַווייזן זיך, ווי ווייסע סודות
 די סלופעס, אָט טווערסקאַיאַ אויך.
 אָט טראָגט מען זיך פֿאַרביי אַ מויער,
 עס שווינדלען דורך: אַ הויז, אַ טויער.
 און ביידלעך קראָמען פון דער ווייט,
 אַ סאַד, אַ הויף, בוכאַרער לייט,
 קאַזאַקן, שליטלעך, פיל פֿאַנאַרן,
 אָט סוחרים, פויערים אָן שיעור,
 אַ הויז מיט לייבן אויפן טיר,
 אַפטיקן, טורעמס און בולוואַרן,
 געשעפטן, צלמים גאַר אַ סך,
 און טויבן ערגעץ אויף אַ דאַך.

XXXIX.

אַ, מאַסקווע! מאַסקווע! ...

XL.

אַזוי גייט דורך איין שעה, אַ צווייטע
 אין אָט דעם פֿאַרביקן שפּאַציר,
 און אין אַ געסל אַ פֿאַרדרייטע
 שטעלט אָפּ די פּור זיך ביי אַ טיר.
 צופֿאַרן זיינען זיי געקומען,
 צו זייער אַלטער קראַנקער מומען,
 אַ שווינדזיכטיקע שוין פיר יאָר.
 און אַ קאַלמיק אין גרויע האָר,
 אין אַ קאַפּטאַן, וואָס איז צעריסן,
 ער מאַכט די טיר זיי האַסטיק אויף.
 און עס דערטראָגט זיך באלד דערויף

פון עסן-שטוב דער פירשטנס קוויטשן.
די אלטע האלזן זיך געטריי
מיט א געוויין, מיט א געשריי.

XLI.

„*) mon ange, מײן פריינד!“

Pachette —

„פאָלינע!“

— ווער האָט געטראַכט?

„ווי לאַנג די צייט!“

— אויף לאַנג?

„מײן טייערע קווינע!“

— נו, זעצט זיך שוין! ווי קלוג איר זייט.

מײן גאָט, פונקט ווי אין די ראָמאַנען...

„מײן טאָכטער קענט איר שוין—טאַטיאַנען?“

— אַך, טאַניע! קום צו מיר אַהער...

ווי כ׳גיי אין טרוים אום הין און הער...

געדענקסטו, טרייע, גראַנדיסאַנען?

„ווער גראַנדיסאַן?... דער דזשענטעלמען!

כ׳געדענק, געוויס, וואו איז ער דען?“

— אין מאַסקווע, וואוינט ביי סימעאָנען.

עס איז ביי אים אַ נייס געשען:

ביים זון איז חתונה געווען.

XLII.

און דער... מיר וועלן נאָך באַווייזן

דערציילן אַלץ און דאָס געזינד

מיר וועלן מאַרגן טאַניען ווייזן.

אַ שאַד, איך קאָן שוין ניט אַצינד

אַרומפאַרן... שוין מיד פון זאַרגן...

קומט איצטער אַפרוען ביז מאַרגן,

(*) מײן מלאך.

איר זייט דאָך מיד פון וועג געוויס...
 איך שלעפּ, אַך, קוים אַרום די פּיס;
 מיר איז שוין שווער ניט נאָר דער טרויער,
 נאָר אויך די פּרייד. מיין האַרציק-פּריינד,
 איך טויג שוין ניט אין ערגעץ היינט...
 און אַלט בין איך געוואָרן זייער.
 און אויף דער שטעל פאַרמאַטערט שוין,
 צעכליפּעט זי זיך מיט געוויין.

XLIII.

און פון דער קראַנקערס פּרייד און ליידן
 גערירט איז טאַניע; נאָר ניט גוט
 זי פּילט זיך דאָ, געוואוינט צו פּריידן
 צו אַנדערע דאָרט אויף איר גוט.
 איר שלאַפּט זיך ניט אויף דעם געלעגער
 דעם נייעם, און דער מאָרגן-טרעגער —
 דער גלאָקן-קלאַנג, וואָס קומט פון גאַס,
 וועקט אויף זי גיך שוין מיט אַ רעש.
 און טאַניע איז באַלד אויפגעשטאַנען
 פון בעט, ביים פענסטער זעצט זי זיך.
 דער טונקל ווערט צעשוואומען גיך.
 זי וויל די פעלדער זען פונדאַנען:
 נאָר ס'איז פאַר איר אַ פרעמדער הויף,
 אַ שטאַל, אַ קיך, אַ צוים דערויף.

XLIV.

טאַטיאַנען פירט מען צו די קרובים —
 פאַר זיידעס, באַבעס יעדן מאָל
 זי פאַרצושטעלן און יומטובים
 געפראַוועט ווערן אָן אַ צאָל.
 די נייע קרובה פונדערווייטן
 באַגעגנט מען, ווי ס'פאַסט פאַר לייטן,

מיט פריינדלעכקייט און מיט א פרייד,
מיט אויסגעשרייען, זאלך און ברויט:
"ווי גרויס איז טאניעטשקע געוואָרן!...
ווי לאַנג, אז כ'האַב געטויפט דיך דאָרט?"
— ביי מיר געגעסן האָט זי טאָרט!
"און איך—געדרייט זי פאַר די אוירן"
און אלע מורמלען שטיל פאַר זיך:
די יאָרן פליען אזוי גיך.

XLV.

קיין ענדערונג איז צו דערקענען
אין זיי; די זעלבע, ווי אמאָל.
סיאזו ביי דער מומעשי עלענען
דער זעלבער טשעפיק פון אמאָל.
נאָך פודערט זיך לוקעריאַ לואָוונאַ,
עס לייגט נאָך אַלץ לובאַוו פעטראָוונאַ,
סעמיאָן פעטראָוויטש איז נאָך קאַרג,
איוואַן פעטראָוויטש—נאַריש שטאַרק,
ביי פעלאַגייען אין די שטובן
איז נאָך פינמוש—דער זעלבער פריינד,
דער זעלבער הונט און מאַן נאָך היינט,
דער טרייער מיטגליד פון די קלובן, —
וואָס איז אַלץ שטיל און טויב אזוי,
וואָס עסט און טרינקט נאָך אַלץ פאַר צוויי.

XLVI.

די טעכטער מאַסקוועס—אירע מיידן
זיי האַלזן, געמען זי אַרום,
באַטראַכטן טאָניען שטיל, באַשיידן,
פון קאַפּ און ביז די פיס גאָר פרום.
און מען געפינט זי פאַר ניט מאַדיש,
פראָווינציאַליש—און ניט=שטאַטיש.

אז זי איז בלייך און מאַגער, דאַר,
 דאָך ניט קיין שלעכטע, ניט קיין נאַר;
 און שפּעטער שוין—לויט דער געוואוינהייט—
 מען רעדט, מען פריינדלט זיך מיט איר,
 מען קושט זיך, האַלוט זיך אָן אַ שיעור.
 און לויט געזעצן פון דער שיינהייט
 די לאַקן פלעכט מען איר—און גיך
 אַ האַרצנס-סוד פאַרטרויט מען זיך.

XLVII.

נצחונות אייגענע און פרעמדע,
 געדאַנקען, האַפּנונגען און פרייד...
 און אומשולדיקע, אומפאַרשעמטע
 עס פליסן אויך רכילות-רייד.
 דאָן בעט מען זי, זי זאָל דערציילן,
 וואָס ס'איז ביי איר אין האַרץ פאַרהוילן, —
 ווי אַלס געצאָלט פאַר פלוידעריי, —
 נאָר טאַניע נעמט ניט סיי ווי סיי
 קיין אַנטייל, פונקט זי וואָלט ניט הערן
 און ניט פאַרשטיין די אַלע רייד,
 זי היט געהיים איר האַרצנס-סוד;
 איר גליק, איר אוצר, אירע טרערן
 פאַרדעקט איז מיט אַ שווייגן גאָר,
 און טיילט זיך ניט מיט זיי קיין האַר.

XLVIII.

טאַטיאָנען ווילט זיך אַנטייל נעמען
 אין די געשפּרעכן, ריידעריי,
 נאָר ס'טוט דאָרט אַלעמען פאַרנעמען
 אַ פוסטע פּראָסטע פלוידעריי.
 ס'איז גלייכגילטיק ביי זיי אַלץ, בלוטלאָז,
 רכילותן אַפילו מוטלאָז;

פון ווערטער פרוכטלאָזע, אָן טעם,
פון פראַזן טרוקענע — אַים,
וועט אַלץ ניט אויפגיין כאַטש אין בלאַסן
אַ העל געדאַנק — אַן אויגנבליק,
כאַטש פלוצלונג, כאַטש ניט ווילנדיק,
און ניט אַ שמייכל כאַטש פאַר שפּאַסן!
אויך לעכערלעכע נאַרישקייט
באַגעגנט מען ניט ביי די לייט.

XLIX.

און פון אַרכיוו אויך — יונגען פילע
אויף טאַניען קוקן שזאַלץ, פאַרשפיצט,
און צווישן זיך געשפרעכן שטילע
זיי פירן וועגן איר צעהיצט.
און עמיצער — מער לץ פון אַלע
באַטראַכט איר פאַר אַ אידעאַלע,
און אָנגעבויגן ביי דער טיר
ער גרייט שוין אַ עלעגיע איר.
געפינענדיק זי ביי דער מומען
זעצט וויאַזעמסקי זיך צו אַליין
מיט איר — און פאַנגט איר זעלע שוין;
אַן אַלטיטשקער — דערביי פאַרנומען
מיט זיין פאַריק פאַרריכטנדיק,
פרעגט נאָך אויף איר און וואַרפט אַ בליק.

L.

נאָר דאָרטן וואו עס הערט זיך שאַלן
פון מעלפאַמען (* דער הפקר ברום!
וואו זי צעפאַכט די זיידנע שאַלן
פאַר דעם המון דעם קאַלטן שטום.

(* מעלפאַמען — מוזע פון טראַגעדיע.

וואו ס'דרימלט שטילערהייט די טאליע, (*
 ניט הערנדיק דעם רויש פון אלע,
 און וואו פון טערפסיכאָרע נאָר
 פאַרוואונדערט איז די יוגנט גאָר,
 (ווי ס'האַט פאַסירט אין אלטע צייטן
 גאַנץ אָפּט מיט אייך און אויך מיט כיר),
 דאָרט האָבן ניט געקוקט אויף איר
 ניט די לאַרנעטן פונדערווייטן,
 ניט דאַמען=אייפערזוכט, ניט אויך
 די לאַזשע-הערן פונדערהויך.

Ll.

מען ברענגט זי ערגעץ וואו צופירן,
 עס איז דאָרט ענג, אַ טומל, הייס,
 עס הילכט מוזיק, עס שעמערירן
 פיל ליכט, אַ וויכער אַ גערויש
 פון האַסטיקע און שיינע פאָרן,
 אַ מענטשן=ווימל אויף די כאָרן,
 און קרייזלעך אומפאַקאַנטע פיל
 פאַרוואונדערן דאָרט דאָס געפיל.
 דאָ ווייזט אַ פראַנט אַרויס פאַר לייטן
 זיין עזותפנים, זיין זשילעט,
 זיין ניט באַמערקבאַרן לאַרנעט;
 גוסאַרן שיינען דאָ פונדווייטן,
 און קלינגען, ציען צו צו זיך,
 און באַלד פאַרשווינדן זיי אויף גיך.

LII.

עס האָט די נאַכט פיל שיינע שטערן,
 און שיינקייטן — האָט מאַסקווע פיל,
 נאָר ליכטיקער פאַר אלע ספערן

(* טאליע — די מווע פון קאַמעדיע.

איז די לבנה בלוי און שטיל.
 נאָר די, וואָס ס'וואָגט ניט איצט מיין לירע
 באַאומרואיקן מיט איר שירה,
 ווי די לבנה לייכט זי שייַן
 צעווישן פרויען פיל אליין.
 מיט וועלכן שטאַלץ פון הימל-הויכקייט
 זי רירט זיך צו דער ערד קוים צו!
 איר ברוסט איז פול מיט צאַרטער רון..
 ווי טונקל איז איר בליק, פול ווייכקייט!
 נאָר שוין גענוג, גענוג, הער אויף.
 דעם וואַנזין האָסט באַצאַלט דיין חוב.

LIII.

גערויש, געלעכטער און געריסן,
 אַ וואַלס, מאַזורקע און געזאַנג..
 און ביי די דומפעס, דאָרט צעווישן
 די מומעס, זיצט זיך שוין גאַנץ לאַנג
 טאַטיאַנאַ, קוקט און זעט דאָך גאַרנישט;
 דער טומל קימערט איר אַ האַרניט;
 איר איז דאָ ענג... איר רעיון שטרעבט
 צום פעלד-לעבן און דאָרטן שוועבט
 צום דאָרף, וואו בוימלעך זיינען פראַנען
 צום שטילן ווינקל, וואו עס גיסט
 דער טייכל זיר אַראָפּ און פליסט,
 צו אירע בלומען און ראַמאַנען,
 צו די אלייען, צו דעם אָרט,
 וואו ער באַווייזן פלעגט זיך דאָרט.

LIV.

אַזוי נעמט ווייט איר דמיון פליען;
 פאַרגעסט די וועלט, דעם רוש און באַל;
 און ס'טוט די אויגן ניט אָפּציען

פון איר א הויכער גענעראל.
 עס ווינקן זיך אדורך די קרובה'ס
 און שטויסן טאניען שטיל, בגנבה'ש,
 און יעדע שעפטשעט איר געשווינד:
 "גיב גיך א קוק אויף לינקס, מיין קינד!"
 — אויף לינקס? א וואו? וואָס קאָן פּאַסירן?
 "נאָר וואָס עס זאָל ניט זיין, קוק פּאַרט
 אין אָט דעם הייפל, זעסט, אָן דאָרט,
 וואו ס'זיצן צוויי נאָך אין מונדירן...
 אָט שטעלט ער זיך... די זייט — צום זאל"..
 — נו ווער? דער גראַבער גענעראַל?..

LV.

נו, לאַמיר איצט באַגריסן טאניען
 מיט דעם נצחון אין דער וועלט,
 און אָן אַזייט אוועק פונדאָנען,
 פדי ניט פאַרגעסן אונזער העלד...
 יאָ, איברינקס, פון אים צוויי ווערטער:
 מיין פריינד באַזינג איך אין די ערטער,
 מיט די קאַפּריון אָן אַ שיעור —
 נו זיי געבענטשט, מיין ווערק, פון מיר,
 אַ, מוזע עפישע, אַ, גרויסע!
 א שטעקן געבנדיק מיך פרום
 ניט לאַז מיך וואַקלען אין דער קרום;
 גענוג. אַראָפּ די לאַסט פון פלייצע.
 דעם קלאַסיציזם האָב איך שוין
 זיין פּוּד אַפּגעצאָלט גאַנץ שוין.

אַכטער קאַפּיטל.

I.

אין יענע טעג, ווען כ'בין געוועזן
 מיט יוגנט-פול נאך אין ליציי*).
 ווען כ'האָב ניט ציצעראַן געלעזן**).
 נאָר האָב געלייענט אַ פּוּליי-***).
 אין יענע טעג צו מיר פלעגט קומען
 אין שטילן טאָל, ביים דופט פון בלומען,
 ביים וואַסער-גלאַנץ, ביים שוואַנען-קלאַנג,
 די מוזע מיינע מיט געזאָנג.
 ס'פלעגט מיין סטודענטן-צימער ווערן
 מיט קלאַנגען פּוּל, מיט שיין אָן ברעג,
 און פּרייד פון ריינע קינדער-טעג
 די מוזע פלעגט דאָרט לאָזן הערן,
 און פון דער אַלטער צייט דעם רום,
 און אויך פון האַרץ דאָס טרוימען שטום.

II.

די וועלט האָט מיך גליק עמפּאַנגען,
 איך האָב געהאַט ערפּאָלג און פּרייד,
 דערזשאַווינ-****) האָט דערהערט די קלאַנגען
 און האָט געבענטשט מיך פאַרן טויט..

* ליציי — הויכשול פון אלעקסאנדער דעם 1טן וואו פושקין האָט געלערנט.

** ציצעראַן—רוימישער רעזנער און מלוכה-מאַן.

*** אַפּוּליי—רוימישער דיכטער (200 יאָר פאַר קריסטוס).

**** דערזשאַווינ—רוסישער דיכטער און סענאַטאָר, האָט דער ערש-

טער באַמערקט פּושקיינען—אַלס דיכטער, און איז געווען פון אים אַנציקט.

(* אויך דמיטרעוו *) איז זיך פֿיין באַגאַנגען
מיט מיינע איידעלע געזאַנגען,
מיין מוזע ליב געהאַט, און האָט
פאַר איר געלאָזן זיין געבאַט.
און דו, באַגייסטערטער און גרויסער,
משורר פון די פרויען—שיין,
דו גאַט פון מיידל-הערצער—ריין,
צי דען גיט דו האָסט אין דער הייסער
מינוט—דיין האַנט מיר אויסגעשטרעקט
און מיך צום ריינעם רום געוועקט? (**)

III.

און פּאַלגנדיק דעם פרייען ווילן,
און פון דער לוסט—די ווילדע נאַכט,
און טיילנדיק זיך די געפילן
מיט דעם המון—האַב איך געבראַכט
מיין מוזע אויף די הפקר-בעלער;
צו זיי געטראָגן האָט זי שנעלער
איר גאַט-געבענטשטע פעאיקייט,
און האָט געהולעט דאָרט אַ צייט;
ווי אַ וואַקאַנקע פריילעך, לוסטיק,
האַט זי געזונגען אָן אַ ברעג,
און ס'האַט די יוגנט גאַנצע טעג,
נאָך איר געשלעפט זיך שטורמיש, גלוסטיק.
און איך בין שטאַלץ געוועזן לאַנג
מיט אַט מיין פריינד—מיין גרינג געזאַנג.

IV.

נאָר איך געבליבן בין אָפהענדיק
און בין אַנטלאָפן... זי—נאָך מיר.

(* דמיטרעוו—דיכטער פאַר דער פּושקין-עפּאָכע.
(** פּושקין מיינט דאָ דעם דיכטער זשיקאָחסקין.)

ווי אָפּט פּלעגט מיר די מווע- שטענדיק
 מיין וועג מיר זיס מאַכן אָן שיעור
 מיט אַ געהיימער פּישוף-מעשה!
 ווי אָפּט האָט זי אויף פעלון ווייסע,
 מיט מיר געריטן אויף קאווקאָו.
 ביים שיין פון דער לבנה בלאַס!
 ווי אָפּט, ביים ברעג פון דער טאוורידע (*
 פּלעגט זי מיך פירן אין דער נאַכט,
 דעם ים צו הערן אין זיין פּראַכט,
 דאָס רוישן פון אַ נערעאידע (**),
 דעם כאָר פון כוואַלעס אומגעשטערט, —
 דעם הימן צו דעם האַר פון ערד.

V.

פאַרגעסנדיק די שטאָט פאַרשייטע,
 דעם גלאַנץ, דעם טומל און דעם דראַנג,
 און אין מאַלדאווע די ווייטע
 באַזוכן פּלעגט זי אָפּט און לאַנג
 די וואַנדער-שבטים... און די מילדע
 ווערט אויך פאַרוואַנדלט אין אַ ווילדע,
 פאַרגעסנדיק דעם געטער-קלאַנג
 צוליב איר ליבן סטעפּ-געזאַנג,
 צוליב אַ שפּראַך מיט ווייניק ווערטער...
 נאָר פּלוצלונג—אַלץ פאַרענדערט זיך,
 זי קומט צו מיר אין סאָד אויף גיך
 אַלס מיידל פון גאָר ווייטע ערטער,
 מיט אַ פּראַנצויזיש בוך צוריק
 און מיט אַ טרויער אין איר בליק.

(* טאוורידע—קרים.

(**) א ים-נימפע.

VI.

און ס'ערשטע מאָל מיין מוזעס שיינקייט
האָב איך אויף אונזער באַל געבראַכט;
און אויף איר פּרעכטיק סטעפּן-ריינקייט
איך קוק מיט קינאה און באַטראַכט.
דורך רייען טון אַריסטאָקראַטן
און פּראַנטן, דאַמען, דיפּלאָמאַטן
האַט זי זיך שטיל אַדורכגערוקט;
אַט זעצט זי זיך גאַנץ שטיל און קוקט.
און קלייבט פון טומל פאַרגעניגן,
פון קליידער-רויש און שפּראַכן-טאָן,
פון געסט, וואָס קומען אַלץ נאָך אָן,
און פון דער ווירטן פּול אַנטציקן,
און פון דעם מענער-קרייז, וואָס שטייט
אַרום די דאַמען, ווי אַ קייט.

VII.

איר איז געפּעלן אַזאָ סדר,
און דער געמיש פון לייט און ראַנג,
די פּילע שמועסן כּסדר,
די פאַרביקייט פון שפּראַך און קלאַנג.
נאָר ווער איז יענער איינזאַם-שטומער,
וואָס שטייט אין עולם מיט אַ אומער?
פאַר אַלעמען איז ער דאָ פּרעמד.
עס שוועבט דאָ יעדער אומבאַקענט
פאַר אים פאַרביי—ווי קיינער קאָן אים.
וואָס דריקט זיך אויס אין אַט דער שעה
אויף זיין געזיכט? וואָס טוט ער דאָ?
ווער איז ער? ווער? יעווגעניס פנים?
צי טאַקע ער?... ס'איז ער—יאָ, יאָ.
צי איז ער לאַנג ביי אונז שוין דאָ?

צי איז ער שוין צו זיך געקומען?
 צי איז ער נאך דערוועלבער היינט?
 מיט וואָס איז ער צוריקקומען?
 וואָס שטעלט ער פאַר מיט זיך איצט, פריינד?
 האַראַלדן, צי אַן אַנדער פנים?
 וואָס איז ער איצטער, זאָגט, ווער קאָן אים?
 קאָסמאָפּאָליטיש, צי מעלמאַט?
 צי אַ צבועק, אַ פאַטריאַט?
 צי גאָר אַ מענטש וואָס פשוט לעבט ער
 ווי איך, ווי איר, ווי אַלע גלייך?
 פונדעסטוועגן, — דאָך ראַט איך אײך?
 שטייט אָפּ פון מאַדע אָפגעלעבטער.
 גענוג האָט ער אונז איינגעמידט...
 — איר קענט אים דען?
 „אי יע, אי ניט“ .

IX.

פאַרוואָס אַזוי ניט גוט, ניט גערן,
 רופט איר זיך אָפּ פון אים דאָסמאַל?
 ווייל איר האָט ליב אַלץ הויך צו הערן,
 פון אַלץ צו ריידן אויף אַ קול,
 ווייל דאָס צעהיצן זיך פאַר גאָרנישט,
 ווייל דאָס ניט היטן זיך אַ האָרנישט
 מאַכט לעכערלעך, באַליידיקט אײך,
 ווייל ברייטקייט ליבנדיק—איז אײך
 דער שכל ענג; ווייל ריידערייען
 פאַר מעשים אָננעמען איז רעכט;
 ווייל גאַרישקייט איז לופטיק, שלעכט;
 ווייל וויכטיק איז אונז שטותערייען;
 און די אָפהענטיקייט אַליין
 איז אונז ניט מאַדנע און ניט קליין?

געפענטשט איז דער, וואָס איז אין יוגנט
 געוועזן יונג און פרי אַ לייט;
 וואָס האָט די לעבנס־קעלט און סוגנט
 געקאָנט אויסטראַגן מיט דער צייט,
 און ניט צום טרוים זיך אָפגעגעבן,
 געווען ניט פרעמד דעם רייכן לעבן;
 צו צוואַנציק יאָר—אַ כוואַט, אַ פראַנט,
 צו דרייסיק—מיט אַ ווייב באַקאָנט;
 צו פופציק—שוין באַפרייט געוואָרן
 פון אַלע חובות אומעטום,
 וואָס האָט זיך געלט און ראַנג און רום
 דערשלאָגן רואיק דורך די יאָרן,
 און ס'האָט די וועלט גערעדט אַ צייט:
 N. N. איז זיך אַ וואוילער לייט!

XI.

נאָר שווער איז אונז צו טראַכטן שטענדיק,
 אַז יוגנט איז געווען אומזיסט,
 געבליבן זיינען מיר אָפהענטיק
 און האָבן זי ניט אויסגעניצט;
 אַז די פאַרלאַנגען גאָר די בעסטע,
 אַז די געדאַנקען גאָר די גרעסטע, —
 זיי האָבן אויסגעפּוילט געשווינד
 ווי בלעטער אין דעם האַרבסטיק ווינט.
 ניט גוט איז זען פאַר זיך נאָר שוועפן
 בלויז רייען מיטאַגן אליין;
 און נאָכן גאַסיקן המון
 אַלץ נאָכצושלעפן זיך אין לעבן,
 מיט וועמען טיילן זיך האָסט ניט
 די מיינונגען און דיין געמיט!

XII.

א שפייז פאר טומלדיקע טעמעס,
 איז צווישן קלוגע לייט דערפאר
 דאן אומדערטרעגלעך (טאקע אמת)
 צו זיין א נאָכגעמאַכטער נאַר,
 א שטיק משוגענער פּונווייטן,
 א ווילד-פאַרזעעניש ביי לייטן,
 צי גאַר א גייסט פון יענער וועלט.
 אָנעגין (כינעם זיך צו מײן העלד),
 דערהרגנדיק זיין פריינד, זיין ליבן,
 דערלעבנדיק אָן מי, אָן ציל
 ביז זעקס און צוואַנציק יאָרן שטיל,
 איז ער אָן אַרבעט שוין געבליבן,
 קיין ווייב, קיין שטעלע און קיין פּאָך —
 פאַרנעמען קאָן אים שוין קיינזאַך.

XIII.

אים האָט באַהערשט אַן אומרו ווילדע,
 דאָס אָרט צו אומבייטן — אַ לוסט.
 (אַן אייגנשאַפט אַ שמערצלעך-מילדע,
 וואָס זעלטן וועמען איז באַוואוסט).
 ער האָט פאַרלאָזן זיינע פעלדער,
 די איינזאַמקייט פון דאָרף און וועלדער,
 וואו נאָר אַ בלוטיק שאַטן האָט
 פאַרפּאָלגט אים טעגלעך יעדן טראָט,
 און אָן אַ ציל גענומען פאַרן,
 אַרומרייזן אַליין די וועלט,
 נאָר ס'איז די רייזע אונזער העלד
 ווי אַלץ — דערעסן גיך געוואָרן,
 און אומגעקערט האָט ער זיך גיך
 און אויף אַ באַל געפונען זיך.

XIV.

באַלד האָט אַ שעפטשען דורכגענומען
 דעם גאַנצן עולם אין דעם זאַל...
 אַ פרוי איז שטיל אַריינגעקומען,
 נאָך איר אַ הויכער גענעראַל.
 זי איז געוועזן שטיל, באַשיידן,
 ניט אַייליק, קאַלט, ניט פריי אין ריידן,
 אָן טענות אויף ערפאַלג, אָן שטיק,
 און אָן פּרעטענזיעס אין איר בליק,
 און אָן אַ נאָכגעמאַכטער פּאָזע,
 אָן אָט די קליינלעכקייטן פיל...
 אַלץ איז געוועזן אין איר שטיל
 און רואיק, מילד, אָן פּרעכער העזה...
 *) Du comme il fout פאַרציט אונז היינט!
 ס'איז שווער דאָס איבערזעצן, פריינד.

XV.

עס רוקן זיך צו איר די דאַמען,
 די אַלטע שמייכלען איר מיט גליק,
 די מענער גריסן איר צוואַמען
 און פּאַנגען, גריסנדיק, איר בליק;
 די פריילנס גייען דורך פאַמעלעך,
 די פלייצעס אויפגעהויבן, פריילעך.
 פון יעדן העכער אין דעם זאַל
 עס זעט דאָ אויס דער גענעראַל.
 זי אַנצורופן איצטער פּרעכטיק
 וואָלט קיינער ניט געוואָגט, כאָטש ס'איז
 ביי איר פון קאַפּ און ביז די פיס
 גאַרניט געווען, וואָס ס'רופט אָן מעכטיק

* ווי עס באַדאַרף צו זיין.

די מאָדע פֿון די הויכע לייט
(*Vulgar, איך ווייס ניט זיין באַדייט.

XVI.

עס איז דאָס וואָרט מיר ליב און טייער,
נאָר איבערזעצן איז אים שווער,
ביי אונז איז ער נאָך גאָר אַ נייער
און זעלטן ווען באַנוצט אים ווער,
ער וואָלט געפֿאַסט פֿאַר עפֿיגראַמען...
נאָר כ'קער זיך אום צו אונזער דאַמע.
מיט וואָרגלאַזיקן חן און פֿריש
איז זי געזעסן ביי דעם טיש
מיט נינע וואָראַנסקאָי—די שיינע,
וואָס פֿרעכטיק איז זי אָן אַ שיעור:
נאָר איר וועט מסכים זיין מיט מיר,
אַז נינעס שיינקייט האָט דער שכנה
דאָך ניט פֿאַרטונקלט אויף אַהאַר,
כאָטש בלענדעריש איז זי ביז גאָר.

XVII.

”צי דען זשע זי? צי טאַקע יענע?
עס קאָן ניט זיין... דאָך ריכטיק פֿאַרט...
פֿון דאָרף—אהער?” עס טראַכט יעווגעני,
און זיין לאַרנעט ער ווענדט צום אָרט,
אַהין—צו יענער, וועמעס קומען
האָט אים דערמאַנט, ווי ווייט פֿאַרשוואַמען,
פֿאַרשטעלט שטריכן צאַרט און ווייך.
”זאָג, פֿירשט, צי ווייסטו אפשר אויך,
ווער איז דאָס יענע אין דעם רויטן,
וואָס רעדט מיט דעם פֿאַסאַל אַצינד?”
דער פֿירשט באַטראַכט אים באַלד געשווינד:

(* פֿראַסט, פֿרעך.

— אהא! דו קומסט עס ערשט פונווייטן!
נו, לאַמיר זיך באַקענען גיין.
"נאָר ווער איז זי?"

— מיין ווייב אַליין.

XVIII.

"ביסטו באַווייבטן שוין לאַנג? פונוואַנען?
כ'האַב ניט געוואוסט".

— שוין באַלד צוויי יאָר.

"אַזוי! מיט וועמען? מיט טאַטיאַנען?
כ'בין זייער שכן".

— קענסט זיי גאָר?

נו, אויב אַזוי, טאָ קום.— און האָט יעווגענין
צום ווייב אַוועקגעפירט באַקענען.
און רואיק, ניט גערירט אַ האָר,
די פירשטין קוקט אויף אים... ווי גאָר
איר זעל פאַרוואונדערט איז געוועזן
און שטאַרק צעטומלט, בלייבט זי פאַרט —
אַ גלייכגילטיקע אויף איר אָרט,
ווי ס'קימערט גאָרניט איצט איר וועזן,
פאַרהיט דעמזעלבן טאָן און בויג,
און שטיל געוועזן איז איר בויג.

XIX.

עס זאָל דאָס איר אַ ציטער נעמען,
צי ווערן פלוצלינג רויט צי בלייך...
זי רירט אַפילו ניט מיט ברעמען
און ניט פאַרקוועטשט די ליפן אויך,
כאָטש ער באַקוקט איר גוט: פאַרריבן
פון טאַניען יעדער סימן, ניט פאַרבליבן
פון פריער איז קיין האָר. ער וויל
מיט איר אַ שמועס פירן שטיל,

נאָר קאָן ניט. און זי פּרעגט געלאַסן,
 צי איז ער לאַנג שוין דאָ באַקאַנט,
 צי קומט ער ניט פון זייער קאַנט?
 און ווענדט איר בליק דעם מידן, ראשן,
 צום מאַן; פאַרשווינדט... ער בלייבט אַליין,
 און אומבאַוועגלעך בלייבט ער שטיין.

XX.

צי דען איז דאָס דיזעלבע מיידל,
 וואָס ער האָט ביחידות דאָן
 געלייענט איר אַ לעקציע איידל
 אין סאַמע אָנהויב פון ראָמאַן,
 וואו ערגעץ אָן אַ זייט באַהאַלטן
 מיט אַ קאָרעקטן טאָן אַ קאַלטן;
 די יענע, וועמעס בריוו ער האָט,
 וואו ס'איז פאַרטרויט איר האַרצנס=סוד,
 וואו אַלץ איז פריי אַזוי און אָפן.
 די זעלבע? .. צי אַ טרוים? ... אַך, ניין!
 די זעלבע, וועמען ער אַליין
 האָט מיט זיין מוסר שטאַרק געטראָפן,
 און זי איז דאָס מיט אים געווען
 גאַנץ קאַלט—ווי גאַרנישט ניט געשען?

XXI.

און ער פאַרלאָזט דעם באַל דעם ענגן.
 ער פאַרט צו זיך אַהיים פאַרקלערט.
 און פון געדאַנקען גאַנצע מענגען
 עס ווערט זיין שפּעטער שלאָף פאַרשטערט.
 זיך אויפגעכאַפט—אַ בריוו באַקומען:
 עס בעט דער פירשט N, ער זאָל קומען
 צו אים אינאַוונט. „גאַט, צו איר“...!
 „כ'וועל זיין! כ'וועל זיין, געוויס — וואָס פריער“.

א תשובה ענטפערט ער א שנעלע,
 ער איז ווי אין א שרעקלעך טרוים.
 וואָס אויפגערודערט האָט דעם תהום
 פון זיין פאַרפראָרן קאַלטער זעלע?
 פאַרדראָס? צי פוסטקייט? צי צוריק
 די יוגנט-זאָרג—דאָס ליבע-גליק?

XXII.

אַנעגין ציילט די שעהן גיכער.
 זיך קוים דערוואָרט פון טאָג דעם סוף;
 עס שלאָגט שוין צען—און ווי א וויכער
 ער פליט צום באל; שוין ביי דעם הויף;
 אריין; עס איז נאָך קיינער פראַנען,
 געפונען האָט ער נאָר טאַטיאַנען.
 זיי בלייבן ביידע זיצן שטום
 צוויי רגעס, קוקן זיך אַרום.
 ער רעדט קיין וואָרט, און ווי פאַרמאַטערט
 אַנעגין ענטפערט איר קוים אָפּ,
 ער איז צעטומלט. און אין קאָפּ
 פאַרעקשנט אַמחשבה פלאַטערט.
 פאַרעקשנט קוקט ער. נאָר זי האַלט
 זיך אומגעצוואונגען פריי און קאַלט.

XXIII.

עס קומט דער מאַן. ער רייסט זיי איבער
 דעם אַנגענעמען *) (*tête à tête*),
 און גייט צו אַ געשפרעך אַריבער,
 דערמאָנט פאַרגאַנגענעס און רעדט,
 און לאַכט; די געסט שוין קומען,
 דער שמועס ווערט באַלעבט, באַנומען

(*) אַן אויסדרוק ווי למשל: „אויג אויף אויג“; „פנים אל פנים“
 „אונטער פיר אויגן“ און ענלעכע.

מיט פעפער פון דער הויכער וועלט;
און פאר דער ווירטן — ניט פארשטעלט
געבלאנקט עס האָבן לייכטע וויצן.
עס פלעגט זיי איבעררייסן נאָר
א קלוגער שמועס ערנסט-וואָר,
וואָס פלעגט אָן פראָסטע טעמעס בלישטשען,
און ניט געשראָקן האָט אזוי
דער לייכטער, פרייער טאָן פון זיי.

XXIV.

באוואוסטע לייט, די מאָדע פראָבן,
געזיכטער—טרעפסט זיי איבעראַל,
און נארן נויטיקע—עס האָבן
געפונען זיך אין אָט דעם זאל.
דער גלאַנץ פון אויבן, דאַמען עכטע,
מיט טשעפיקעס, מיט רויזן שלעכטע;
געווען דאָ מיידלעך אויך א פאָר,
וואָס שמייכלען קיינמאָל ניט קיין האָר;
געווען איז דאָרט אויך א געזאַנטער,
וואָס טראָגט מלוכה-זאָרג א סך,
אן אלטיטשקער, וואָס מיט אַ לאַך
ער שפּאַסט זיך וויציק דורכאַנאַנדער,
געפיילט, געשליפן, דין און קלוג,
וואָס איז איצט לעכערלעך גענוג.

XXV.

א ליבהאַבער פון עפיגראַמען,
אויף אַלץ—א פּעסדיקער הער:
אויף טיי—צו זיסן און אויף דאַמען,
און מיט אַ מענער-טאָן—וואָס מער,
פון אַלץ אַ שמועס צו פאַרפירן
אַ בעלן אויך אויף קריטיקירן

ראָמאַנען. בלעטער, ווייב און שניי,
 די קריג און גלאַט וואָס סתם אַווי.
 * אַ צענוואָר אויך דאָ אַ געשמדטער
 מיט אַלע אָרדנס אויסגעשטעלט,
 וואָס האָט האַלט שוחד שטאַרק און געלט;
 אויך אַ פאַרשלאָפענער סענאַטאָר,
 וואָס האָט פאַרבראַכט אין קאָרט זיין וועלט,
 און פאַר דער מאַכט אַ גאַנצער העלד.

XXVI.

געווען סאַבוראַוו, וואָס זיין נאָמען
 פון שמוץ געוועזן איז באַוואוסט,
 וואָס אומעטום אין די אַלבאָמען.
 צו שרייבן האָט ער שטאַרקן לוסט;
 אויך אַ דיקטאַטאָר—אויף די באַלן.
 ווי אַ פאַרטרעט אין די זשורנאַלן
 איז זיך אין טיר געשטאַנען דאָרט,
 ווי שטום פאַרגליווערט אויף זיין אָרט;
 אַ ריינדער איז אויך געוועזן,
 אַ אַנקראַכמאַלעטער נאַכאַל,
 וואָס וועקט אַ שמייכל איבעראַל
 מיט זיין פאַרזאָרגטן נאַריש וועזן,
 און ס'איז געווען אַ ביטול-בליק
 אַלס משפּט אים געשיקט צוריק.

XXVII.

אַנעגין אָבער איז געוועזן
 מיט טאַניען אַלץ פאַרקלערט, פאַרטראַכט.
 נאָר ניט מיט יענער קינדיש-וועזן,
 וואָס בלאַס איז, איינפאַך און באַזאַכט.
 נאָר מיט דער גלייכגילטיקער געטין,
 וואָס לאָזט גאַרנישט צו זיך צוטרעטן —

די מלכה פון דעם געווא-טייך.
 אָ, מענער! אלע זייט איר גלייך
 צו אונזער עלטער-באָבע חוה:
 וואָס ס'איז ערלויבט—דאָס ציט אייך ניט;
 אייך רופט די שלאַנג פסדר מיט
 צו איר געהיימער זינדן=לאַווע;
 ווען דאָס פארבאַטענע אייך פעלט,
 איז אייך די וועלט שוין גאָר קיין וועלט.

XXVIII

ווי אַנדערש טאַניע איז געוואָרן!
 ווי שטייף אַריין איז זי אין ראָל!
 ווי ז'וואַלט געהאַט פון לאַנגע יאָרן
 דעם פירשטן=טיטל פון אַמאָל!
 ווער וואַלט געוואָגט צו זוכן צינדער
 דאָס מיידל פון די צאַרטע קינדער
 אין אָט דער שטאַלצער פרוי פון זאַל?
 און ער האָט דאָך געוועקט, אַמאָל
 איר האַרץ, צו אים האָט איר געצויגן,
 און קינדיש, שטיל געבענקט געטראַכט
 האָט זי פון אים אין שוואַרצער נאַכט,
 צו לבנה הויבנדיק די אויגן.
 און טראַכטן פלעגט זי אָן אַ ברעג
 צוגיין מיט אים איר לעבנסוועג.

XXIX.

גענויגט צו ליבע זיינען אלע;
 נאָר אין דאָס האַרץ פון יונגן קינד
 געבענטשטער איז די ליבע-כוואַליע,
 ווי אויף אַ פעלד—דער פּרילינגס-ווינט.
 באַפּרישט ווערט זי אין לוסט-געוויטער,
 און ווערט באַנייטער און צעבליטער,

און לעבן שטארקערן זי שאַפט,
און רייכן פאַרב, און פרוכט, און זאַפט.
נאָר ווען עס קומט די צייט די אַלטע,
די פרוכטלאָזע, וואָס שנעל פאַרגייט —
איז נעבעכדיק די לוטט און טויט:
אַזוי אַ ווינט אין האַרבסטן קאַלטע
פאַרוואַנדלט אין אַ זומפּ די וועלט,
און טוט אויס נאַקעט וואַלד און פעלד.

XXX.

קיין ספק גיט: עס איז אָנעגין
אין טאַניען קינדיש אַיינגעליבט;
און טעג און נעכט פאַרבייגיין פלעגן
אין ליבע-טראַכטעניש באַטריבט.
גיט אַכטנדיק אויף שטרענגע זיטן
איז ער אַ יעדן טאָג געריטן
פאַרביי איר הויז און טיר אויף גיך;
און ווי אַ שאַטן יאָגט ער זיך
נאָך איר; און אויב אים פלעגט פאַסירן
דערלאַנגען דעם "בוא" * איר פלינק,
צי אירע הענט פאַרירן גרינג,
צי דורך "ליורייען" דורכצופירן (**),
צי אויפהויבן דאָס טיכל איר —
איז ער דאָן גליקלעך אָן אַ שיעור.

XXXI.

און זי—זי טוט אים גיט דערבליקן,
זי זעט אים גיט — כאַטש שטאַרב פאַר איר;
זי וואַרפט אים צו אַמאָל צוויי בליקן
און רעדט מיט אים אַ ווערטער פיר.

(* דאַמען-שאַרף טון פעדערן אין פוך.

(**) "ליורייען"—לאַקייען.

א פרייע טוט זי אים אויפנעמען
 אלס גאסט און ניט ווי עפעס וועמען:
 קאקעטיש איז זי ניט א האָר —
 די רייכע וועלט זי האַסט עס גאָר.
 אַנעגין הויבט אָן בלאַסער ווערן:
 זי זעט ניט, צי איר טוט ניט באַנג?
 אויף שווינדזוכט ווערט ער שיעור ניט קראַנק,
 אַנעגין הערט ניט אויף צו קלערן,
 צום דאָקטאָר שיקט אים יעדער גיך,
 און אויף א קור צו היילן זיך.

XXXII.

נאָר פאָרן ווילט זיך אים א האַרנישט;
 ער גרייט זיך שרייבן שוין א צייט
 מכּוּח אַ ראַנדעוואו; נאָר גאַרנישט,
 טאַטיאַנאַ איז דערפון איצט ווייט;
 פאַרעקשנט נעמט ער דאָך פרובירן;
 ער וויל ניט אַפּשטיין, האַפט אויספירן;
 אַ קראַנקער, נאָר מיט מוט געזונט
 ער שרייבט דער פירשטן אָן געשווינד
 אַ בריוו מיט ליידנשאַפט מיט הייסן,
 כּאַטש ווייניק=וואָס האָט ער אליין
 געקאַנט פון בריוו אַ טאַלק דערגיין...
 נאָר טראָגן נאָך דעם פיין דעם גרויסן
 איז מער אין האַרץ געווען קיין אָרט.
 אַט איז דער בריוו דאָ וואָרט אין וואָרט:

אַנעגים בריוו צו טאַטיאַנען.

כּיזע אַלץ פאַראויס: מיין ווידוי וועט
 באַליידיקן אייך אייער זעלע,
 און אין די בליקן איירע העלע

איך זע זיך שפיגלען א געשפעט.
וואָס וויל איך איצט? מיט וועלכע צוועקן
פארטרוי איך אייך מיין האַרץ-געדאַנק?
קאָן זיין, עס וועט מיין בריוו דערוועקן
א הילדיקן געלעכטער קלאַנג?

כ'האַב צופעליק אין איירע בליקן
פיל צערטלעכקייט באַמערקט, פיל גליקן,
וואָס כ'האַב ביז דאָן נאָך ניט געוואוסט;
מיין טבע האַב איך ניט געגעבן —
קיין וועג; מיין פרייען הפקר-לעבן
האַט זיך פאַרלירן ניט געגלוסט.
אויך האַט פאַרצוימט צו אייער וועזן
וולאַדימירס אומגליקלעכער טויט...
פון אַלץ, וואָס איז מיר ליב געוועזן
האַט זיך מיין האַרץ דאָן אָפגעשיידט;
צו יעדן פרעמד — און פונדערווייטן,
געטראַכט האַב איך דאָן: פרייהייט, רו
איז שוין דאָס העכסטע גליק... (נאָר וואו!)
ווי כ'האַב זיך אָפגענאַרט די צייטן!

צו זען ווי אייער שמייכל גליט,
דעם קנייטש, וואָס רונצלט אייער שטערן,
איך נאָכצופאַלגן טריט ביי טריט
און קיינמאָל זאָל איך מיד ניט ווערן,
פאַרנעמען אייך און אייך פאַרשטיין
אינגאַנצן דורך מיט מיין נשמה,
און אויסגיין לעבן אייך אליין
אין לייד... אָט דאָס איז אַנחמה!
און כ'האַב דאָס ניט: איך שלעפּ זיך דאָ,
ווי ס'איז, נאָך אייך, אין אַלע ערטער;
און טייער איז מיר יעדע שעה;

און אין אומזיסטע אומעטס-ווערטער
פֿאַרברענג איך מיינע לעצטע טעג,
וואָס זיינען שווער מיר אָן אַ ברעג.
איך ווייס: געמאַסטן איז מיין לעבן;
און פדי מיין וועלט זאָל ציען זיך,
מוז איך זיך יעדן טאָג, אַך, געבן,
אַ האָפנונג: זען אייך באַלד און גיך...

כ'האָב מורא: אין מיין איצטיקס ביטע,

וועט אייער בייזער בליק דערזען
פּוונות פֿאַלשע און געניטע,
און כּיזע פון אייער כּעס דעם ברען.
ווען איר וואָלט וויסן איצט און פילן,
ווי ס'פייניקט מיך דער ליבע-גלוט,
ווי כּימוז מיט קאַלטן שכל קילן
דעם שטורים אין מיין האַרץ און בלוט;
ווען כּיוואָלט געקאַנט ביי אייך די קניען
אַרומנעמען און וויינען לאַנג,
און זיך צו אַירע פּיס אויסציען
און אַייך פֿאַרטרויען מיין געדאַנק;
נאָר כּימוז באַוואָפענען דערוויילע
פֿאַר אייך מיין שפּראַך, מיין בליק מיט קעלט,
און שמועסן מיט אַייך פֿאַרשטעלט,
זיין רואיק, פּריילעך יעדע וויילע!...
זאָל זיין אַזוי; איך האָב קיין וועג
זיך קעגנשטעלן די געפילן;
באַשלאָסן: כּ'בין אין אייער ווילן
און גיב מיין גורד זיך אַוועק".

XXXIII.

קיין ענטפער קומט. ער שרייבט איר ווידער
אַ צווייטן און אַ דריטן מאָל.
קיין ענטפער קומט. ער פֿאַרט אַ מידער

אין געסט; אריין... און מיטאַמאַל
 דערזעט ער זי. אָ, ס'אַר אַ שטרענגע!
 אים זעט זי ניט אין אָט דער מענגע;
 ווי זי איז איצט אַרומגעשטעלט,
 ווי מיט אַ צוים פון ווינטער-קעלט.
 זי פרובט אין זיך דעם פעס דערשטיקן,
 די ליפן בייסט זי זיך פון פיין!
 אָנעגין גראַבט די אויגן איין:
 וואו זיינען אירע מיטליידס-בלקן?
 ניטאָ, ניטאָ?... אויף איר געזיכט
 עס רוט אַ וואַלקן בלוז געדיכט.

XXXIV.

און אפשר אַ געהיימער שרעקן,
 עס זאָל זיך ניט דערוויסן צינד
 דער מאַן... און ס'זאָל זיך ניט אַנדעקן
 די שוואַכקייט אירע און איר זינד...
 ער איז אָן האַפנונג אַפגעפאַרן
 דערשלאָגן, אומעטיק, פאַרלאָרן —
 און האָט זיך פון דער וועלט פאַרמאַכט,
 אין זיך אליין פאַרטיפט, פאַרטראַכט,
 אין פוסטן קאַבינעטנעם צימער.
 דאָרט האָט ער זיך דערמאַנט די צייט,
 ווען ס'האַט דער אומעט פונדערווייט
 אים נאָכגעיאָגט אין גלאַנץ, אין שימער,
 געפאַנגען און געפאַקט אים האַרט,
 און אין דער פינסטערניש פאַרשפאַרט.

XXXV.

און ווידער לייענט ער גיבפאַנען (*),
 און גערדערן (**), און אויך רוסאָ,

(* גיבבאָן — אַנגלישער היסטאָריקער (1737—94).

(**) גערדער — דייטשער שריפטשטעלער.

שאַמפּאַרן *) שלײַנגט ער און מאַנזאָנען (**),
 (***) Madame de Stael, בײַשאַ (***) , טײַסאַ (****)
 ער לעזט דעם סקעפטיקער, דעם בעלן (*****)
 די שאַפּונגען פון פּאַנטענעלן,
 און עפעס וואָס אין רוסיש אויך,
 אָן אויסוואַל, אים איז אַלץ שוין גלייך:
 אי אַלמאַנאַכן, אי זשורנאַלן,
 וואו מײַלט אונז איין אַ חלק דאָרט,
 און וואו מען שענקט מיר אויך אַ וואָרט,
 וואו כײַטרעף גאַנץ אָפט פיל מאַדריגאַלן
 פאַר מיר גאַנץ שאַרפע יעדן מאָל,
 E sempre bene אָן אַ צאָל.

XXXVI.

און וואָס? ער האָט עס אַלץ געלעזן,
 נאָר ווייט געווען איז זיין געפיל;
 זיין זעל איז איבערפולט געווען
 מיט האַפּנונג, טרויער, טרוימען פיל.
 געלייענט האָט ער אין די ציילן,
 מיט אויגן גייסטיקע פאַרהוילן
 גאָר שורות אַנדערע. אין זיי
 איז ער געווען פאַרטיפט אַזוי.
 געזען דאָרט האָט ער סודות שטילע,
 און האַרציקע פון אַלטער צייט,
 חלומות זינלאָזע פּונווייט,

-
- (*) שאַמפּאַר — פּראַנצויזישער שריפטשטעלער.
 (**) מאַנזאָן — שרייבער.
 (***) Madame de Stael — פּראַנצויזישע ראַמאַניסטן.
 (****) בײַשאַ — פּראַנצויזישער פּיזאַלאָג.
 (*****) טײַסאַ — פּראַנצויזישער רײַזנדער.
 (*****) בעל — פּראַנצויזישער דראַמאַטורג.

און דראָאונגען, געפילן פילע,
א לעבנס-מעשהלע פון לאַנג,
א בריוו, א מיידלשן געדאַנק.

XXXVII.

און שטענדיק בלייבט ער, ווי פאַרונקען
אין די געפילן, אין געדאַנק,
און ס'מאָלט אים אָפט אין העלע פונקען
זיין פרעה כישוף גיך און לאַנג.
דאָ זעט ער אויף דעם שניי דעם ריינעם,
א שלאָפיקן דאָרט ליגן איינעם,
א יונגן מאַן, באַוועגלאָז, ברייט,
און הערט אַ קול: „נו וואָס? שוין טויט“.
דאָ זעט ער זיינע שונאים אַלטע,
רכילות-טרייבער שלעכט און ביין,
און ליגערקעס, פאַררעטערקעס,
אַקרייז פון פלומרשט-פריינד פון קאַלטע,
אַ דאָרפיש-הויז—אַ שייבל בליצט,
און ביי דעם פענסטערל... זי זיצט!

XXXVIII.

ער נעמט זיך אָפט אזוי פאַרקלערן,
און וואָלט שוין לאַנג אַראָפּ פון זין,
צי אפשר גאָר אַ דיכטער ווערן.
מען מוז זיך מודה זיין: דערין
האָט אים געשלעפט דער מאַגעטיזם
פון רוסלאַנדס לידער-מעכאַניזם,
עס האָט אים גרינג און פלינק דערגרייכט
מיין תלמיד כאַפּנדיק און לייכט.
ווי ענלעך ווערט ער אויף אַ דיכטער,
ווען איינזאַם זיצט ער זיך אַליין
ביים אויוון, וועלכער פלאַקערט שיין.

און מורמלט ווערטער גאַרנישט ניכטער,
און פלעגט פאַרלירן (ס'טרעפט אַ פּאַל)
אין פּלאַם אַ שוך, צי אַ זשורנאַל.

XXXIX.

עס פליען טעג; אין לופט אין קלאָרן
דער ווינטער גוססט שוין אַלץ מער.
קיין דיכטער איז ער ניט געוואָרן
און ניט פון זיין אַראָפּ איז ער.
דער פּרילינג ווייט אויף אים שוין ווידער,
און לעבט אים אויף די פּוילע גלידער;
די צימערן, וואו ער האָט דאָרט
פאַרשפּאַרט געווינטערט אויף אַן אָרט,
פאַרלאָזט ער אין אַ שיינעם מאָרגן,
און טראָגט זיך אויף אַ שליטל גרינג
צום געוואַ לעבעדיק און פלינק.
עס שפּילט דער זונען-שיין אַן זאָרגן,
און שפּאַלט דעם אייז; ס'צעגייט דער שניי.
וואוהין זשע איילט זיך דאָס אַזוי

XL.

אַנעגין איצט? איר ווייסט! (פּונוואַנען?)
נו, טאַקע אמת; ס'איז אַזוי,
געקומען איז צו זיין טאַטיאַנען
מיין בחור בלאַס און ווייס, ווי שניי.
אַריין אין פּאָדערהויז און קיינעם
דאָרט טרעפט ער ניט, אַפילו איינעם.
אין זאַל איז אויך ניט קיינער דאָ.
ער מאַכט די טיר אויף. וואָס האָט דאָ
אַזוי פאַרגליווערט איצט זיין וועזן?
די פּירשטן זיצט פאַר אים, אַליי,
ניט אויפגערוימט און בלייך, נאָר שיין.

און האַלט אַ בריוו עפעס אין לעזן.
און ס'דינען טרערן שטיל אַראָפּ,
און שפּאַרט אָן אויפן האַנט איר קאָפּ.

XLl.

ווער וואָלט עס איצטער ניט פאַרשטאַנען
איר אומענדלעכן פיין, וואָס ברענט?
ווער וואָלט דער פריערדיקער טאַניען
אין אָט דער פירשטן ניט דערקענט!
און מיט אַ זינלאָזן באַדויער
עס קניט אָנעגין מיט אַ טרויער
זי ציטערט אויף און קוקט פאַרשמאַכט,
אויף אים אַ שטילע און פאַרטראַכט,
און אָן באַוואונדערונג, אָן צאָרן...
זיין אויסגעלאָשן קראַנקער בליק,
זיין אויסזען אין דעם אויגנבליק,
איז איר פאַרשטענדלעך. און די יאָרן,
די טעג די מיידלשע אָן שיעור, —
זיי לעבן ווידער אויף פאַר איר.

XLII.

זי שטערט אים ניט פאַר איר צו קניען
און ווענדט ניט אָפּ פון אים איר בליק,
פון זיינע ליפן וועלכע גליען
נעמט זי ניט צו איר האַנט צוריק...
פון וואָס קאָן זיין אַ צינד איר קלערן?
די צייט פאַרגייט אין שווייגן שווערן,
נאָר ענדלעך זאָגט זי אין דער שטיל:
„גענוג. שטייט אויף אַצינד. איך וויל
זיך אַייך ערקלערן ריין און אָפּן.
געדענקט איר איצטער דעם מאַמענט,
ווען ס'האָט דאָס מזל אונז באַקענט?
מיר האָבן זיך צונויפגעטראָפּן:

איך האָב אייך רואיק אויסגעהערט.
איצט איז מײן צײט געקומען, הערט!

XLIII.

„אַנעגין, איך בין דאַמאָלסט יינגער
און שענער, דאַכט זיך מיר, געווען,
איך האָב געליבט אייך מיט אַ הונגער,
נאָר וואָס האָב איך פון אייך געזען?
אַוועלכן ענטפער ט'איר געגעבן?
אַקאַלטן. אמת, ס'איז אין לעבן,
אַפּרויען=האַרץ באַקאַנט אייך גוט.
און איצטער — גאָט — פאַרקילט מײן בלוט,
ווען איך דערמאַן זיך איירע אויגן,
און יענעם דרוש... נאָר דאָך, מײן פריינד,
כ׳באַשולדיק אייך ניט מער שוין היינט;
איר האָט זיך דאן גאַנץ וואויל באַצויגן,
גערעכט זײט איר אַקעגן מיר:
איך בין אייך דאַנקבאַר אָן אַ שיעור...

XLIV.

„נאָר דאָן — ניט אמת? אין דער וויסטער
פאַרוואָרפּנקייט פון שטאַט-געשרײ,
בין איך אייך ניט געפּעלן... איצטער,
זאָגט, וואָס פאַרפּאַלגט איר מיך אזוי?
וואָס האַלט איר. איצט מיך אויפן זינען?
דערפאַר, ווייל כ׳מוז זיך איצט געפינען
אין הויכן קרייז, וואו ס׳וואַלט מײן שאַנד
געוואָרן יעדערן באַקאַנט,
און וואַלט פאַרשאַפט אייך אין געזעלשאַפט
אי לויב, אי ערע אָן אַ סוף?
דערפאַר ווייל מיר האָט ליב דער הויף?
און ווייל מײן מאַן איז מיט זײן העלדשאַפט

באַרימט; ווייל איך בין רייך אָן שיעור;
ווייל אומעטום איצט קאָן מען מיר?

XLV.

„איך וויין... אויב ס'איז ביי אייך געבליבן
פון אייער טאַניען אַ געפיל —
טאָ ווייסט: כ'וואָלט בעסער אויסגעקליבן
דעם שטאָך פון אייער קאַלטן סטיל,
אַנשטאָט די בריוולעך און די טרערן,
איך וואָלט אייך דאָן אויך מערער ערן.
איר וואָלט כאָטש מיטלייד דאָן געפילט,
צו מיינע טרוימען אָנגעפילט
מיט קינדהייטס-אומשולד און מיט ריינקייט.
און כאָטש צו מיינע יאָרן אַכט!
און איצטערו!... וואָס האָט אייך געבראַכט
צו מיינע פיס? אָ, ס'אַראַ קליינקייט!
ווי גיט איר עס אין אייער ראַנג
אַן אָרט—אַ קנעכטישן געדאַנק!

XLVI.

„אַנעגין, פון מיין רייכן לעבן
און פון מיין גלאַנץ און פון מיין רום,
וואָס טוט איצט אומעטום אומשוועבן,
וואָס איז באַוואוסט איצט אומעטום —
וואָס האָב איך? כ'וואָלט, אַך, אָפגעגעבן
מיין איצטיקס טומלדיקן לעבן
און דעם צעפוילטן מאַסקאַראַד
דעם גאַנצן רויש און גלאַנץ און טשאַד
פאַר בוימער, פאַר אַ בינטל ספרים,
פאַר יענע ערטער, וואו אַמאָל
האַב איך געזען אייך ס'ערשטע מאָל,
פאַר אונזער הייזל קליין און אַרים,

פאר דעם בית-עולם, וואו אָן סוף
מיין נאַניע רוט אין טויטן שלאָף.

XLVII.

דאָס גליק געוועזן איז דאָך מעגלעך
און נאַנט אזוי... נאָר ס'איז געשען
וואָס אַנדערש. ס'קאָן אויך זיין, ס'איז מעגלעך,
אַז כ'בין ניט פאַרזיכטיק געווען:
עס האָט די מוטער מיך מיט טרערן
געבעטן; כ'האַב געמוזט זי הערן.
פאַר מיר איז, סיי ווי, כ'האַב געוואוסט,
אַלץ איינס... איך האָב אַ מאַן. איר מוזט
פאַרלאָזן מיך אַצינד און שווייגן;
איך ווייס, אין אייער האַרץ איז פראַן
אי שטאַלץ, אי ערע פון אַ מאַן,
איך האָב אייך ליב (צו וואָס נאָך לייגן?)
נאָר כ'בין אַן אַנדערנס אַ ווייב
אַ טרייע אייביק אים—איך בלייב".

XLVIII.

זי איז אוועק. ווי ס'וואַלט געטראַפֿן
אַ דונער—בלייבט ער אויף זיין אָרט,
געפילן זיינען אַנגעלאָפֿן.
אין האַרץ ביי אים. ער רעדט קיין וואָרט!
נאָר באלד דערהערט ער קלינגען שפּאַרן.
טאַטיאַנעס מאַן איז אַנגעפאַרן...
מיר וועלן איצטער לאָזן דאָ...
מיין העלד אין זיין ניט גוטער שעה,
אויף לאַנג... אויף אייביק, לעזער ליבער!
גענוג נאָך אים אַלץ אָן אַ ברעג
צו שלעפֿן זיך דעמוזעלבן וועג.
פאַגריסן לאַמיר איצט דעריבער

דעם ברעג, וואָס ווייזט זיך אונז פונווייט.
אוראָ! (ניט אמת?) ס'איז שוין צייט!

XLIX.

ווער זאָלסט ניט זיין, מיין לעזער טרייער,
אַ פריינד, אָן אומפריינד, כיוויל מיט דיר
צעשיידן זיך, ווי מיט אַ טייער,
אַ טרייען פריינד. וואָס זאָלסט ביי מיר
ניט זוכן אין די פערזן קאלטע:
זכרונות רושיקע און אלטע,
פון אַרבעטס-מי אָן אַפּרו-אַרט,
אַ לעבנס בילד, אַ שאַרפן וואָרט,
צי אפשר גאָר אַ שפּראַכן-פעלער; —
זאָל געבן גאָט, דו זאָלסט דערין
געפינען כּאָטש אַ ברעקל זין
פאַר דיין געדאַנק, פאַר פרייד פאַר העלער
און פאַר צעשטרייאונג, גוטער פריינד,
דערווייל געזעגען מיר זיך היינט

L.

אַדיע, אויך דו, מיין וועג-באַגלייטער,
און דו, מיין לעבעדיק-צעשפּרייטער, —
מיין קליינער ווערק. איך האָב אַמאָל
מיט אַיך געהאַט אַלץ, וואָס דעם דיכטער
איז צוטריטלעך: די לעבנס-ליכטער,
די שמועסן פון פריינד אָן צאָל.
פיל טעג אַוועק פון יענעם מאָל,
ווען ס'האַבן זיך צוערשט באַשאַפן
טאַטיאַנאַ און אָנעגין קוים,
אין שיינ פון נעבלדיקן טרוים,
און ס'איז דער ברייטער רוים פון שאַפן

און אויך די גרויס פון מיין ראָמאַן —
פאַר מיר ניט קלאַר געווען נאָך דאָן.

LI.

נאָר די, פאַר וועמען כ'האַב אין צייטן
פון פרייד געלייענט זיי אַ שעה
דעם אָנהויב, — זיינען אינדערווייטן,
און פיל נאָך זיינען שוין ניטאָ.
אָנעגין איז אָן זיי פאַרענדיקט,
און די, פון וועמען כ'האַב זיך שטענדיק
געמאַלט טאַטיאַנעס אידעאַל...
צעבראַכן האָט זיי דער שיקזאַל!
און וואויל איז דעם, וואָס האָט באַצייטנס
פאַרלאָזט דעם לעבנס-כּוּס געשווינד,
און ניט פאַרוכט האָט ביזן גרונד
דעם וויין און האָט מיט מוט פּונווייטנס
געקאַנט צעשיידן זיך מיט איר —
ווי איר, מיין העלד, אַצינד מיט דיר!

1822 — 1831,

יידיש: א. י. גראָדווענסקי.

1917 — 1919.

שלוס = באַמער קונג.

דער לעצטער „אכטער קאפיטל“ איז תחילת געווען באצייכנט אלס „ניינטער קאפיטל“, נאָר צוליב דעם, וואָס פּושקין האָט, (ווי ס'איז אָנגעוויזן געווען) אומבאַוואוסט צוליב וועלכע סיבות אַרויסגעוואָרפן דעם ווירקלעכן אַכטן קאפיטל, האָט ער אַנשטאָט „דעם ניינטן קאפיטל“ געגעבן די קעפל „אכטער קאפיטל“.

„פון אַנעגניס אלבאָם“ און „אַנעגניס רייזע“, וועלכע קומען נאָכן אַכטן קאפיטל אלס הוספות זיינען פאַרלויפיק ניט איבערזעצט אין יידיש פון איבערזעצער. דער איבערזעצער האָטט אַבער, אז צו די ווייטערדיקע אויסגאַבעס וועלן די דערמאָנטע הוספות שוין זיין דורך אים איבערזעצט אין יידיש און ס'וועט מעגלעך זיין זיי אַפצודרוקן דאָן אין די ווייטערדיקע אויפלאַגעס.

דער איבערזעצער.

ווילנער פאַרלאַג פון ב. א. קלעצקין

אַנ — ס קי ש. — שריפטן, באַנד I

אַש שלום. — מערי (ראַמען)

— ר' שלמה נגיד

— דראַמען, באַנד I יפתחס טאַכטער, שבתי
צבי, אמנון און תמר

— דראַמען, באַנד II די יורשים, משיחס צייטן
— יפתחס טאַכטער

— די יורשים

— משיחס צייטן

— שבתי צבי, אמנון און תמר (צוואמען)

— אַ שטעטל

— דראַמען באַנד III גאַט פון נקמה, מיטן
שטראָם, דער זינדיקער, אום ווינטער
— גאַט פון נקמה

— מיטן שטראָם, דער זינדיקער אום ווינטער

— ערציילונגען IV באַנד

— ערציילונגען V "

— דאָס נייע לעבן

נייע דראַמען פון שלום אַש.

— אַ שנירל פערל

— דער טויטער מענטש

— פאַר אונזער גלויבן

ווילנער פארלאג פון ב. א. קלעצקין

אלע ווערק פון י. ל. פרק.

I באַנד פאַלקסטימלאַכע געשיכטן

II " " די צייט " 1=טער בוך

" " " " 2=טער "

III " דראַמען

IV " אַדם וחווה (אין 5 טיילן)

V " חסידיש

VI " פאַר קליין און גרויס

VII " בילדער און סקיצן

VIII " אויפזאצן און פעליעטאָנען

IX " אַלט און ניי

X " פון שטוב און גאָס

ביינאַכט אויפן אלטן מאַרק

די גאַלדענע קייט

פון מיינע זכרונות

א זאַמלונג שריפטן וואָס ווערט אַרויסגעגעבן נאָך זיין טויט

XI באַנד

מבילות

איכה

קהלת

שיר השירים

רות

אַקדמות

(פּרץ=בוך פון די יידישע וועלט 1915)

ווילנער פארלאג פון ב. א. קלעצקין

י. ל. פרץ פאר דער שול.

1. פון מיינע זכרונות

2. קינדער

3. דער משולח

4. באַנציע שוויג

5. צווישן צוויי בערג, — אויב נישט נאָך העכער

6. דער מלאך, — דער אייביקער פרידן אין ערגיץ-לאַנד

7. מאַניש

8. אַ גלגול פון אַ ניגון

9. דער משוגענער בטלן

10. הכנסת-כלה, — מקובלים

11. וואָס אמאָל ווייניקער

י. ל. פרץ פאר יוגנט.

א. כרעסטאָמאָטיע פון י. ל. פרצס ווערק

צוזאמענגעשטעלט פון צ. ב. ק. אין ווילנע.

לערן = ביכער.

1. פ. היילפערין. — דאָס וואָרט. — לערנבוך פאר אַנפאַנגער

2. וויפער. — די אוראלטע אייראָפּע און דער מזרח

וויסנשאַפטלאַכע ביכער.

פאראַדיי. — די געשיכטע פון אַ ליכט

בעלעטריסטיק.

רחל ברכות — אַ זאַמלונג דערצייילונגען

מאַקמאַנוס. — אירלאַנדישע פּאָלקס-מעשהלאַך

פאר שיידענע אויסגאַבן.

1. קאָראָלענקאַ. — אַן אַ לשון

2. ביינאַכט

3. כאַווקין. — ווי אזוי מענטשן האָבן זיך אויסגעלערנט

פוען וואוינוגען

4. טש. דיקענס. — דאָמבי און זון

5. ערנעסט — טאַמפּסאָן סעטאָן — דער שוואַרצער מוסטאַנג

6. " " " " פינקעלאַך

7. ב. לוואַוואַ. — 4 מעשהלאַך פאר קינדער

